

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การทำอินโฟกราฟิก (Infographic) เพื่อการประชาสัมพันธ์ ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน สำนักงาน กพ.

บทที่ ๑ บทแนะนำรายวิชา

บทที่ ๒ แผนการเรียนรู้

บทที่ ๓ อินโฟกราฟิกและหลักการออกแบบ Part ๑

บทที่ ๔ อินโฟกราฟิกและหลักการออกแบบ Part ๒

บทที่ ๕ อินโฟกราฟิกและหลักการออกแบบ Part ๓

บทที่ ๖ Adobe Illustrator เบื้องต้น

บทที่ ๗ การวาดรูปด้วยเครื่องมือพื้นฐาน Part ๑

บทที่ ๘ การวาดรูปด้วยเครื่องมือพื้นฐาน Part ๒

บทที่ ๙ การวาดรูปด้วยเครื่องมือขั้นสูง Part ๑

บทที่ ๑๐ การวาดรูปด้วยเครื่องมือขั้นสูง Part ๒

บทที่ ๑๑ Adobe Illustrator การลงสีแบบต่างๆ Part ๑

บทที่ ๑๒ Adobe Illustrator การลงสีแบบต่างๆ Part ๒

บทที่ ๑๓ Adobe Illustrator การจัดการกับวัตถุและการจัดองค์ประกอบ Part ๑

บทที่ ๑๔ Adobe Illustrator การจัดการกับวัตถุและการจัดองค์ประกอบ Part ๒

บทที่ ๑๕ Adobe Illustrator การจัดการกับวัตถุและการจัดองค์ประกอบ Part ๓

บทที่ ๑๖ Adobe Illustrator กระบวนการ Export และเผยแพร่ชิ้นงาน

อินโฟกราฟิก (Infographic) หมายถึง การนำข้อมูลมาสรุปเป็นสารสนเทศในลักษณะของกราฟิก ตรงตามที่ต้องการ

๙ ขั้นตอนการทำอินโฟกราฟิก ได้แก่

๑. กำหนดประเด็น ๒. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ๓. คัดเลือกสาระสำคัญ ๔. จัดหมวดหมู่ ๕. สร้างไอดีการเล่าเรื่อง

๖. วางเลย์เอ๊าท์ ๗. หาภาพประกอบ ๘. ทำให้สวยงาม ๙. เผยแพร่ผลงาน

การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อความ รูปภาพ ข้อมูลทางสถิติ

การคัดเลือกสาระสำคัญ คิด วิเคราะห์ แยกแยะ เหตุผล

การจัดหมวดหมู่ ความหมาย สาเหตุ วิธีแก้ไข เทคนิค

สร้างไอดีการเล่าเรื่อง

การวางเลย์เอ๊าท์ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ข้อมูล วิธีการเล่าเรื่อง

การวางเลย์เอ๊าท์สื่อ ๒ ลักษณะ ได้แก่ สำหรับงานดิจิทัล สำหรับงานสิ่งพิมพ์

เว็บไซต์ที่สามารถดาวน์โหลดข้อมูลภาพ www.freepik.com www.flaticon.com

โปรแกรมที่ใช้งานสำหรับอินโฟกราฟิก Adobe Photoshop Adobe Illustrator Piktochat

ลงชื่อ.....*ดิษฐธรณ์ คำลือ*.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง....การขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล... ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน สำนักงาน กพ.

บทที่ ๑.๑ ความหมายและความเป็นมาในการดำเนินการกิจของภาครัฐ

บทที่ ๑.๒ รูปแบบและลักษณะการดำเนินการกิจของภาครัฐ

- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ๓ รูปแบบคือ ๑. ส่วนกลาง ๒. ส่วนภูมิภาค ๓. ส่วนท้องถิ่น

บทที่ ๑.๓ แนวทางการพัฒนารูปแบบการดำเนินการกิจของภาครัฐสู่ความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

- แนวทางภาครัฐในการขับเคลื่อนเป็นการบริการสาธารณะ ในรูปแบบ Digital Government Maturity Model ๕ ระดับ ได้แก่ Tradition Gov. E-Gov. D-Gov. Connected Gov. Smart Gov.

บทที่ ๑.๔ ความสำคัญของการดำเนินการกิจของภาครัฐในความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

- ต้นทุน ประสิทธิภาพการเคลื่อนย้ายเอกสารหรือข้อมูล ทักษะดิจิทัลที่ตรงกับยุคสมัย

บทที่ ๑.๕ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นมาใช้ในการดำเนินการกิจของภาครัฐ

- มีการนำเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐานมาใช้

บทที่ ๒.๑ ความหมายและความสำคัญของวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าหมายองค์กร เป้าประสงค์และกลยุทธ์ขององค์กร

- วิสัยทัศน์ สิ่งที่มองเห็นและภาครัฐอยากให้ประเทศหรือประชาชนเป็นอย่างไร โดยจะถูกถอดรหัสออกเป็นพันธกิจว่าด้วยการมองเห็นปลายทางหรือเงื่อนไข โดยพันธกิจถูกกำหนดโดยเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์เพื่อให้ปฏิบัติการกิจให้สำเร็จ

บทที่ ๒.๒ ความสัมพันธ์ของวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าหมายองค์กร เป้าประสงค์และกลยุทธ์ขององค์กร

- การขับเคลื่อนพันธกิจต้องใช้คน งบประมาณ โดยการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่มีการวางแผนเป็นกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการserviceเชิงสาธารณะ

บทที่ ๒.๓ วิธีการเชื่อมโยง วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าหมายองค์กร เป้าประสงค์มาสู่กลยุทธ์องค์กร

- วิสัยทัศน์ต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีพันธกิจ ประกอบด้วย ความเจริญ ป้องกัน เอื้ออำนวย

บทที่ ๒.๔ ประโยชน์ที่จะได้จากการเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าหมายองค์กร เป้าประสงค์มาสู่กลยุทธ์องค์กร

บทที่ ๒.๕ การนำผลลัพธ์จากการเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าหมายองค์กร เป้าประสงค์มาสู่กลยุทธ์องค์กรไปใช้

- ยกระดับการให้บริการประชาชน/เอกชน เพิ่มประสิทธิภาพต้นทุน ลดความเสี่ยง

บทที่ ๓.๑ ความหมายและความสำคัญของกลยุทธ์ด้านบริการของภาครัฐ

- เป็นวิธีการพัฒนาและให้บริการของภาครัฐสู่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการพัฒนาเดินหน้าสู่เป้าหมายของประเทศ

บทที่ ๓.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ด้านการบริการของภาครัฐและด้านกลยุทธ์ด้านการบริการ ขององค์กร

- ภาครัฐจะเน้นในด้านการประสานการทำงานด้วยกันเพื่อให้บริการแก่ประชาชนและภาคเอกชนโดยสอดคล้องกับแผนการพัฒนาประเทศ”

บทที่ ๓.๓ หลักการพัฒนากลยุทธ์ด้านบริการของภาครัฐสู่การนำไปปรับใช้ในกลยุทธ์ขององค์กร

- หลักการมองผู้รับบริการเป็นหลัก - เชื่อมโยงบริการสู่หลักธรรมาภิบาล - เชื่อมโยงกระบวนการทำงานและข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓.๔ แนวทางการพัฒนาสื่อสารและเชื่อมโยงบริการให้เหมาะสมกับการนำไปปรับใช้กับองค์กรเพื่อการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

- ระดับของการสื่อสาร ได้แก่ Collaborate การสื่อสารในลักษณะของการประสาน ,Communicate การสื่อสารในลักษณะปกติ)Control การสื่อสารในลักษณะการบังคับ

บทที่ ๓.๕ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีใช้ในการพัฒนางานด้านบริการและการสื่อสารของภาครัฐและองค์กร

- Cloud and Mobile การเก็บข้อมูลไว้บน Cloud โดยใช้มือถือทำงานได้ - Internet of Things (IoT) การทำงานของเซ็นเซอร์ที่ช่วยบันทึกข้อมูลได้ - Big DATA Analysis - Social

บทที่ ๔.๑ ความหมายและสำคัญของสถาปัตยกรรมองค์กรและกระบวนการทำงาน

- สถาปัตยกรรมองค์กร ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กรยุคใหม่ โครงสร้างข้อมูล (DATA) โครงสร้างบริการ (Application Service) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ซึ่งทั้ง ๔ โครงสร้างจะต้องทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์องค์กร

บทที่ ๔.๒ ขั้นตอนการจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กรและกระบวนการทำงานขององค์กร

ประกอบด้วย ๔ ส่วนได้แก่ (๑) กำหนดขอบเขต (Scope)

(๒) วิเคราะห์บริการองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Business Architecture) ประกอบด้วย- Application Architecture - Data Architecture - Technology Architecture

(๓) การทำ Road Map (๔) ธรรมาภิบาล (Good Governance)

บทที่ ๔.๓ แนวทางการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ ๔.๔ วิธีการวัดระดับความสามารถของกระบวนการทำงาน

- ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) แบบ Silo ทำแบบของใครของมัน (๒) การมีมาตรฐานในการทำงาน (Standardization) (๓) ตัดลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นออก (Optimization) (๔) ใช้ซ้ำกระบวนการขั้นตอนหรือกระบวนการเดิม (modularity)

บทที่ ๔.๕ แนวทางการประยุกต์การนำความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรม กระบวนการทำงานสู่งาน ในโครงการตัวอย่าง

- สร้างความเข้าใจ ลดขั้นตอน และการให้บริการที่ลดความซ้ำซ้อน

บทที่ ๕.๑ ความสำคัญของการพัฒนากระบวนการทำงานในแนวปฏิบัติ

- ประชาธิปไตยเพื่อประชาชน โดยประชาชน ลดความซ้ำซ้อน ประหยัดทรัพยากรด้านต่างที่เกี่ยวข้อง มีการสร้างทักษะให้ประชาชนเข้าใจ

บทที่ ๕.๒ ขั้นตอนการพัฒนากระบวนการทำงานในแนวปฏิบัติ

(๑) Blackboxing phase (๒) Structuring phase (๓) Re-construction phase (๔) Instrumentation phase

บทที่ ๕.๓ เทคนิคการลดขั้นตอนในกระบวนการทำงาน

(๑) การลดการใช้กระดาษซ้ำซ้อน (๒) ลดจำนวนคนที่คอยอนุมัติในแต่ละงาน (๓) มีจังหวัดในการตรวจสอบ (๔) รายงานผลความก้าวหน้าในการทำงาน

บทที่ ๕.๔ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีในการลดขั้นตอนในกระบวนการทำงาน

- (๑) การให้เทคโนโลยีทำงานแทน (๒) Internet of Things (IoT) (๓) Realtime Update

บทที่ ๕.๕ เทคนิคการลดขั้นตอนในกระบวนการทำงานเข้ากับกรณีตัวอย่าง

- ตัวอย่าง เช่น การท่องเที่ยว การเกษตร สุขภาพ

ลงชื่อ..... นิรอรณ คำลือ
ผู้เรียน

สรุป

รายวิชา การใช้งาน Google Tools เพื่อการพัฒนางาน

การก้าวเข้าสู่ Thailand 4.0 และการเปลี่ยนแปลงจากยุค Analog ไปสู่ยุค Digital ทำให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน จากเดิมเอกสารที่เป็นในรูปแบบกระดาษเริ่มปรับเปลี่ยนเป็นการใช้เอกสารดิจิทัล หรือใช้เป็นระบบออนไลน์แทน ทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์จึงเป็นทักษะที่มีความจำเป็นและสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อกันระหว่างหน่วยงาน การทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภาครัฐกับเอกชนก็ล้วนต้องใช้ทักษะด้านดิจิทัล

สำนักงาน ก.พ. ได้นำทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 9 ด้าน ได้แก่

1. การใช้คอมพิวเตอร์
2. การใช้อินเทอร์เน็ต
3. การใช้งานเพื่อความมั่นคงความปลอดภัย
4. การใช้โปรแกรมประมวลคำ
5. การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ
6. การใช้โปรแกรมนำเสนอผลงาน
7. การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล
8. การทำงานร่วมกันแบบออนไลน์
9. การใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย

การนำ Google tools ไปใช้ประโยชน์

1. Google tools สามารถเป็นตัวช่วยในการทำงานได้ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ การประชุมออนไลน์ การแก้ไขงานกับเพื่อนร่วมงานได้แบบ real-time การทำแบบสำรวจหรือแบบทดสอบของหน่วยงาน ซึ่งสามารถรับส่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและประมวลผลมาใช้ได้อย่างทันที
2. การใช้งานเครื่องมือของ Google tools ค่อนข้างง่าย มี template ต่างๆ ให้เลือกใช้ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานหรือต่อยอดงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การรับส่งข้อมูลระหว่างเพื่อนร่วมงาน หรือระหว่างหน่วยงาน สามารถทำได้ง่าย เนื่องจาก Google tools สามารถอัปโหลดและแชร์ไฟล์ขนาดใหญ่ได้
4. การประชาสัมพันธ์งานหรือหน่วยงาน รวมถึงงานด้านการออกแบบต่างๆ ก็สามารถนำไปใช้ได้หลากหลาย ทำได้ง่าย ไม่ซับซ้อน

สรุปประโยชน์จากการนำ Google tools ไปใช้

- 1) สามารถทำงานได้เร็วขึ้น ลดระยะเวลาการทำงาน
- 2) เกิดบรรยากาศการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์
- 3) สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานร่วมกัน
- 4) ลดค่าใช้จ่าย ลดการใช้กระดาษ
- 5) ไม่ต้องติดตั้งโปรแกรมที่เครื่องคอมพิวเตอร์ให้ยุ่งยาก
- 6) ง่ายต่อการใช้งาน เพราะการใช้งานคล้ายกับโปรแกรม Microsoft Office

สรุป

รายวิชา Digital Code of Merit

การเรียนรู้เรื่องแนวทางการปฏิบัติและมารยาทต่าง ๆ ในสังคมดิจิทัล ทั้งมารยาทการใช้งานอินเทอร์เน็ต มารยาทการใช้โทรศัพท์ในที่สาธารณะ การกลั่นแกล้งในโลกไซเบอร์ และจริยธรรมการใช้งานต่าง ๆ ในสังคมดิจิทัลปัจจุบัน

มารยาททางอินเทอร์เน็ต (Digital Etiquette หรือ Netiquette) คือ ธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยวกับการประพฤติตนอย่างสุภาพในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นทางเครือข่ายหรือไซเบอร์สเปซ ไม่ว่าจะเป็นทางโทรศัพท์ อีเมล การสนทนา ส่วนตัวหรือบนกระดานสนทนาสาธารณะ ในโซเชียลมีเดียหรือการพูดคุยในเกมออนไลน์ มารยาททางอินเทอร์เน็ตหลายอย่างเป็นเหมือนมารยาททางสังคมเมื่อเรามีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยพบปะพูดคุยกันแบบเห็นหน้า เช่น การปฏิบัติกับผู้อื่นเหมือนที่เราต้องการให้เขาปฏิบัติต่อเรา การให้เกียรติและหลีกเลี่ยงการดูถูกหรือทำให้เขาอับอาย การช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขาต้องการ

มารยาททั่วไปในการใช้อินเทอร์เน็ต

1. ไม่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการทำร้ายหรือรบกวนผู้อื่น
2. ไม่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการทำผิดกฎหมายหรือผิดศีลธรรม
3. ไม่เจาะระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของตนเองและผู้อื่น
4. ไม่ใช้บัญชีอินเทอร์เน็ตของผู้อื่นและไม่ใช้เครือข่ายที่ไม่ได้รับอนุญาต
5. การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกัน

การระรานทางไซเบอร์ หรือที่เรารู้จักกันอย่างแพร่หลายว่า “การ Cyberbully” คือ การกลั่นแกล้ง คุกคาม หรือระรานผู้อื่นโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ผ่านโซเชียลมีเดีย การส่งข้อความ การเล่นเกม และโทรศัพท์มือถือ การ Cyberbully เป็นพฤติกรรมที่มักเกิดขึ้นซ้ำ ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความหวาดกลัว ย่ำโมโห หรือสร้างความอับอายให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเป้าหมาย ตัวอย่างเช่น

1. การกระจายคำโกหกหรือโพสต์รูปที่น่าอับอายของคนบางคนลงบนโซเชียลมีเดีย
2. ส่งข้อความทำร้ายจิตใจหรือข่มขู่ไปหาคนที่เป้าหมาย
3. แกล้งปลอมเป็นเป้าหมายส่งข้อความที่หยาบคายร้ายกาจไปหาคนอื่น

คำแนะนำเกี่ยวกับการรับมือการ Cyberbully ไปด้วยหลักการดังนี้

1. STOP หยุดระรานกลับด้วยวิธีการเดียวกัน หยุดตอบโต้ เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำซ้ำหรือเพิ่มความรุนแรงของเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

2. BLOCK ปิดกั้นผู้ที่ระราน ไม่ให้เขาสามารถติดต่อ โพสต์ หรือระรานเราได้อีก

3. TELL บอกพ่อแม่ ครู หรือบุคคลที่ไว้ใจ เพื่อขอความช่วยเหลือ หากเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายหรือถูกข่มขู่คุกคาม ให้เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้กระทำและเหตุการณ์ระรานร้องแกล้งไปแจ้งเจ้าหน้าที่

REMOVE ลบภาพหรือข้อความระรานรังแกออกทันที โดยอาจติดต่อผู้ดูแลระบบหากเป็นพื้นที่สาธารณะบนโลกออนไลน์

BE STRONG เข้มแข็ง อดทน ยิ้มสู้ อย่าไปให้คุณค่ากับคนหรือคำพูดที่ทำร้ายเรา ควรใช้เป็นแรงผลักดันให้เราดีขึ้น ก้าวข้ามปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

หลักสูตรพระราชบัญญัติ การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562

(Digital Government Act.)

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562

ความเป็นมา

ด้วย คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ รับทราบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่องการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชนด้วยระบบดิจิทัลและร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. ที่เสนอโดยสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และได้มอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ ๓ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สโร.) (ปัจจุบันคือสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) เร่งรัดการพิจารณาขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่ง สโร. ก.พ.ร. และ ดศ. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. เพื่อนำข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่างๆ ไปประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานต่างๆ ไปประกอบการพิจารณาด้วย ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อพิจารณาร่างกฎหมายทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีการเปลี่ยนชื่อร่างกฎหมายจาก “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ.” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.”

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. และได้ลงมติวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้ร่างกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายต่อไป พร้อมทั้งได้เห็นชอบข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกาฯ และมีมติให้ส่งข้อสังเกตดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศให้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

บทบาทของ สพร.

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สพร. หรือ DGA เป็นหน่วยงานกลางของระบบรัฐบาลดิจิทัล ทำหน้าที่ให้บริการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนา บริหารจัดการ และให้บริการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบการให้บริการหรือแอปพลิเคชันพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลดิจิทัล
2. จัดทำมาตรฐาน แนวทาง มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการทางเทคโนโลยีดิจิทัล และกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและระบบการทำงานระหว่างกันของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกัน
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนทะเบียนข้อมูลดิจิทัลภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนและในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐให้บริการดิจิทัลแก่ผู้เกี่ยวข้อง
5. พัฒนาระบบดิจิทัลภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมั่นคงปลอดภัย
6. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการบริหารจัดการโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการวิชาการ และจัดอบรมเพื่อยกระดับทักษะความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้านรัฐบาลดิจิทัล
7. ศึกษา วิจัย สร้างนวัตกรรม และส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ งานวิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
8. สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการจัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณบูรณาการประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล ตลอดจนสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานและแผนระดับชาติที่เกี่ยวกับรัฐบาลดิจิทัล
9. ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลให้มีแนวทางที่สอดคล้องกันหรือเป็นระบบเดียวกันสำนักงานอาจเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานหรือร่วมดำเนินการกับสำนักงานตามมาตรานี้ได้

หน่วยงานของรัฐ เตรียมพร้อม ปรับตัว กับ พ.ร.บ.การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบ
ดิจิทัล พ.ศ.2562

หน่วยงานไหนบ้าง?

1. ส่วนราชการฝ่ายบริหาร

1.1 ราชการส่วนกลาง

- สำนักนายกรัฐมนตรี
- กระทรวง
- ทบวง
- กรม
- ส่วนราชการอื่นที่ไม่สังกัดกระทรวงใด

1.2 ราชการส่วนภูมิภาค

- จังหวัด
- อำเภอ

1.3 ราชการส่วนท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- เทศบาล
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

2. รัฐวิสาหกิจ

3. องค์การมหาชน

4. องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

5. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

6. รัฐสภา

7. ศาล

8. องค์การอัยการ

9. หน่วยงานอิสระของรัฐ

รายละเอียดหน้าที่หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้

1. ดำเนินการตามแผน

ดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และจัดทำหรือปรับปรุงแผนของหน่วยงานให้สอดคล้องพร้อมจัดส่งแผนให้ สพร. ทราบด้วย รวมทั้งต้องจัดให้มีการประเมินงานตามแผนนโยบายและแนวปฏิบัติดังกล่าวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มาตรา 5 วรรคท้าย และมาตรา 12(7)

2. จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลในระดับหน่วยงาน

จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงานและดำเนินการให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มาตรา 12

3. ดำเนินการตามมาตรฐาน

ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ และวิธีการมาตรฐานการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด มาตรา 4 ประกอบ มาตรา 12

4. จัดทำบริการในรูปแบบดิจิทัล

ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล และดำเนินการให้มีการเชื่อมโยงบริการดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จ มาตรา 12(1)(2)

5. เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

จัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันตามหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นร้องขอ มาตรา 12 วรรคท้าย, มาตรา 13, มาตรา 14 และ มาตรา 16

6. จัดทำข้อมูลข่าวสารในรูปแบบดิจิทัล

จัดทำข้อมูลที่ต้องการเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ มาตรา 17

7. เปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

จัดส่งข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารราชการในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะมาเปิดเผยที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเผยภาครัฐ มาตรา 18

8. มีช่องทางการชำระเงินทางดิจิทัล

จัดให้มีระบบการชำระเงินทางดิจิทัลอีกช่องทางหนึ่ง และอาจตกลงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้จัดเก็บค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดจากประชาชนจากการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแทนกันได้ มาตรา 12(3)

9. มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

จัดให้มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน มาตรา 12(4)

10. มีมาตรการความปลอดภัยในการใช้งานระบบดิจิทัล

จัดให้มีมาตรการ หรือระบบรักษาความมั่นคง ปลอดภัยในการเข้าสู่ระบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐ โดยอย่างน้อยต้องจัดให้มีระบบป้องกัน หรือรับมือภัยคุกคาม หรือความเสี่ยงทางไซเบอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย มั่งคงปลอดภัยไซเบอร์ มาตรา 12(5)

11. ห้ามเรียกสำเนาเอกสารราชการจากประชาชน

หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต รับจดทะเบียน รับจดแจ้ง หรือรับแจ้งต้องดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารหรือหลักฐานของราชการ ซึ่งต้องใช้เอกสารหรือหลักฐานประกอบการนั้น ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารหรือหลักฐานราชการส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสาร

12. พัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

จัดให้มีการพัฒนาทักษะบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ให้เป็นไปตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล มาตรา 12(6)

ขึ้นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานหน่วยงานของรัฐ

1. คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
2. แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
3. ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
4. มาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมาย

นางสาว อติยา เทพแสง
(นางสาวอติยา เทพแสง)
เจ้าพนักงานสัตวบาล

สรุป หลักสูตร แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ ได้ให้ความหมายของข้อมูลเปิดภาครัฐไว้ว่า หมายถึง ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึง และใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์ม ไม่เสียค่าใช้จ่าย เผยแพร่ ทำซ้ำ หรือใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัด วัตถุประสงค์

ข้อมูลเปิดภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับข้อมูลประเภทอื่นๆ โดยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีคุณสมบัติสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้และอาจมีคุณสมบัติเป็นข้อมูลใหญ่ (Big data) นอกจากนี้บางส่วนของข้อมูลเปิดภาครัฐ จะมีชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High Value Datasets) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล สามารถนำไปใช้ต่อได้อย่างกว้างขวาง

จากความหมายข้างต้น จะเห็นว่าข้อมูลเปิดภาครัฐ เป็นข้อมูลภาครัฐที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมาย ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่ใช้ประโยชน์ได้สะดวกและทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูล นำไปเผยแพร่และส่งต่อได้ เพื่อให้ข้อมูลภาครัฐที่นำมาเปิดเผย มีคุณสมบัติครบถ้วนตามนิยามดังกล่าว ผู้ใช้งานได้รับข้อมูลคุณภาพ ที่นำไปใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสรุปแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐได้เป็น 2 กระบวนการ มีรายละเอียดดังนี้

1. กระบวนการเตรียมข้อมูล

ก่อนเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ จะต้องเตรียมข้อมูลโดยพิจารณาคูณลักษณะของข้อมูลและประเมินความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลภาครัฐที่มีคุณสมบัติครบถ้วน มีรูปแบบเหมาะสมในการเผยแพร่ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการพิจารณาคูณลักษณะข้อมูลภาครัฐ โดยต้องจัดทำข้อมูลที่เผยแพร่ให้มี คูณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ

1.1.1 สมบูรณ์ : เลือกข้อมูลที่ไม่เป็นข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลความมั่นคง หรือมีข้อยกเว้น ในการเปิดเผยข้อมูล นำมาตรวจสอบและจัดทำให้มีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน ไม่ขาดหายไปบางส่วน

1.1.2 ปฐมภูมิ : เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรง

1.1.3 เป็นปัจจุบัน : ข้อมูลต้องเป็นปัจจุบันหรือข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด กรณีเป็นข้อมูล ที่ปรับปรุงทุกวัน ให้ระบุวันที่และเวลาที่ปรับปรุงให้ชัดเจน

1.1.4 เข้าถึงได้ง่าย : ชุดข้อมูลที่ให้บริการ สามารถค้นหา เข้าถึงและใช้งานได้ง่ายจาก หลายช่องทาง และชุดข้อมูลที่ให้บริการในทุกช่องทางต้องเหมือนกันทุกประการ

1.1.5 อ่านได้ด้วยเครื่อง : ข้อมูลที่ให้บริการต้องมีโครงสร้างที่คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลและนำไปใช้งานต่อได้ เช่น ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ CSV, RDF, XML, JSON เป็นต้น

1.1.6 ไม่เลือกปฏิบัติ : ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนเพื่อดาวน์โหลดข้อมูล สามารถนำข้อมูลไปใช้งานได้อย่างไม่จำกัด และไม่ต้องระบุเหตุผลของการนำไปใช้

1.1.7 ไม่จำกัดสิทธิ์ : ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม และต้องไม่ถือครองกรรมสิทธิ์หลังจากนำไปใช้ประโยชน์

1.1.8 ปลอกสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา : ข้อมูลต้องสามารถนำไปใช้ได้โดยไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสิทธิ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือความลับทางการค้า ไม่มีการเก็บทรัพย์สินทางปัญญาหรือต้องขออนุญาตก่อนใช้งาน

1.1.9 คงอยู่ถาวร : ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และมีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงของชุดข้อมูล

1.1.10 ไม่มีค่าใช้จ่าย : ต้องไม่มีการเก็บค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล หรือค่าใช้จ่ายข้อมูล

หมายเหตุ : กรณีที่กฎหมายกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างหนึ่ง อย่างไรก็ดีเป็นการเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยนั้น

1.2 ขั้นตอนการประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูล ให้ประเมินความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ผ่าน 5 กิจกรรม คือ

1.2.1 จัดทำแผนบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล

1.2.2 สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายในหน่วยงาน

1.2.3 สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่

1.2.4 กำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผยข้อมูล

1.2.5 กำหนดกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจน

หลังจากเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐทั้ง 2 ขั้นตอนอย่างครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว จะทำให้ข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงาน เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อๆ ไป เพื่อให้บริการสู่สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพและระสิทธิผล เกิดประโยชน์จริงตามเป้าหมายที่หน่วยงานได้ตั้งไว้

2. กระบวนการเปิดเผยชุดข้อมูล

หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเตรียมข้อมูลอย่างครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว จะได้ข้อมูลที่จะนำพิจารณาตามขั้นตอนเปิดเผยชุดข้อมูลสู่สาธารณะ 10 ขั้นตอน คือ

2.1 สํารวจและคัดเลือกชุดข้อมูลที่มีชั้นความลับ เป็น “ข้อมูลสาธารณะ” หรือเป็นชุดข้อมูลที่ควรนำมาเปิดเผย

2.2 ระบุประเภทของชุดข้อมูล ความสําคัญของข้อมูลและทิศทางในการใช้ข้อมูล โดยพิจารณาตามลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผยเช่น ข้อมูลแผนงาน โครงการต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นต้น
- ข้อมูลที่เปิดเผยตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ข้อมูลเชิงสถิติการให้บริการด้านต่างๆ
- ข้อมูลที่เปิดเผยเพื่อสร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต เช่น ข้อมูลงบประมาณข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง
- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาบริการภาครัฐ
- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ใช้งาน เช่น ข้อมูลการเกิด อาชญากรรม

2.3 จัดลำดับความสําคัญในการเปิดเผยจากคุณค่าของชุดข้อมูล หากมีจำนวนชุดข้อมูลเปิดภาครัฐจำนวนมากและไม่สามารถเปิดเผยได้ในคราวเดียวให้พิจารณาจากคุณค่าและคุณภาพของชุดข้อมูล รวมทั้งการบริหารจัดการชุดข้อมูล หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง ข้อมูลมีคุณภาพและอยู่ในรูปแบบที่พร้อมเปิดเผย ให้พิจารณาเผยข้อมูลชุดนั้นก่อน

2.4 รวบรวมจัดทำข้อมูล ข้อมูลที่มาจากหลายส่วนงาน หลายรูปแบบ ให้คัดเลือกและรวบรวมข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบชุดข้อมูล

2.5 พิจารณาการเปิดเผยข้อมูล โดยข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ เป็นข้อมูลตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และ พ.ร.บ.ข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2562
- ข้อมูลที่ไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลฯ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2560 หรือ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการอนุญาตให้เปิดเผยได้
- ข้อมูลที่มีกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผย
- ข้อมูลที่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือความลับทางการค้า ไม่อ้างสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

2.6 ตรวจสอบคุณภาพและเตรียมข้อมูลสำหรับเผยแพร่ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิดที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น ไฟล์ .csv

- ไฟล์อยู่ในรูปแบบที่สามารถเปิดเผยได้ และผ่านการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล มีรูปแบบวันที่และเวลา และรหัสต่างๆ ในมาตรฐานเดียวกัน
- มีการกำหนดความถี่และวิธีการปรับปรุงข้อมูล
- มีการจัดทำเมตาดาตา (Metadata) หรือข้อมูลที่อธิบายรายละเอียดของชุดข้อมูลที่จะเผยแพร่ เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ใช้อ้างอิงข้อมูล

2.7 ดำเนินการอนุมัติเพื่อเปิดเผยข้อมูล จากหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

2.8 เปิดเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐ เมื่อได้รับอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูล โดยสามารถเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐที่เว็บไซต์ของหน่วยงานในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

2.9 วัดผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐที่เผยแพร่อย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

- แผนปรับปรุงชุดข้อมูลที่น่าสนใจเปิดเผยแล้ว ให้พิจารณาและวิเคราะห์จากข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียน
- แผนนำเข้าชุดข้อมูลใหม่ โดยชุดข้อมูลที่มีควรเปิดเผย ได้แก่ ชุดข้อมูลที่ได้รับการเสนอให้เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม หรือชุดข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์หรือพัฒนาบริการต่างๆ ได้
- นำผลที่ได้จากการวัดผลมาปรับปรุงชุดข้อมูลต่อเนื่อง เช่น แก้ไขปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีความผิดพลาดน้อยที่สุดมีคุณภาพมากขึ้น ปรับปรุงข้อมูลหรือเพิ่มชุดข้อมูลให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล รวมทั้งกำหนดเป้าหมายการเพิ่มชุดข้อมูลเปิดภาครัฐและข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ประโยชน์ต่อภาครัฐ : ช่วยสร้างความโปร่งใสในการบริหารภาคส่วนต่างๆ ของประเทศ เนื่องจากประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบได้ ทำให้เกิดธรรมาภิบาล ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ สามารถนำข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงานอื่น มาประกอบการวางแผนเชิงนโยบาย หรือเกิดโครงการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน ช่วยสร้างคุณค่าให้กับสังคม

ประโยชน์ต่อภาคเอกชน : สามารถนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ ขยับเคลื่อนนวัตกรรม รวมถึงเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ต่อภาคประชาชน : เป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลภาครัฐที่ดีขึ้น และนำข้อมูลไปพัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรข้อมูลภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน

อภิญญา เทพแสง
(นางสาวอภิญญา เทพแสง)
เจ้าพนักงานสัตวบาล

สรุปเนื้อหาบทเรียน
เรื่อง การฝึกปฏิบัติการใช้งาน AI บนแพลตฟอร์ม AI for Thai
ผ่านเว็บไซต์ TDGA

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแพลตฟอร์ม Application AI for Thai
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งาน Module ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์ม Application AI for Thai

วิทยากร

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center)

ประเด็นการเรียนรู้

เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้งานแพลตฟอร์ม Application AI for Thai ที่พัฒนาโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ การใช้งาน Module ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการทำงานในหน่วยงานได้

รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ

AI for Thai เกิดจากความมุ่งมั่นของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติที่จะสร้างเทคโนโลยีฐานรากทางด้านดิจิทัล (Digital Infrastructure) ให้กับประเทศไทย โดยนำผลงานวิจัยที่มีอยู่ทางด้านปัญญาประดิษฐ์มาเผยแพร่ในรูปแบบการให้บริการ หรือ API เพื่อให้ นักพัฒนานำไปต่อยอดสร้างสรรค์และพัฒนาแอปพลิเคชันให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงธุรกิจและสังคม แพลตฟอร์ม AI for Thai ยังเป็นชิ้นส่วนและกลไกสำคัญที่จะช่วยสร้างและขับเคลื่อนระบบนิเวศทางด้านปัญญาประดิษฐ์ ให้เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยจะเปิดให้นักวิจัย อาจารย์ นักศึกษาและนักพัฒนามาร่วมกันสร้าง API ใหม่ ๆ และนำมาให้บริการผ่านแพลตฟอร์ม เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดกับผู้ใช้งานในประเทศไทย

สรุปเนื้อหาบทเรียน
เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ตและการปฏิบัติตนสำหรับข้าราชการยุคดิจิทัล
ผ่านเว็บไซต์ OCSC Learning Space

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สามารถอธิบายสถานการณ์การใช้งานอินเทอร์เน็ตและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล
2. เพื่อให้สามารถยกตัวอย่างการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และสิ่งที่ต้องพึงระวัง เพื่อให้ปลอดภัยจากภัยคุกคาม
3. เพื่อให้สามารถยกตัวอย่างภัยคุกคามต่าง ๆ ได้
4. เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการป้องกันตรวจสอบความปลอดภัยด้วยตนเอง

วิทยากร

1. อาจารย์ณัฐ พยงค์ศรี

ประเด็นการเรียนรู้

1. แนวโน้มการใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย สถิติการใช้งานของประเทศไทย ความสัมพันธ์และการกระจายตัวของข้อมูล วิวัฒนาการของเว็บไซต์
2. รูปแบบและลักษณะการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ สิ่งที่ต้องพึงระวังในการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต พบ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
3. การใช้โปรแกรมและการบริโภคข้อมูลโดยขาดความยั้งคิด
4. การตั้งค่าความปลอดภัยสำหรับ Facebook Gmail LINE

รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ

ปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติงานราชการเป็นอย่างมาก เนื่องจากเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่มีการใช้งานอย่างแพร่หลาย และการเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก จึงมีบุคคลใช้เครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตในการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ

ในประเทศไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 และมีผลบังคับใช้วันที่ 19 กรกฎาคม 2550 กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่กำหนดฐานความผิดและบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ในรูปแบบใหม่ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2560

ภัยคุกคามของระบบสารสนเทศแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท

1. ภัยคุกคามทางกายภาพ คือภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับฮาร์ดแวร์ ที่ใช้ในระบบคอมพิวเตอร์ และเครือข่าย เช่น ฮาร์ดดิสก์เสียหรือทำงานผิดพลาด
2. ภัยคุกคามทางตรรกะ คือภัยคุกคามที่เกิดกับข้อมูลหรือสารสนเทศ โดยขอยกตัวอย่างภัยคุกคามทางตรรกะ ดังนี้
 1. มัลแวร์ 2. การปฏิเสธการให้บริการ 3. ฟิชชิง
 4. Man-in-the-Middle (MitM) 5. Website Defacement

แนวทางป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต

1. ทำการสำรองข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
2. อัปเดตโปรแกรมป้องกันไวรัส และระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ
3. กำหนด Password ที่ยากต่อการคาดเดา และควรเปลี่ยน Password เป็นระยะ
4. ควรทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างระมัดระวัง
5. ไม่ควร Download ข้อมูลจาก Website ที่ไม่น่าเชื่อถือ

สรุปเนื้อหาบทเรียน
เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ตและการปฏิบัติตนสำหรับข้าราชการยุคดิจิทัล
ผ่านเว็บไซต์ OCSC Learning Space

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สามารถอธิบายสถานการณ์การใช้งานอินเทอร์เน็ตและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล
2. เพื่อให้สามารถยกตัวอย่างการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และสิ่งที่ต้องพึงระวัง เพื่อให้ปลอดภัยจากภัยคุกคาม
3. เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการป้องกันตรวจสอบความปลอดภัยด้วยตนเอง

วิทยากร

1. อาจารย์ณัฐ พยงค์ศรี

ประเด็นการเรียนรู้

1. แนวโน้มการใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย สถิติการใช้งานของประเทศไทย ความสัมพันธ์และการกระจายตัวของข้อมูล วิวัฒนาการของเว็บไซต์
2. รูปแบบและลักษณะการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ สิ่งที่ต้องพึงระวังในการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต พบ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
3. การใช้โปรแกรมและการบริโภคข้อมูลโดยขาดความยั้งคิด
4. การตั้งค่าความปลอดภัยสำหรับ Facebook Gmail LINE

รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ

ปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติงานราชการเป็นอย่างมาก เนื่องจากเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่มีการใช้งานอย่างแพร่หลาย และการเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก จึงมีบุคคลใช้เครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตในการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ

แนวทางป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต

1. ทำการสำรองข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
2. อัปเดตโปรแกรมป้องกันไวรัส และระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ
3. กำหนด Password ที่ยากต่อการคาดเดา และควรเปลี่ยน Password เป็นระยะ
4. ไม่ควร Download ข้อมูลจาก Website ที่ไม่น่าเชื่อถือ

(น.ส.วาสนา กิมเพชร)

เจ้าหน้าที่ธุรการ

สรุปเนื้อหาบทเรียน
เรื่อง การฝึกปฏิบัติการใช้งาน AI บนแพลตฟอร์ม AI for Thai
ผ่านเว็บไซต์ TDGA

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแพลตฟอร์ม Application AI for Thai
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งาน Module ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์ม Application AI for Thai

วิทยากร

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center)

ประเด็นการเรียนรู้

เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้งานการใช้งานแพลตฟอร์ม Application AI for Thai ที่พัฒนาโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ การใช้งาน Module ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการทำงานในหน่วยงานได้

รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ

AI for Thai เกิดจากความมุ่งมั่นของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติที่จะสร้างเทคโนโลยีฐานรากทางด้านดิจิทัล (Digital Infrastructure) ให้กับประเทศไทย โดยนำผลงานวิจัยที่มีอยู่ทางด้านปัญญาประดิษฐ์มาเผยแพร่ในรูปแบบการให้บริการ หรือ API เพื่อให้นักพัฒนานำไปต่อยอดสร้างสรรค์และพัฒนาแอปพลิเคชันให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงธุรกิจและสังคม แพลตฟอร์ม AI for Thai ยังเป็นชิ้นส่วนและกลไกสำคัญที่จะช่วยสร้างและขับเคลื่อนระบบนิเวศทางด้านปัญญาประดิษฐ์ให้เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยจะเปิดให้นักวิจัย อาจารย์ นักศึกษาและนักพัฒนามาร่วมกันสร้าง API ใหม่ ๆ และนำมาให้บริการผ่านแพลตฟอร์ม เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดกับผู้ใช้งานในประเทศไทย

(น.ส.วาสนา กิมเพชร)

เจ้าหน้าที่ธุรการ

การใช้ Microsoft excel เพื่อการบริหารข้อมูล

เทคนิค Excel จะมาช่วยรักษาสิ่งที่มีค่ามากๆ ในยุคปัจจุบัน และจะมีค่ามากขึ้นเรื่อยๆ นั่นก็คือ “เวลา” ดังนั้นการทำงานให้เร็ว (และถูกต้อง) ย่อมจะช่วยให้เรามีเวลาไปทำอะไรที่เราอยากทำมากขึ้น

1. ดูข้อมูลสรุปทางสถิติจาก Status Bar ด้านขวาล่าง

บางครั้งเราต้องการบวกเลข นับเลข หรือหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต แบบเร็วๆ (โดยไม่ได้จะเอาไปคำนวณต่อ) เราไม่ต้องเขียนสูตรให้เมื่อย แค่ให้ลาก Select ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการ แล้วไปดูที่ Status Bar ที่อยู่ขวาล่าง

การใช้คีย์ลัดช่วยให้เราทำงานได้เร็ว โดยเฉพาะตัวไหนที่เราใช้บ่อยๆ เช่น

Ctrl+C : Copy

Ctrl+X : Cut

Ctrl+V : Paste

Ctrl + Z : Undo

Alt+ = : Auto Sum

F2 : เข้าสู่ Edit Mode

F3 : Paste Name (ชื่อที่ตั้งเอาไว้แล้ว)

F4 : ล็อค Cell (ใน Edit Mode) / Repeat ทำซ้ำ

F5 : ให้ลากกรอบ Cell Reference ใน Formula Bar แล้วกด F5 แล้ว Enter เพื่อไปเลือก Cell/Range นั้นๆ

F9 : แปลงสูตรเป็น Value (ใน Edit Mode) / Recalculate

การตั้งชื่อให้ Cell หรือ Range มีข้อดีหลายอย่าง เช่น

อ่านสูตรเข้าใจได้ง่ายกว่า เพราะสามารถใส่เป็นคำที่มีความหมายได้

บริหารจัดการง่าย เวลาแก้ไขการอ้างอิง ก็สามารถแก้ไขได้ที่ Name Manager ที่เดียวเลย เหมาะอย่างยิ่งกับการอ้างอิงไปที่ช่องที่มีการอ้างอิงบ่อยๆ หรือ Range ที่อาจมีการเพิ่มเติม Item ภายหลัง เช่น Reference Table

เวลาใช้ VBA อ้างอิง หากอ้างอิงไปที่ Defined Name จะสะดวกกว่าอ้างอิงไปที่ชื่อ Cell เพราะเวลาเราแทรก Cell แล้ว การอ้างอิงใน VBA จะไม่เลื่อนตามให้ เหมือนการอ้างอิงใน Sheet ปกติ ซึ่งจะไม่เป็นปัญหาเลย หากเราใช้

Defined Name แทน

ไม่ต้องกด Ctrl+Shift+Enter เวลาใช้เป็น Array Formula

วิธีตั้งชื่อ Defined Name ให้ Cell หรือ Range

เลือก Cell หรือ Range ที่ต้องการตั้งชื่อ

ไปที่ Name Box ที่อยู่ซ้ายมือของช่องใส่สูตร

พิมพ์ชื่อที่ต้องการแล้วกด Enter

วิธีบริหารจัดการชื่อ ให้ไปที่ Ribbon Formula => Name Manager (หรือกด Ctrl + F3)

สร้าง Custom List เพื่อช่วย Auto Fill / Sort

บางทีเราต้องการให้ Excel สามารถ Auto Fill ข้อมูลให้เราโดยอัตโนมัติ เช่น A-Z หรือ ก-ฮ แต่เชื่อหรือไม่ว่า Excel ทำไม่ได้

แต่เราสามารถสอนให้ Excel รู้จัก List ที่เรากำหนดเองได้ เพื่อให้มัน Autofill และ Sort ตาม List ที่เรากำหนดเป็นด้วย (เลือกได้ใน Sort Option ว่าจะ Sort Order ตาม อะไร)

เทคนิค Excel custom list

วิธีการสร้าง Custom List

ไปที่ Excel Option => Popular => Edit Custom List

จากนั้นสามารถใส่คำที่ต้องการลงไปได้เลยในช่อง List entries (แยกคำด้วย Enter) หรือจะ Import จาก Range ที่มีอยู่ก็ได้ครับ (แต่ต้องเป็น Text ที่เป็น Value ไม่ค้างเป็นสูตร)

อย่างตัว A-Z นี้ผมสร้างจากสูตร =CHAR(65), =CHAR(66) ไปเรื่อยๆ

วิธีคือ สร้างเลขเรียงกันในคอลัมน์หนึ่ง เช่น A1,A2...

แล้วค่อยเขียน =CHAR(A1) ไว้คอลัมน์ข้างๆ แล้ว Copy ลากยาวลงมา...

จากนั้นค่อย Paste เป็น Value อีกที

เรียนรู้ Function ให้มากขึ้น

Excel มีฟังก์ชันเยอะแยะมากมาย ซึ่งบางฟังก์ชันออกแบบมาให้เราทำงานได้ง่ายมากๆ ถ้าเรารู้จักใช้มัน

แต่ในทางกลับกัน หากเราไม่รู้ว่ามี Function แบบนั้นแบบนี้อยู่ เราก็อาจทำงานถึกโดยไม่จำเป็น

เช่น บางทีเราต้องการจะเอาผลลัพธ์แต่ละช่องมาคูณกัน แต่คูณกันหลายตัวมาก บางคนไม่รู้จักฟังก์ชัน PRODUCT ก็เลยจับคูณกันตามปกติ แต่ถ้าหากรู้จักฟังก์ชันนี้ ก็เลยพบว่าสามารถลากทั้งแถบได้เลย เช่น

เทคนิค Excel product function

นี่แค่ฟังก์ชันเดียวนะ แล้วลองคิดว่าเราอาจทำอะไรอีกๆ โดยไม่จำเป็นต้องอยู่เยอะแยะแค่นั้นครับ! (เช่น ฟังก์ชันคล้ายๆกับแบบนี้ก็มี SUMPRODUCT อีก ที่เอาไว้คูณแต่ละคู่อันดับแล้วจับมาบวกกัน)

ดังนั้นถ้าเริ่มรู้สึกว่าตัวเองถึกแปลกๆ ให้ลอง Google หาคำตอบดูก่อน เผื่อมีคนเจอปัญหาแบบเดียวกับเราแล้วเจอทางแก้ไขแบบง่ายๆ แล้วนะครับ

ใช้ Picture Link ช่วยตรวจผลกระทบที่ช่องปลายทาง

เวลาต้องการตรวจสอบผลกระทบต่อการกรอกข้อมูลช่องหนึ่งไปยังอีกช่องหนึ่ง (โดยเฉพาะช่องที่อยู่ไกลๆ) เราสามารถใช้ Picture Link มาช่วยได้ (มีตั้งแต่ Excel 2007 ขึ้นไป) โดยให้ Copy Range ปลายทาง ที่ต้องการดูผลลัพธ์ Paste ที่ใกล้ๆ กับช่องต้นทาง โดยให้เลือก => Paste => As Picture => Paste Picture Link

ย่อ/ขยาย/เคลื่อนย้ายรูปได้ตามสะดวก

ลองเปลี่ยนค่าต้นทางดู เพื่อดู Effect ที่ปลายทาง

เทคนิค Excel picture link

ใช้ Paste Column Widths แทนการนั่งปรับความกว้างของคอลัมน์เอง

ผมเคยเจอบางท่านนั่งจัดความกว้างของคอลัมน์ใน Excel ให้เท่ากับต้นฉบับ ซึ่งบางคนนั่งจัดได้เป๊ะมาก นานับถือในความพยายามยิ่งนัก! แต่ผมจะบอกว่ามันไม่จำเป็นเลย ในเมื่อเราสามารถ Copy แม้แต่ความกว้างของคอลัมน์ได้

เทคนิค Excel paste-column-widths

วิธีการ

เลือกที่ cell หรือ range ต้นฉบับที่ต้องการ copy ความกว้างคอลัมน์มา

กด copy

ไปเลือกที่ช่องปลายทาง

กด Paste Special => Column Widths

Lock Format Painter เอาไว้ เพื่อให้ Paint ช่องปลายทางได้ทีละหลายๆ รอบ

ท่านคงเคยใช้ Format Painter กันบ้างแล้ว แต่ไม่แน่ใจว่าเวลาสมมติอยากจะ copy format จากช่องหนึ่ง ไป Paste ยังช่องปลายทาง หลายๆ ช่องที่ไม่ติดกัน เพื่อนๆ ทำยังไง

ถ้าคนไม่รู้เทคนิค อาจใช้วิธี เลือกช่องต้นฉบับ ... แล้วกดปุ่ม Format Painter 1 ที... แล้วกดช่องปลายทาง 1 ที... จากนั้น เริ่มใหม่ ไปที่ช่องต้นฉบับ อีกที painter อีกที ปลายทางอีกที...ไปเรื่อยๆ.. ซึ่งเสียเวลามากครับ!!

เทคนิค Excel lock format painter

วิธีที่ดีกว่าคือ

ให้เลือกช่องต้นฉบับ

ดับเบิ้ลคลิก ที่ปุ่ม Format Painter (ปุ่มจะถูกเลือกค้างไว้เลย ต่างจากการกดปกติที่กดเพียง 1 ที)

เลือกช่องปลายทางกี่ทีก็ได้ตามต้องการ

หากจะเลิก Paint ค่อยกลับมากดปุ่ม Format Painter อีกครั้งหนึ่ง

ทำงานใน Excel แล้วค่อยใช้ Copy ไป Paste as Link ลงที่อื่น

เมื่อมีการทำข้อมูลเป็นตาราง มีการคำนวณ หรือมีกราฟ ผมแนะนำให้ใช้ Excel ทำงาน แล้วค่อย Copy เป็น Link ไปยัง MS Word หรือ PowerPoint ปลายทางแทน

สรุปเรียน กพ. 2566

วิชาการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

โดยรองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม และอาจารย์ ดร.พัทธนันท์ บุตรนุญ

การคิดสร้างสรรค์หรือ creatvitive เป็นกระบวนการที่สร้างความคิดใหม่ๆ ออกมาในรูปแบบใหม่ๆ แตกต่างจากเดิม นวัตกรรม innovation ที่เกิดจากการใช้ความรู้ ประสบการณ์ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อสร้างให้เกิดแนวคิด สิ่งประดิษฐ์ กระบวนการความคิด กลยุทธ์ เทคนิค วิธีการ เพื่อพัฒนาสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ดียิ่งขึ้น จนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นจุดกำเนิดแรกของนวัตกรรม ส่วนกระบวนการการเอาความคิดสร้างสรรค์ออกมาคือนวัตกรรม

หัวข้อที่จะได้เรียน

ความหมายและความสำคัญของการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

นวัตกรรมคือ การนำความคิดสร้างสรรค์มาต่อยอดให้เป็นรูปธรรมและสามารถสร้างผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้

จุดเริ่มต้นความคิดสร้างสรรค์

การคิดสร้างสรรค์ สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกงาน องค์กร ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ วิธีการทำงาน ความสัมพันธ์ การพัฒนานวัตกรรม ล้วนแล้วแต่ต้องมีความคิดสร้างสรรค์เป็นพื้นฐานทั้งสิ้น องค์กรที่ประสบความสำเร็จ จะนำความคิดเล็กๆ ของบุคลากรมาใช้ในการแก้ปัญหา พัฒนาความคิดเล็กๆ มาเป็นความคิดสร้างสรรค์ โดยการคิดสร้างสรรค์ คือการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นอย่างมีคุณค่าและต้องมีความใหม่ การคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ ฝึกได้ กับทุกคน เหมือนกับกีฬา ทุกคนฝึกได้แต่ก็ไม่ใช่จะเก่งเหมือนกัน เท่ากันทุกคน

ทำไมการคิดสร้างสรรค์จึงสำคัญ

ความรู้ก็เปรียบเหมือนปัจจุบัน ขณะที่จินตนาการก็เปรียบเหมือนกับอนาคตเราใช้ความรู้สร้างจินตนาการ และใช้จินตนาการสร้างความรู้ใหม่เพื่อจะได้ต่อยอดไปอีก การคิดสร้างสรรค์ช่วยให้เราเห็นวิธีการใหม่ๆ และการคิดสร้างสรรค์มิใช่พรสวรรค์ แต่อยู่ที่การเรียนรู้ทักษะและการฝึกฝน

AI เริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในปัจจุบัน แต่สิ่งที่ AI ยังต่างจากมนุษย์คือมนุษย์สามารถคิดสร้างสรรค์ ในขณะที่เทคโนโลยี AI ถูกโปรแกรมมาเพื่อแก้ปัญหาเดิมๆ ซ้ำๆ การคิดสร้างสรรค์คือกุญแจสู่อนาคต

องค์ประกอบของการคิดสร้างสรรค์ทั่วไป (การคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองในการคิดหลายทิศทาง)

- 1.คิดริเริ่ม (Originality) คิดแปลกใหม่แตกต่างจากคิดธรรมดา
- 2.คิดคล่องแคล่ว (Fluency) เรื่องเดียวกันที่ไม่ซ้ำกัน
- 3.คิดยืดหยุ่น (Flexibility) พยายามคิดได้หลายอย่างต่าง ๆ กัน
- 4.คิดละเอียดละออ (Flaboration) คิดรายละเอียดให้สมบูรณ์

แท้จริงแล้วความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วยหลายอย่าง เพื่อประสบความสำเร็จ

- 1.ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดนั้นต้องเป็นสิ่งใหม่
- 2.ใช้ได้ ความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาต่อได้
- 3.มีความเหมาะสม

องค์ประกอบ 3 ประการที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์บุคคล

- 1.ความเชี่ยวชาญ คือ รอบรู้ด้านเทคนิค กระบวนการ และความฉลาด
- 2.ทักษะในการคิดอย่างสร้างสรรค์ เกิดจากการทำงาน และบุคลิกภาพแต่ละบุคคล
- 3.แรงจูงใจ เกิดได้ทั้งภายนอก/ภายใน

ความคิดสร้างสรรค์ สามารถเกิดขึ้นได้ 2 ทาง

ทางที่ 1 เริ่มจากจินตนาการแล้วย้อนสู่ความจริง

ทางที่ 2 เริ่มจากความรู้แล้วคิดต่อยอดสู่สิ่งใหม่

ความคิดสร้างสรรค์มีอยู่ในทุกคนอยู่แล้ว สามารถพัฒนาได้แต่ต้องฝึกกระบวนการดังกล่าว จากกระบวนการเรียนรู้ การรับรู้ความสามารถตัวเอง

กระบวนการคิดสร้างสรรค์

- การเตรียมการ
- รวบรวมความคิด
- ครุ่นคิด บ่งเพราะความคิด
- กระจำทางความคิด
- พิสูจน์ข้อเท็จจริง

เทคนิคการพัฒนาการคิดสร้างสรรค์

- ฝึกคิดที่หลากหลาย พยายามคิดหลายๆ ทางเลือก
- จัดหมวดหมู่ความคิด หาจุดสมดุล ความหลากหลายในความคิด
- สังเกตพฤติกรรมมนุษย์ สังเกตความคิดความต้องการ และหาสิ่งใหม่ๆ อีกวิธี

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การคิดการตั้งคำถาม

การทำสิ่งเดิมให้แตกต่าง

จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการกระตุ้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์

สรุปเนื้อหาบทเรียน

หลักสูตร พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒
(Digital Government Act.)

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศให้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ความเป็นมา

ด้วย คณะรัฐมนตรี มีมติวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๖๖ เรื่องการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชนด้วยระบบดิจิทัล และ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล และได้มอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ ๓ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สโร.) (ปัจจุบันคือสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) พิจารณา ขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และ ขับเคลื่อนร่าง พระราชบัญญัติร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน

วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้จัดให้มีการ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล โดยได้มีมติ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่าง พระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีการเปลี่ยนชื่อร่างกฎหมายจาก “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย รัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบ ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒”

บทบาทของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สพร. หรือ DGA เป็นหน่วยงานกลางของระบบ รัฐบาลดิจิทัล ทำหน้าที่ให้บริการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่น เกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๑. พัฒนา บริหารจัดการ และให้บริการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลและแอปพลิเคชัน พื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลดิจิทัล

๒. จัดทำมาตรฐาน แนวทาง มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการทางเทคโนโลยีดิจิทัลและ เชื่อมโยงข้อมูลระบบการทำงานระหว่างกันของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกัน

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนทะเบียนข้อมูลดิจิทัลภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนและในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ

๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐให้บริการดิจิทัลแก่ผู้เกี่ยวข้อง

๕. พัฒนาศักยภาพดิจิทัลภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ที่ประชาชนเข้าถึงบริการ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมั่นคงปลอดภัย

๖. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการบริหารจัดการโครงการด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล รวมถึงส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการวิชาการ และจัดอบรมเพื่อยกระดับทักษะความรู้ความสามารถของ เจ้าหน้าที่ของรัฐด้านรัฐบาลดิจิทัล

๗. ศึกษา วิจัย สร้างนวัตกรรม และส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ งานวิจัยและนวัตกรรม ในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

๘. สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการจัดทำกรอบการจัดสรร งบประมาณ บูรณาการประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล ตลอดจนสนับสนุนการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานและแผนระดับชาติที่เกี่ยวกับรัฐบาลดิจิทัล

๙. ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลให้มีแนวทางที่สอดคล้องกันหรือเป็นระบบเดียวกัน

หน่วยงานของรัฐ เตรียมพร้อม ปรับตัว กับ พ.ร.บ.การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.๒๕๖๒

๑. ส่วนราชการฝ่ายบริหาร

๑.๑ ราชการส่วนกลาง

- สำนักนายกรัฐมนตรี
- กระทรวง
- ทบวง
- กรม
- ส่วนราชการอื่นที่ไม่สังกัดกระทรวงใด

๑.๒ ราชการส่วนภูมิภาค

- จังหวัด
- อำเภอ

๑.๓ ราชการส่วนท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- เทศบาล
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

๒. รัฐวิสาหกิจ

๓. องค์การมหาชน

๔. องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๕. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

๖. รัฐสภา

๗. ศาล

๘. องค์การอัยการ

๙. หน่วยงานอิสระของรัฐ

รายละเอียดหน้าที่หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้

๑. ดำเนินการตามแผน

ดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และจัดทำหรือปรับปรุงแผนของหน่วยงานให้สอดคล้อง พร้อมจัดส่งแผนให้ สพร. ทราบด้วย รวมทั้งต้องจัดให้มีการประเมินงานตามแผนนโยบายและแนวปฏิบัติ ดังกล่าวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มาตรา ๕ วรรคท้าย และมาตรา ๑๒(๗)

๒. จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลในระดับหน่วยงาน

จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงานและดำเนินการให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มาตรา ๑๒

๓. ดำเนินการตามมาตรฐาน

ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ และวิธีการมาตรฐานกรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด มาตรา ๔ ประกอบ มาตรา ๑๒

๔. จัดทำบริการในรูปแบบดิจิทัล

ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล และดำเนินการให้มีการเชื่อมโยงบริการดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จ มาตรา ๑๒(๑)(๒)

๕. เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

จัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันตามหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นร้องขอ มาตรา ๑๒วรรคท้าย, มาตรา ๑๓, มาตรา ๑๔ และ มาตรา ๑๖

๖. จัดทำข้อมูลข่าวสารในรูปแบบดิจิทัล

จัดทำข้อมูลที่ต้องการเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ มาตรา ๑๗

๗. เปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

จัดส่งข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารราชการในรูปแบบดิจิทัลมาเปิดเผยที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเผยภาครัฐ มาตรา ๑๘

๘. มีช่องทางการชำระเงินทางดิจิทัล

จัดให้มีระบบการชำระเงินทางดิจิทัลอีกช่องทางหนึ่ง และอาจตกลงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้จัดเก็บค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดจากประชาชนจากการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแทนกันได้ มาตรา ๑๒(๓)

๙. มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

จัดให้มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน มาตรา ๑๒(๔)

๑๐. มีมาตรการความปลอดภัยในการใช้งานระบบดิจิทัล

จัดให้มีมาตรการ หรือระบบรักษาความมั่นคง ปลอดภัยในการเข้าสู่ระบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐ โดยอย่างน้อยต้องจัดให้มีระบบป้องกัน หรือรับมือภัยคุกคาม หรือความเสี่ยงทางไซเบอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย มั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มาตรา ๑๒(๕)

๑๑. ห้ามเรียกสำเนาเอกสารราชการจากประชาชน

หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต รับจดทะเบียน รับจดแจ้ง หรือรับแจ้งต้องดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารหรือหลักฐานของราชการ ซึ่งต้องใช้เอกสารหรือหลักฐานประกอบการนั้น ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารหรือหลักฐานราชการส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสาร

๑๒. พัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

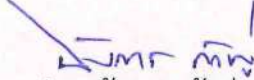
จัดให้มีการพัฒนาทักษะบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ให้เป็นไปตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล มาตรา ๑๒(๖)

ส่วนสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานหน่วยงานของรัฐ

๑. คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
๒. แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
๓. ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ
๔. มาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมาย

ประโยชน์ที่ประชาชนและส่วนรวมได้รับ

๑. ได้รับบริการภาครัฐที่สะดวก รวดเร็ว ไม่สร้างภาระแก่ประชาชนลดการใช้สำเนาเอกสาร
๒. ติดต่อภาครัฐ ใช้บัตรประชาชนใบเดียวทำได้ทุกเรื่องหรือติดต่อออนไลน์ได้แบบเบ็ดเสร็จ
๓. ใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐ สำหรับการติดตามและตรวจสอบการดำเนินการของรัฐ
๔. สามารถนำข้อมูลเปิดของหน่วยงานของรัฐไปพัฒนาและสร้างประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

(นายอังคาร ก้วพู่)
เจ้าพนักงานสัตวบาล
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

หลักสูตร แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)

ข้อมูลเปิดภาครัฐ หมายถึง ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงและใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์มไม่เสียค่าใช้จ่าย เผยแพร่ ทำซ้ำ หรือใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัดวัตถุประสงค์

ข้อมูล ข้อมูลเปิดภาครัฐ มีคุณสมบัติสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้และมีคุณสมบัติเป็นข้อมูลใหญ่ (Big data) บางส่วนของข้อมูลเปิดภาครัฐ จะมีชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High Value Datasets) เป็นข้อมูลที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล เป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมาย ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่ใช้ประโยชน์ได้สะดวกและทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐได้เป็น 2 กระบวนการ ดังนี้

1. กระบวนการเตรียมข้อมูล

ก่อนเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ จะต้องเตรียมข้อมูลโดยพิจารณาคุณลักษณะของข้อมูลและประเมินความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลภาครัฐที่มีคุณสมบัติครบถ้วน มีรูปแบบเหมาะสมในการเผยแพร่ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลภาครัฐ โดยต้องจัดทำข้อมูลที่เผยแพร่ให้มีคุณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ ดังนี้

1. **สมบูรณ์** : เลือกข้อมูลที่ไม่เป็นข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลความมั่นคง หรือมีข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล นำมาตรวจสอบและจัดทำให้มีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน ไม่ขาดหายไปบางส่วน
2. **ปฐมภูมิ** : เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรง
3. **เป็นปัจจุบัน** : ข้อมูลต้องเป็นปัจจุบันหรือข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด กรณีเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงทุกวัน ให้ระบุวันที่และเวลาที่ปรับปรุงให้ชัดเจน
4. **เข้าถึงได้ง่าย** : ชุดข้อมูลที่ให้บริการ สามารถค้นหา เข้าถึงและใช้งานได้ง่ายจากหลายช่องทาง และชุดข้อมูลที่ให้บริการในทุกช่องทางต้องเหมือนกันทุกประการ
5. **อ่านได้ด้วยเครื่อง** : ข้อมูลที่ให้บริการต้องมีโครงสร้างที่คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลและนำไปใช้งานต่อได้ เช่น ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ CSV, RDF, XML, JSON เป็นต้น
6. **ไม่เลือกปฏิบัติ** : ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนเพื่อดาวน์โหลดข้อมูล สามารถนำข้อมูลไปใช้งานได้อย่างไม่จำกัด และไม่ต้องระบุเหตุผลของการนำไปใช้
7. **ไม่จำกัดสิทธิ์** : ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม และต้องไม่ถือครองกรรมสิทธิ์หลังจากนำไปใช้ประโยชน์

8. **ปลอดภัยในทรัพย์สินทางปัญญา** : ข้อมูลต้องสามารถนำไปใช้ได้โดยไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสิทธิ ลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้าหรือความลับทางการค้า ไม่มีการเก็บทรัพย์สินทางปัญญาหรือต้องขออนุญาตก่อนใช้งาน

9. **คงอยู่ถาวร** : ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และมีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงของชุดข้อมูล

10. **ไม่มีค่าใช้จ่าย** : ต้องไม่มีการเก็บค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล หรือค่าใช้จ่ายข้อมูล
หมายเหตุ : กรณีที่กฎหมายกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างหนึ่ง อย่างใดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยนั้น

1.2 **ขั้นตอนการประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูล** ให้ประเมินความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ผ่าน 5 กิจกรรม คือ

1. จัดทำแผนบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล
 2. สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายในหน่วยงาน
 3. สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่
 4. กำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผยข้อมูล
 5. กำหนดกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจน
- หลังจากเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐทั้ง 2 ขั้นตอนอย่างครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว จะทำให้ข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงาน เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไปเพื่อให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์จริงตามเป้าหมายที่หน่วยงานได้ตั้งไว้

2. กระบวนการเปิดเผยชุดข้อมูล

หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเตรียมข้อมูลอย่างครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว จะได้ข้อมูลที่จะนำพิจารณาตามขั้นตอนเปิดเผยชุดข้อมูลสู่สาธารณะ 10 ขั้นตอน คือ

2.1 **สำรวจและคัดเลือกชุดข้อมูลที่มีชั้นความลับ** เป็น “ข้อมูลสาธารณะ” หรือเป็นชุดข้อมูลที่ควรนำมาเปิดเผย

2.2 **ระบุประเภทของชุดข้อมูล** ความสำคัญของข้อมูลและทิศทางในการใช้ข้อมูลโดยพิจารณาตามลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผยเช่น ข้อมูลแผนงาน โครงการต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นต้น
- ข้อมูลที่เปิดเผยตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ข้อมูลเชิงสถิติการให้บริการด้านต่างๆ
- ข้อมูลที่เปิดเผยเพื่อสร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต เช่น ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง
- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาบริการภาครัฐ

/ข้อมูล...

- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ใช้งาน เช่น ข้อมูลการเกิด อาชญากรรม

2.3 จัดลำดับความสำคัญในการเปิดเผยจากคุณค่าของชุดข้อมูล หากมีจำนวนชุดข้อมูลเปิดภาครัฐจำนวนมากและไม่สามารถเปิดเผยได้ในคราวเดียวให้พิจารณาจากคุณค่าและคุณภาพของชุดข้อมูล รวมทั้งการบริหารจัดการชุดข้อมูล หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง ข้อมูลมีคุณภาพและอยู่ในรูปแบบที่พร้อมเปิดเผย ให้พิจารณาข้อมูลชุดนั้นก่อน

2.4 รวบรวมจัดทำข้อมูล ข้อมูลที่มาจากหลายส่วนงาน หลายรูปแบบ ให้คัดเลือกและรวบรวมข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบชุดข้อมูล

2.5 พิจารณาการเปิดเผยข้อมูล โดยข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ เป็นข้อมูลตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และพ.ร.บ.ข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. 2562
- ข้อมูลที่ไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลฯ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2560 หรือ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการอนุญาตให้เปิดเผยได้
- ข้อมูลที่มีกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผย

- ข้อมูลที่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสิทธิ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือความลับทางการค้า ไม่อ้างสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

2.6 ตรวจสอบคุณภาพและเตรียมข้อมูลสำหรับเผยแพร่ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิดที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น ไฟล์ .csv
- ไฟล์อยู่ในรูปแบบที่สามารถเปิดเผยได้และผ่านการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลมีรูปแบบวันที่และเวลา และรหัสต่างๆ ในมาตรฐานเดียวกัน
- มีการกำหนดความถี่และวิธีการปรับปรุงข้อมูล
- มีการจัดทำเมตาดาตา (Metadata) หรือข้อมูลที่อธิบายรายละเอียดของชุดข้อมูลที่จะเผยแพร่ เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ใช้อ้างอิงข้อมูล

2.7 ดำเนินการอนุมัติเพื่อเปิดเผยข้อมูล จากหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

2.8 เปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ เมื่อได้รับอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูล โดยสามารถเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐที่เว็บไซต์ของหน่วยงานในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

2.9 วัดผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐที่เผยแพร่อย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

- แผนปรับปรุงชุดข้อมูลที่น่าสนใจเปิดเผยแล้ว ให้พิจารณาและวิเคราะห์จากข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียน

- แผนนำเข้าชุดข้อมูลใหม่ ชุดข้อมูลที่มีควรเปิดเผย ได้แก่ ชุดข้อมูลที่ได้รับการเสนอให้เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม หรือชุดข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์หรือพัฒนาบริการต่างๆ ได้

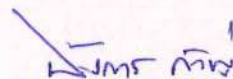
- นำผลที่ได้จากการวัดผลมาปรับปรุงชุดข้อมูลต่อเนื่อง เช่น แก้ไขปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีความผิดพลาดน้อยที่สุดมีคุณภาพมากขึ้น ปรับปรุงข้อมูลหรือเพิ่มชุดข้อมูลให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล รวมทั้งกำหนดเป้าหมายการเพิ่มชุดข้อมูลเปิดภาครัฐและข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ประโยชน์ต่อภาครัฐ : ช่วยสร้างความโปร่งใสในการบริหารส่วนต่างๆ ของประเทศ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบได้ ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งการวางแผนเชิงนโยบาย หรือเกิดโครงการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน ช่วยสร้างคุณค่าให้กับสังคม

ประโยชน์ต่อภาคเอกชน : สามารถนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ ขับเคลื่อนนวัตกรรม รวมถึงเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ต่อภาคประชาชน : เป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลภาครัฐที่ดีขึ้น และนำข้อมูลไปพัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรข้อมูลภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน

(นายอังคาร ก้าวฟู)

เจ้าพนักงานสัตวบาล

ผู้เรียน

การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงานภาครัฐ (Essential Digital Tools for Workplace)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในเทคนิคต่าง ๆ สำหรับการใช้งานเครื่องมือดิจิทัลสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้ดิจิทัลเพื่อการทำงานร่วมกันในการประชุมแบบออนไลน์ตามแนวทางการปฏิบัติงานแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ในเบื้องต้นได้

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในการใช้โปรแกรมในการตัดต่อภาพหรือการตัดต่อภาพเคลื่อนไหวเพื่อการทำงานเบื้องต้นได้

เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้งานเครื่องมือด้านดิจิทัลในการทำงาน เช่น เทคนิคการใช้งานโปรแกรมประมวลผลคำในการจัดรูปแบบข้อความหรือจัดการงานเอกสารด้วยความสะดวกรวดเร็ว เทคนิคการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ การใช้ฟังก์ชันต่าง ๆ เพื่อการออกแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ ตลอดจนการใช้ดิจิทัลเพื่อการทำงานร่วมกัน ได้แก่ การทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรมประชุมออนไลน์ การใช้งานพื้นที่แบ่งปันข้อมูลออนไลน์ ตลอดจนการสร้างสื่อดิจิทัลโดยใช้โปรแกรมในการตัดต่อภาพและการตัดต่อภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น โดยมีเนื้อหาดังนี้

๑. เทคนิคการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ (Word) เพื่อการทำงานที่รวดเร็ว

การใช้ Word ในการแทรก ตารางข้อมูล การสร้างคิวอาร์ และการแทรกเนื้อหาจาก PPT. และการจัดหน้าตาราง

๒. เทคนิคการใช้ Excel เพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การตรวจสอบข้อมูลใน Excel ไม่ให้ผิด เช่น ข้อมูลวันที่

๓. ออกแบบการนำเสนอให้สวยด้วย Power Point

เทคนิคการตกแต่ง ออกแบบงานนำเสนอให้น่าสนใจ และการจัดลำดับความสำคัญข้อเนื้อหาในการนำเสนอ

๔. การทำงานร่วมกันแบบออนไลน์

การใช้โปรแกรม Zoom เบื้องต้น

การใช้ Microsoft teams เบื้องต้น

วิธีการใช้งาน Google Hangout

๕. การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัลเบื้องต้น

การตัดต่อรูปโดยโปรแกรม Photoshop การปรับรูปเอียง ให้ตรง

การใช้โปรแกรม KineMaster เบื้องต้น ในการตัดต่อวิดีโอ นำเสนอ

ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล (Digital Leadership)

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ Disruptive Technologies
- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจองค์กรดิจิทัลและการสื่อสารในการต่อยอดการเปลี่ยนแปลง
- เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล

คำอธิบายบทเรียน

เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำที่จำเป็นในยุคดิจิทัล สมรรถนะที่ผู้นำจำเป็นต้องมีเพื่อการนำองค์กรในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะภายในหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ มีการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นดิจิทัล (Digital Transformation) พร้อมกรณีศึกษา และกรณีตัวอย่างของในประเทศและต่างประเทศ

โดยมีเนื้อหา ดังนี้

๑. กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นดิจิทัล (Digital Transformation)

เพิ่มความสามารถในการผลิต

เทคโนโลยีเกิดใหม่ เช่น บริการบนคลาวด์ สามารถช่วยประหยัดเวลาและปรับปรุงประสิทธิภาพในทุกด้านของกระบวนการธุรกิจ ตัวอย่างเช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ ทำให้พนักงานว่างลงเพื่อไปทำงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ไขปัญหาแทนได้ ในทำนองเดียวกัน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแมชชีนเลิร์นนิงสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกกับคุณเพื่อให้คุณบรรลุเป้าหมายธุรกิจของคุณได้เร็วขึ้น

ปรับปรุงประสบการณ์ของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น

ลูกค้าในยุคหลังการระบาดใหญ่คาดหวังว่าจะมีความพร้อมใช้บริการอย่างต่อเนื่องในหลายช่องทาง นอกจากนี้ลูกค้ายังต้องการเว็บไซต์และระบบการสื่อสารที่ใช้งานง่ายและสะดวกบนอุปกรณ์มือถือ ต่อไปนี้เป็นการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลบางส่วนที่ส่งผลกระทบต่อประสบการณ์ของลูกค้าโดยตรง

การพัฒนาแอปพลิเคชันมือถือและเวิร์กโฟลว์บนมือถือ

การติดตามและทำตามคำสั่งซื้อได้รวดเร็วขึ้นด้วยการใช้เทคโนโลยีเซนเซอร์อัจฉริยะ

การติดต่อสื่อสารกับลูกค้าแบบเรียลไทม์ด้วยการใช้ปัญญาประดิษฐ์

การปรับปรุงการสนับสนุนและการบริการลูกค้าโดยใช้ระบบอัตโนมัติ

ลดต้นทุนในการดำเนินงาน

การลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถต้นทุนการดำเนินงานที่ต่อเนื่องได้เป็นอย่างมาก เทคโนโลยีเหล่านี้เปลี่ยนกระบวนการธุรกิจที่มีอยู่ให้ดีขึ้น และลดต้นทุนต่าง ๆ เช่น

การบำรุงรักษาอุปกรณ์

โลจิสติกส์และการส่งมอบ

ค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน

ค่าใช้จ่ายทรัพยากรมนุษย์

ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนลูกค้า

โดยปกติแล้ว คุณสามารถประหยัดต้นทุนได้เพราะการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลสามารถช่วยให้คุณ
ทำสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

กำจัดหรือแทนที่เวิร์กโฟลว์เฉพาะอย่างที่ต้องใช้ทรัพยากรมาก

ลดค่าใช้จ่ายสำหรับโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ที่มีราคาแพงผ่านบริการที่มีการจัดการและการ
ประมวลผลบนคลาวด์

ทำให้งานดำเนินไปโดยอัตโนมัติโดยใช้เซนเซอร์อัจฉริยะ อุปกรณ์แบบสมาร์ต และแมชชีนเลิร์
นิงร่วมกัน

๒. การทำ Digital Transformation ในหน่วยงานภาครัฐ

เป้าหมาย

๑. ผู้บริหารระดับสูงและผู้นำภาครัฐ ตระหนักรู้ มีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีศักยภาพและ
ความสามารถ

รวมทั้งเป็นผู้นำองค์กรสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลเพื่อการไปสู่ดิจิทัลไทยแลนด์

๒. กำลังคนภาครัฐในภาพรวมมีทักษะแบบใหม่ ที่พร้อมรับกับการทำงานในบริบทดิจิทัลไทยแลนด์
รวมทั้งมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล

๓. ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ มีกลุ่มกำลังคนที่มีศักยภาพสูงที่พร้อมเป็นกลไก
ขับเคลื่อน

การปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล

๔. ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ มีการสร้าง พัฒนา และบริหารกำลังคน รวมทั้งระบบ
นิเวศดิจิทัล

ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างและพัฒนากำลังคนภาครัฐให้มีทักษะแบบใหม่ และเป็นระบบ
ซึ่งเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรม

๓. แนวทางปฏิบัติในมุมมองของประเทศไทย

ยกตัวอย่างหน่วยงานราชการที่ นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการทำงาน เพื่อบริการ
ประชาชน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

หลักสูตร แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)

ข้อมูลเปิดภาครัฐ หมายถึง ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงและใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์มไม่เสียค่าใช้จ่าย เผยแพร่ ทำซ้ำ หรือใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัดวัตถุประสงค์

ข้อมูล **ข้อมูลเปิดภาครัฐ** มีคุณสมบัติสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้และมีคุณสมบัติเป็นข้อมูลใหญ่ (Big data) บางส่วนของข้อมูลเปิดภาครัฐ จะมีชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High Value Datasets) เป็นข้อมูลที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล เป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมาย ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่ใช้ประโยชน์ได้สะดวกและทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่น่าไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐได้เป็น 2 กระบวนการ ดังนี้

1. กระบวนการเตรียมข้อมูล

ก่อนเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ จะต้องเตรียมข้อมูลโดยพิจารณาคุณลักษณะของข้อมูลและประเมินความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลภาครัฐที่มีคุณสมบัติครบถ้วน มีรูปแบบเหมาะสมในการเผยแพร่ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลภาครัฐ โดยต้องจัดทำข้อมูลที่เผยแพร่ให้มีคุณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ ดังนี้

- 1. สมบูรณ์ :** เลือกข้อมูลที่ไม่เป็นข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลความมั่นคง หรือมีข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูล นำมาตรวจสอบและจัดทำให้มีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน ไม่ขาดหายไปบางส่วน
 - 2. ปฐมภูมิ :** เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรง
 - 3. เป็นปัจจุบัน :** ข้อมูลต้องเป็นปัจจุบันหรือข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด กรณีเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงทุกวัน ให้ระบุวันที่และเวลาที่ปรับปรุงให้ชัดเจน
 - 4. เข้าถึงได้ง่าย :** ชุดข้อมูลที่ให้บริการ สามารถค้นหา เข้าถึงและใช้งานได้ง่ายจากหลายช่องทาง และชุดข้อมูลที่ให้บริการในทุกช่องทางต้องเหมือนกันทุกประการ
 - 5. อ่านได้ด้วยเครื่อง :** ข้อมูลที่ให้บริการต้องมีโครงสร้างที่คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลและนำไปใช้งานต่อได้ เช่น ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ CSV, RDF, XML, JSON เป็นต้น
 - 6. ไม่เลือกปฏิบัติ :** ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนเพื่อดาวน์โหลดข้อมูล สามารถนำข้อมูลไปใช้งานได้อย่างไม่จำกัด และไม่ต้องระบุเหตุผลของการนำไปใช้
 - 7. ไม่จำกัดสิทธิ์ :** ข้อมูลต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม และต้องไม่ถือครองกรรมสิทธิ์หลังจากนำไปใช้ประโยชน์
 - 8. ปลอกสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญา :** ข้อมูลต้องสามารถนำไปใช้ได้โดยไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสิทธิ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือความลับทางการค้า ไม่มีการเก็บทรัพย์สินทางปัญญาหรือต้องขออนุญาตก่อนใช้งาน
 - 9. คงอยู่ถาวร :** ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และมีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงของชุดข้อมูล
 - 10. ไม่มีค่าใช้จ่าย :** ต้องไม่มีการเก็บค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล หรือค่าใช้จ่ายข้อมูล
- หมายเหตุ :** กรณีที่กฎหมายกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างหนึ่ง อย่างใดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยนั้น

1.2 ขั้นตอนการประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูล ให้ประเมินความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ผ่าน 5 กิจกรรม คือ

1. จัดทำแผนบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล
 2. สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายในหน่วยงาน
 3. สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่
 4. กำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผยข้อมูล
 5. กำหนดกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจน
- หลังจากเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐทั้ง 2 ขั้นตอนอย่างครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว จะทำให้ข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงาน เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไปเพื่อให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์จริงตามเป้าหมายที่หน่วยงานได้ตั้งไว้

2. กระบวนการเปิดเผยชุดข้อมูล

หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการเตรียมข้อมูลอย่างครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว จะได้ข้อมูลที่จะนำพิจารณาตามขั้นตอนเปิดเผยชุดข้อมูลสู่สาธารณะ 10 ขั้นตอน คือ

2.1 สำรวจและคัดเลือกชุดข้อมูลที่มีชั้นความลับ เป็น “ข้อมูลสาธารณะ” หรือเป็นชุดข้อมูลที่ควรนำมาเปิดเผย

2.2 ระบุประเภทของชุดข้อมูล ความสำคัญของข้อมูลและทิศทางในการใช้ข้อมูลโดยพิจารณาตามลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผยเช่น ข้อมูลแผนงาน โครงการต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นต้น
- ข้อมูลที่เปิดเผยตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ข้อมูลเชิงสถิติการให้บริการด้านต่างๆ
- ข้อมูลที่เปิดเผยเพื่อสร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต เช่น ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง

- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาบริการภาครัฐ

- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ใช้งาน เช่น ข้อมูลการเกิด อาชญากรรม

2.3 จัดลำดับความสำคัญในการเปิดเผยจากคุณค่าของชุดข้อมูล หากมีจำนวนชุดข้อมูลเปิดภาครัฐจำนวนมากและไม่สามารถเปิดเผยได้ในคราวเดียวให้พิจารณาจากคุณค่าและคุณภาพของชุดข้อมูลรวมทั้งการบริหารจัดการชุดข้อมูล หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง ข้อมูลมีคุณภาพและอยู่ในรูปแบบที่พร้อมเปิดเผย ให้พิจารณาข้อมูลชุดนั้นก่อน

2.4 รวบรวมจัดทำข้อมูล ข้อมูลที่มาจากหลายส่วนงาน หลายรูปแบบ ให้คัดเลือกและรวบรวมข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบชุดข้อมูล

2.5 พิจารณาการเปิดเผยข้อมูล โดยข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ เป็นข้อมูลตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และพ.ร.บ. ข้าราชการแห่งชาติ พ.ศ. 2562
- ข้อมูลที่ไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลฯ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2560 หรือ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการอนุญาตให้เปิดเผยได้
- ข้อมูลที่มีกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผย

- ข้อมูลที่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสิทธิ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือความลับทางการค้า ไม่อ้างสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

2.6 ตรวจสอบคุณภาพและเตรียมข้อมูลสำหรับเผยแพร่ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิดที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น ไฟล์ .csv
- ไฟล์อยู่ในรูปแบบที่สามารถเปิดเผยได้และผ่านการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลมีรูปแบบวันที่และเวลา และรหัสต่างๆ ในมาตรฐานเดียวกัน
- มีการกำหนดความถี่และวิธีการปรับปรุงข้อมูล
- มีการจัดทำเมตาดาตา (Metadata) หรือข้อมูลที่อธิบายรายละเอียดของชุดข้อมูลที่จะเผยแพร่ เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ใช้ข้อมูล

2.7 ดำเนินการอนุมัติเพื่อเปิดเผยข้อมูล จากหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

2.8 เปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ เมื่อได้รับอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูล โดยสามารถเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐที่เว็บไซต์ของหน่วยงานในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

2.9 วัดผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐที่เผยแพร่อย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

- แผนปรับปรุงชุดข้อมูลที่นำขึ้นเปิดเผยแล้ว ให้พิจารณาและวิเคราะห์จากข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียน
- แผนนำเข้าชุดข้อมูลใหม่ ชุดข้อมูลที่มีควรเปิดเผย ได้แก่ ชุดข้อมูลที่ได้รับการเสนอให้เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม หรือชุดข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์หรือพัฒนาบริการต่างๆ ได้
- นำผลที่ได้จากการวัดผลมาปรับปรุงชุดข้อมูลต่อเนื่อง เช่น แก้ไขปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีความผิดพลาดน้อยที่สุดมีคุณภาพมากขึ้น ปรับปรุงข้อมูลหรือเพิ่มชุดข้อมูลให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล รวมทั้งกำหนดเป้าหมายการเพิ่มชุดข้อมูลเปิดภาครัฐและข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ประโยชน์ต่อภาครัฐ : ช่วยสร้างความโปร่งใสในการบริหารส่วนต่างๆ ของประเทศ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบได้ ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งการวางแผนเชิงนโยบาย หรือเกิดโครงการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน ช่วยสร้างคุณค่าให้กับสังคม

ประโยชน์ต่อภาคเอกชน : สามารถนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ ขับเคลื่อนนวัตกรรม รวมถึงเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ต่อภาคประชาชน : เป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลภาครัฐที่ดีขึ้น และนำข้อมูลไปพัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรข้อมูลภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน

(นางนงลักษณ์ บาบู จันدران)
นักวิชาการสัตวบาล
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

หลักสูตร พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562 (Digital Government Act.)

เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศให้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ความเป็นมา

ด้วย คณะรัฐมนตรี มีมติวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๖๖ เรื่องการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชนด้วยระบบดิจิทัล และ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล และได้มอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน คณะที่ ๓ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สโร.) (ปัจจุบันคือสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.) พิจารณา ขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และ ขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน

วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้จัดให้มีการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล โดยได้มีมติ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีการเปลี่ยนชื่อร่างกฎหมายจาก “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ.2562” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562”

บทบาทของสำนักงานพัฒนาระบบดิจิทัล

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สพร. หรือ DGA เป็นหน่วยงานกลางของระบบรัฐบาลดิจิทัล ทำหน้าที่ให้บริการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนา บริหารจัดการ และให้บริการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลและแอปพลิเคชันพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลดิจิทัล
2. จัดทำมาตรฐาน แนวทาง มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการทางเทคโนโลยีดิจิทัลและเชื่อมโยงข้อมูลระบบการทำงานระหว่างกันของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกัน
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนทะเบียนข้อมูลดิจิทัลภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนและในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐให้บริการดิจิทัลแก่ผู้เกี่ยวข้อง
5. พัฒนาบริการดิจิทัลภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ที่ประชาชนเข้าถึงบริการ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมั่นคงปลอดภัย
6. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการบริหารจัดการโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการวิชาการ และจัดอบรมเพื่อยกระดับทักษะความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้านรัฐบาลดิจิทัล

7. ศึกษา วิจัย สร้างนวัตกรรม และส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ งานวิจัยและนวัตกรรม ในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

8. สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการจัดทำกรอบการจัดสรร งบประมาณ บูรณาการประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล ตลอดจนสนับสนุนการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลดิจิทัล

9. ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลให้มีแนวทางที่สอดคล้องกันหรือเป็นระบบเดียวกัน

หน่วยงานของรัฐ เตรียมพร้อม ปรับตัว กับ พ.ร.บ.การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562

1. ส่วนราชการฝ่ายบริหาร

1.1 ราชการส่วนกลาง

- สำนักนายกรัฐมนตรี
- กระทรวง
- ทบวง
- กรม
- ส่วนราชการอื่นที่ไม่สังกัดกระทรวงใด

1.2 ราชการส่วนภูมิภาค

- จังหวัด
- อำเภอ

1.3 ราชการส่วนท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- เทศบาล
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

2. รัฐวิสาหกิจ

3. องค์การมหาชน

4. องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

5. สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

6. รัฐสภา

7. ศาล

8. องค์การอัยการ

9. หน่วยงานอิสระของรัฐ

รายละเอียดหน้าที่หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้

1. ดำเนินการตามแผน

ดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และจัดทำหรือปรับปรุงแผนของหน่วยงานให้สอดคล้อง พร้อมจัดส่งแผนให้ สพร. ทราบด้วย รวมทั้งต้องจัดให้มีการประเมินงานตามแผนนโยบายและแนวปฏิบัติ ดังกล่าวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง มาตรา 5 วรรคท้าย และมาตรา 12(7)

2. จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลในระดับหน่วยงาน

จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงานและดำเนินการให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มาตรา 12

3. ดำเนินการตามมาตรฐาน

ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ และวิธีการมาตรฐานการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด มาตรา 4 ประกอบ มาตรา 12

4. จัดทำบริการในรูปแบบดิจิทัล

ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล และดำเนินการให้มีการเชื่อมโยงบริการดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จ มาตรา 12(1)(2)

5. เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

จัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันตามหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นร้องขอ มาตรา 12 บรรคท้าย, มาตรา 13, มาตรา 14 และ มาตรา 16

6. จัดทำข้อมูลข่าวสารในรูปแบบดิจิทัล

จัดทำข้อมูลที่ต้องการเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ มาตรา 17

7. เปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

จัดส่งข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารราชการในรูปแบบดิจิทัลมาเปิดเผยที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดเผยภาครัฐ มาตรา 18

8. มีช่องทางการชำระเงินทางดิจิทัล

จัดให้มีระบบการชำระเงินทางดิจิทัลอีกช่องทางหนึ่ง และอาจตกลงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้จัดเก็บค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดจากประชาชนจากการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแทนกันได้ มาตรา 12(3)

9. มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล

จัดให้มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน มาตรา 12(4)

10. มีมาตรการความปลอดภัยในการใช้งานระบบดิจิทัล

จัดให้มีมาตรการ หรือระบบรักษาความมั่นคง ปลอดภัยในการเข้าสู่ระบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐ โดยอย่างน้อยต้องจัดให้มีระบบป้องกัน หรือรับมือภัยคุกคาม หรือความเสี่ยงทางไซเบอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มาตรา 12(5)

11. ห้ามเรียกสำเนาเอกสารราชการจากประชาชน

หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต รับผิดชอบ รับจดทะเบียน รับจดแจ้ง หรือรับแจ้งต้องดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารหรือหลักฐานของราชการ ซึ่งต้องใช้เอกสารหรือหลักฐานประกอบการนั้น ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารหรือหลักฐานราชการส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสาร

12. พัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

จัดให้มีการพัฒนาทักษะบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ให้เป็นไปตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล มาตรา 12(6)

ส่วนสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานหน่วยงานของรัฐ

1. คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
2. แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
3. ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ
4. มาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมาย

ประโยชน์ที่ประชาชนและส่วนรวมได้รับ

1. ได้รับบริการภาครัฐที่สะดวก รวดเร็ว ไม่สร้างภาระแก่ประชาชนลดการใช้สำเนาเอกสาร
2. ติดต่อภาครัฐ ใช้บัตรประชาชนใบเดียวทำได้ทุกเรื่องหรือติดต่อออนไลน์ได้แบบเบ็ดเสร็จ
3. ใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐ สำหรับการติดตามและตรวจสอบการดำเนินการของรัฐ
4. สามารถนำข้อมูลเปิดของหน่วยงานของรัฐไปพัฒนาและสร้างประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

(นางนงลักษณ์ บาบู จันดราน)

นักวิชาการสัตวบาล

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน
เรื่อง การฝึกปฏิบัติการใช้งาน AI บนแพลตฟอร์ม AI for Thai
ผ่านเว็บไซต์ TDGA

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแพลตฟอร์ม Application AI for Thai
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งาน Module ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์ม Application AI for Thai

วิทยากร

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center)

ประเด็นการเรียนรู้

เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้งานการใช้งานแพลตฟอร์ม Application AI for Thai ที่พัฒนาโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ การใช้งาน Module ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการทำงานในหน่วยงานได้

รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ

AI for Thai เกิดจากความมุ่งมั่นของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ที่จะสร้างเทคโนโลยีฐานรากทางด้านดิจิทัล (Digital Infrastructure) ให้กับประเทศไทย โดยนำผลงานวิจัยที่มีอยู่ทางด้านปัญญาประดิษฐ์มาเผยแพร่ในรูปแบบการให้บริการ หรือ API เพื่อให้นักพัฒนานำไปต่อยอดสร้างสรรค์และพัฒนาแอปพลิเคชันให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงธุรกิจและสังคม แพลตฟอร์ม AI for Thai ยังเป็นชิ้นส่วนและกลไกสำคัญที่จะช่วยสร้างและขับเคลื่อนระบบนิเวศทางด้านปัญญาประดิษฐ์ ให้เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยจะเปิดให้นักวิจัย อาจารย์ นักศึกษาและนักพัฒนามาร่วมกันสร้าง API ใหม่ ๆ และนำมาให้บริการผ่านแพลตฟอร์ม เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดกับผู้ใช้งานในประเทศไทย

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ตและการปฏิบัติตนสำหรับข้าราชการยุคดิจิทัล ผ่านเว็บไซต์ OCSC Learning Space

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการป้องกันตรวจสอบความปลอดภัยด้วยตนเอง
2. เพื่อให้สามารถยกตัวอย่างภัยคุกคามต่าง ๆ ได้
3. เพื่อให้สามารถอธิบายสถานการณ์การใช้งานอินเทอร์เน็ตและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล
4. เพื่อให้สามารถยกตัวอย่างการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และสิ่งที่ต้องพึงระวัง เพื่อให้ปลอดภัยจากภัยคุกคาม

วิทยากร

1. อาจารย์ณัฐ พยงค์ศรี

ประเด็นการเรียนรู้

1. แนวโน้มการใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย สถิติการใช้งานของประเทศไทย ความสัมพันธ์และการกระจายตัวของข้อมูล วิวัฒนาการของเว็บไซต์
2. การตั้งค่าความปลอดภัยสำหรับ Facebook Gmail LINE
3. การใช้โปรแกรมและการบริโภคข้อมูลโดยขาดความยั้งคิด
4. รูปแบบและลักษณะการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ สิ่งที่ต้องพึงระวังในการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต พบ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ

ปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติงานราชการเป็นอย่างมาก เนื่องจากเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่มีการใช้งานอย่างแพร่หลาย และการเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก จึงมีบุคคลใช้เครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตในการกระทำความผิดในรูปแบบต่างๆ ในประเทศไทยได้มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 และมีผลบังคับใช้วันที่ 19 กรกฎาคม 2550 กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่กำหนดฐานความผิดและบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ในรูปแบบใหม่ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2560

ภัยคุกคามของระบบสารสนเทศแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท

1. ภัยคุกคามทางกายภาพ คือภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับฮาร์ดแวร์ ที่ใช้ในระบบคอมพิวเตอร์ และเครือข่าย เช่น ฮาร์ดดิสก์เสียหรือทำงานผิดพลาด
2. ภัยคุกคามทางตรรกะ คือภัยคุกคามที่เกิดกับข้อมูลหรือสารสนเทศ โดยขอยกตัวอย่างภัยคุกคามทางตรรกะ ดังนี้
 1. มัลแวร์
 2. การปฏิเสธการให้บริการ
 3. ฟิชชิ่ง
 4. Man-in-the-Middle (MitM)
 5. Website Defacement

แนวทางป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต

1. ทำการสำรองข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างระมัดระวัง
3. อัปเดตโปรแกรมป้องกันไวรัส และระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ
4. กำหนด Password ที่ยากต่อการคาดเดา และควรเปลี่ยน Password เป็นระยะ
5. ไม่ควร Download ข้อมูลจาก Website ที่ไม่น่าเชื่อถือ

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การฝึกปฏิบัติการใช้งาน AI บนแพลตฟอร์ม AI for Thai

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานแพลตฟอร์ม Application AI for Thai
- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งาน Module ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์ม Application AI for Thai

หัวข้อในบทเรียน

- CONVERSATION: Vaja (วาจา) บริการแปลงข้อความภาษาไทยให้เป็นเสียงพูด
- MACHINE TRANSLATION บริการแปลภาษา
- SENTIMENT ANALYSIS บริการวิเคราะห์ความคิดเห็นและอารมณ์ (ThaiMoji)
- SENTIMENT ANALYSIS บริการวิเคราะห์ความคิดเห็นและอารมณ์ (Ssense)
- Tag Suggestion บริการแนะนำป้ายกำกับที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา
- Person Detection (T-Person) บริการระบุตำแหน่งบุคคลในภาพ
- Motion Heatmap (T-Heatmap) บริการประเมินความหนาแน่นของบุคคลในการใช้พื้นที่
บริการระบุชื่ออาหารไทยจากรูปภาพ ด้วยเทคนิค Deep Learning
- Object Character Recognition (T-OCR) บริการแปลงภาพเอกสารให้เป็นข้อความ
- Basic NLP - Soundex บริการค้นหาคำที่ออกเสียงคล้าย
- CONVERSATION: PARTII (พาที) ระบบรู้จำเสียงพูดภาษาไทย

ประเด็นการเรียนรู้

เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้งานแพลตฟอร์ม Application AI for Thai ที่พัฒนาโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ การใช้งาน Module ต่าง ๆ บนแพลตฟอร์มเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการทำงานในหน่วยงานได้

รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ

AI for Thai เกิดจากความมุ่งมั่นของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ที่จะสร้างเทคโนโลยีฐานรากทางด้านดิจิทัล (Digital Infrastructure) ให้กับประเทศไทย โดยนำผลงานวิจัยที่มีอยู่ทางด้านปัญญาประดิษฐ์มาเผยแพร่ในรูปแบบการให้บริการ หรือ API เพื่อให้นักพัฒนานำไปต่อยอด สร้างสรรค์และพัฒนาแอปพลิเคชันให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงธุรกิจและสังคม แพลตฟอร์ม AI for Thai ยังเป็นชิ้นส่วนและกลไกสำคัญที่จะช่วยสร้างและขับเคลื่อนระบบนิเวศทางด้านปัญญาประดิษฐ์ ให้เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยจะเปิดให้นักวิจัย อาจารย์ นักศึกษาและนักพัฒนามาร่วมกันสร้าง API ใหม่ ๆ และนำมาให้บริการผ่านแพลตฟอร์ม เพื่อเป็นประโยชน์สูงสุดกับผู้ใช้งานในประเทศไทย

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยบนอินเทอร์เน็ตและการปฏิบัติตนสำหรับข้าราชการยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์

- เพื่อสามารถยกตัวอย่างภัยคุกคามต่าง ๆ ได้
- เพื่อให้สามารถยกตัวอย่างการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และสิ่งที่ต้องพึงระวัง ให้ปลอดภัยจากภัยคุกคาม
- เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการป้องกันตรวจสอบความปลอดภัยด้วยตนเอง
- เพื่อให้สามารถอธิบายสถานการณ์การใช้งานอินเทอร์เน็ตและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล

ประเด็นการเรียนรู้

- รูปแบบและลักษณะการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ สิ่งที่ต้องพึงระวังในการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต พบว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- แนวโน้มการใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย สถิติการใช้งานของประเทศไทย ความสัมพันธ์และการกระจายตัวของข้อมูล วิวัฒนาการของเว็บไซต์
- การใช้โปรแกรมและการบริโภคข้อมูลโดยขาดความยั้งคิด

ภัยคุกคามของระบบสารสนเทศแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท

1. ภัยคุกคามทางกายภาพ คือภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับฮาร์ดแวร์ ที่ใช้ในระบบคอมพิวเตอร์ และเครือข่าย เช่น ฮาร์ดดิสก์เสียหายหรือทำงานผิดพลาด
2. ภัยคุกคามทางตรรกะ คือภัยคุกคามที่เกิดกับข้อมูลหรือสารสนเทศ โดยขอยกตัวอย่างภัยคุกคามทางตรรกะ ดังนี้
 1. มัลแวร์
 2. การปฏิเสธการให้บริการ
 3. ฟิชซิง
 4. Man-in-the-Middle (MitM)
 5. Website Defacement

แนวทางป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต

- ทำการสำรองข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ
- อัปเดตโปรแกรมป้องกันไวรัส และระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ
- กำหนด Password ที่ยากต่อการคาดเดา และควรเปลี่ยน Password เป็นระยะ
- ควรทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างระมัดระวัง
- ไม่ควร Download ข้อมูลจาก Website ที่ไม่น่าเชื่อถือ

สรุปวิชาเรียน เรื่อง แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ(Open Government Data Guideline)

ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง มาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ ได้ให้ความหมายของข้อมูลเปิดภาครัฐไว้ว่า หมายถึง ข้อมูลที่หน่วยงานของ รัฐต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึง และใช้ได้อย่างเสรี ไม่จำกัดแพลตฟอร์ม ไม่เสียค่าใช้จ่าย เผยแพร่ ทำซ้ำ หรือใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัด วัตถุประสงค์ ข้อมูลเปิดภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับข้อมูลประเภทอื่น ๆ โดยข้อมูลเปิดภาครัฐเป็นข้อมูลภาครัฐที่มี คุณสมบัติสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้และอาจมีคุณสมบัติเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) นอกจากนี้ บางส่วนของข้อมูลเปิดภาครัฐ จะมีชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High Value Datasets) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล สามารถนำไปใช้ต่อได้อย่างกว้างขวาง จากความหมายข้างต้น จะเห็นว่าข้อมูลเปิดภาครัฐ เป็นข้อมูลภาครัฐที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมาย ใน รูปแบบข้อมูลดิจิทัลที่ใช้ประโยชน์ได้สะดวกและทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลและนำไปเผยแพร่ ส่งต่อได้ เพื่อให้ ข้อมูลภาครัฐที่นำไปเปิดเผย มีคุณสมบัติครบถ้วนตามนิยามดังกล่าว ผู้ใช้งานได้รับข้อมูลคุณภาพที่นำไปใช้งาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถสรุปแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐได้เป็น 2 กระบวนการ มี รายละเอียดดังนี้

1. กระบวนการเตรียมข้อมูล

ก่อนเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ จะต้องเตรียมข้อมูลโดยพิจารณาคุณลักษณะของข้อมูลและประเมินความพร้อม ในการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลภาครัฐที่มีคุณสมบัติครบถ้วน มีรูปแบบเหมาะสมในการเผยแพร่ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นตอนการพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ โดยต้องจัดทำข้อมูลที่จะเผยแพร่ให้มี คุณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ คือ

1.1.1 สมบูรณ์ (Complete) : เลือกข้อมูลที่ไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความมั่นคงหรือมี ข้อยกเว้นใน การเปิดเผยข้อมูล นำมาตรวจสอบและจัดทำให้มีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วน ไม่ขาดหายไปบางส่วน

1.1.2 ปฐมภูมิ (Primary) : เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรง

1.1.3 เป็นปัจจุบัน (Timely) : ข้อมูลต้องเป็นปัจจุบันหรือเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด กรณีเป็น ข้อมูลที่ปรับปรุงทุกวัน ให้ระบุวันที่และเวลาที่ปรับปรุงให้ชัดเจน

1.1.4 เข้าถึงได้ง่าย (Accessible) : ชุดข้อมูลที่ให้บริการ สามารถค้นหา เข้าถึงและใช้งานได้ง่ายจาก หลายช่องทาง และชุดข้อมูลที่ให้บริการในทุกช่องทางต้องเหมือนกันทุกประการ

1.1.5 อ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine-readable) : ข้อมูลที่ให้บริการต้องมีโครงสร้างที่คอมพิวเตอร์ สามารถประมวลผลและนำไปใช้งานต่อได้ เช่น ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ CSV, RDF, XML, JSON เป็นต้น

1.1.6 ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory) : ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนเพื่อดาวน์โหลดข้อมูล สามารถนำข้อมูล ไปใช้งานได้อย่างไม่จำกัด และไม่ต้องระบุเหตุผลของการนำไปใช้

1.1.7 ไม่จำกัดสิทธิ (Non-proprietary) : ข้อมูลต้องอยู่ ในรูปแบบมาตรฐานเปิดที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม และต้องไม่ถือครอง กรรมสิทธิ์หลังจากนำไปใช้ประโยชน์

1.1.8 ปลอดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (License-free) : ข้อมูลต้องสามารถนำไปใช้ได้โดยไม่ขัด ต่อกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือความลับทางการค้า ไม่มีการเก็บค่าทรัพย์สินทาง ปัญญาหรือต้องขออนุญาตก่อนใช้งาน

1.1.9 คงอยู่ถาวร (Permanence) : ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และมีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงของชุดข้อมูล

1.1.10 ไม่มีค่าใช้จ่าย (Free of charge) : ต้องไม่มีการเก็บค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูลหรือค่าใช้จ่าย งานข้อมูล

หมายเหตุ : กรณีที่กฎหมายกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างหนึ่ง อย่างใดไว้เป็นการเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่า ด้วยการ นั้น

1.2 ขั้นตอนการประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูล ให้ประเมินความพร้อมในการเปิดเผย ข้อมูลเปิดภาครัฐ ผ่าน 5 กิจกรรม คือ

1.2.1 จัดทำแผนบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล

1.2.2 สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐภายใน หน่วยงาน

1.2.3 สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่

1.2.4 กำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผยข้อมูล

1.2.5 กำหนดกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจน

หลังจากเตรียมข้อมูลเพื่อเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐทั้ง 2 ขั้นตอนอย่างครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว จะทำให้ข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงาน เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป เพื่อให้บริการสู่สาธารณะ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดประโยชน์จริงตามเป้าหมายที่หน่วยงานได้ตั้งไว้

2 กระบวนการเปิดเผยชุดข้อมูล หลังจากเสร็จสิ้น กระบวนการเตรียมข้อมูลอย่างครบถ้วน สมบูรณ์แล้ว จะได้ข้อมูลที่ให้นำพิจารณาตาม ขั้นตอนเปิดเผยชุดข้อมูลสู่สาธารณะ 10 ขั้นตอน คือ

2.1 สสำรวจและคัดเลือกชุดข้อมูลที่มีชั้นความลับ เป็น “ข้อมูลสาธารณะ” หรือเป็นชุดข้อมูลที่ควร นำมาเปิดเผย

2.2 ระบุประเภทของชุดข้อมูล ความสำคัญของข้อมูลและทิศทางในการใช้ข้อมูล โดยพิจารณาตาม ลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ -ข้อมูลที่ถูกกฎหมายกำหนดให้เปิดเผย เช่น ข้อมูลแผนงาน โครงการต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผย ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นต้น

-ข้อมูลที่เปิดเผยตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ข้อมูลเชิงสถิติการให้บริการด้านต่าง ๆ

-ข้อมูลที่เปิดเผยเพื่อสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต เช่น ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง

- ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาบริการภาครัฐ -ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ใช้งาน เช่น ข้อมูลการเกิด อาชญากรรม

2.3 จัดลำดับความสำคัญในการเปิดเผยจากคุณค่าของชุดข้อมูล หากมีจำนวนชุดข้อมูลเปิดภาครัฐจำนวนมากและไม่สามารถเปิดเผยได้ในคราวเดียวให้พิจารณาจากคุณค่า และคุณภาพของชุดข้อมูล รวมทั้งการบริหารจัดการชุดข้อมูล หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง ข้อมูลมีคุณภาพและอยู่ ในรูปแบบที่พร้อมเปิดเผย ให้พิจารณาเปิดเผยข้อมูลชุดนั้นก่อน

2.4 รวบรวมจัดทำชุดข้อมูล ข้อมูลที่มาจากหลายส่วนงาน หลายรูปแบบ ให้คัดแยกและรวบรวมข้อมูล ให้อยู่ในรูปแบบชุดข้อมูล

2.5 พิจารณาการเปิดเผยข้อมูล โดยข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ เป็นข้อมูลตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.5.1 ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

2.5.2 ข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2562

2.5.3 ข้อมูลที่ไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลฯ ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

2.5.4 ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการอนุญาตให้เปิดเผยได้

2.5.5 ข้อมูลที่มีกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผย 2.5.6 ข้อมูลที่ไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าหรือความลับทาง การค้า ไม่มีการอ้างสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญา

2.6 ตรวจสอบคุณภาพและเตรียมข้อมูลสำหรับเผยแพร่ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.6.1 ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิดที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น ไฟล์ .csv

2.6.2 ไฟล์อยู่ในรูปแบบที่สามารถเปิดเผยได้ และผ่านการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล มีรูปแบบวันที่ และ เวลา และรหัสต่าง ๆ ในมาตรฐานเดียวกัน

2.6.3 มีการกำหนดความถี่และวิธีการปรับปรุงข้อมูล 2.6.4 มีการจัดทำเมตาดาตา (Metadata) หรือข้อมูลที่อธิบายรายละเอียดของชุดข้อมูลที่จะ เผยแพร่ เพื่อความสะดวกสำหรับผู้ใช้งานข้อมูล

2.7 ดำเนินการขออนุมัติเพื่อเปิดเผยข้อมูลจากหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจาก หัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

2.8 เปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ เมื่อได้รับอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูล โดยสามารถเผยแพร่ข้อมูลเปิด ภาครัฐที่ เว็บไซต์ของหน่วยงานและเปิดเผยผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐที่ data.go.th

2.9 วัดผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐที่เผยแพร่อย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนการ ปรับปรุง และพัฒนาข้อมูลจากผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

2.9.1 แผนปรับปรุงชุดข้อมูลที่น่าสนใจเปิดเผยแล้ว ให้พิจารณาและวิเคราะห์จากข้อคิดเห็นและข้อ ร้องเรียน

2.9.2 แผนนำเข้าชุดข้อมูลใหม่ โดยชุดข้อมูลที่มีควรเปิดเผย ได้แก่ ชุดข้อมูลที่ได้รับการเสนอให้ เปิดเผย เพิ่มเติม หรือชุดข้อมูลที่สามารถนำไปใช้วิเคราะห์หรือพัฒนาบริการต่าง ๆ ได้

2.10 นำผลที่ได้จากการวัดผลมาปรับปรุงชุดข้อมูลอย่าง ต่อเนื่อง เช่น แก้ไขปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีความ ผิดพลาดน้อยที่สุด มีคุณภาพมากขึ้น ปรับปรุงหรือเพิ่มชุดข้อมูลให้ตรงกับความต้องการ ของกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล รวมทั้งกำหนดเป้าหมายการเพิ่มชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ และข้อมูลที่มีคุณค่าสูง (High Value Datasets) ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

ประโยชน์ต่อภาครัฐ : ช่วยสร้างความโปร่งใสในการบริหารภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ เนื่องจาก ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบได้ ทำให้เกิดธรรมาภิบาล ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ สามารถนำข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงานอื่น มาประกอบการวางแผนเชิง นโยบาย หรือ เกิดโครงการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน ช่วยสร้างคุณค่าให้กับสังคม

ประโยชน์ต่อภาคเอกชน : สามารถนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ ขับเคลื่อน นวัตกรรม รวมถึงเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ต่อภาคประชาชน : เป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ จากข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลภาครัฐที่ดีขึ้น และนำข้อมูลไปพัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เพิ่ม โอกาส ในการเข้าถึงทรัพยากรข้อมูลภาครัฐอย่างเท่าเทียมกัน

นาย ขวลิต แสงสวาย
พนักงานผู้ช่วยสัตว์บาล

สรุปวิชาเรียน เรื่อง พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (Digital Government Act.)

หน่วยงานไหนบ้าง ที่ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การบริหารและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ.2562

- 1.ส่วนราชการฝ่ายบริหาร
- 2.รัฐวิสาหกิจ
- 3.องค์การมหาชน
- 4.องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- 5.สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
- 6.รัฐสภา
- 7.ศาล
- 8.องค์กรอัยการ
- 9.หน่วยงานอิสระของรัฐ

หน่วยงานของรัฐต้องทำอะไรบ้าง

- 1.ดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลและจัดทำหรือปรับปรุงแผนของหน่วยงานให้สอดคล้องพร้อมจัดส่งแผนให้ สพร.ทราบด้วย รวมทั้งต้องจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนนโยบายและแนวปฏิบัติดังกล่าวอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 2.จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงานและดำเนินการให้เป็นไปตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
- 3.ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด
- 4.ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามภารกิจให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล และดำเนินการให้มีการเชื่อมโยงบริการดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จ
- 5.จัดให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันตามที่หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นร้องขอ

- 6.จัดทำข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะ
- 7.จัดส่งข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลต่อสาธารณะมาเปิดเผยที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
- 8.จัดให้มีระบบการชำระเงินทางดิจิทัลอีกช่องทางหนึ่งและอาจตกลงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้จัดเก็บค่าบริการ ค่าปรับหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดจากประชาชนจากการให้บริการของหน่วยงานของรัฐแทนกันได้
- 9.จัดให้มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน
- 10.จัดให้มีมาตรการหรือระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการเข้าสู่ระบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐโดยอย่างน้อยต้องจัดให้มีระบบป้องกันหรือรับมือกับภัยคุกคามหรือความเสี่ยงทางไซเบอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
- 11.หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจอนุมัติ อนุญาตรับจดทะเบียน รับจดทะเบียนหรือรับแจ้งต้องดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารหรือหลักฐานของราชการซึ่งต้องใช้ประกอบการนั้นดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐที่ออกเอกสารหรือหลักฐานราชการส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารหรือหลักฐานผ่านช่องทางดิจิทัลเพื่อให้หน่วยงานของรัฐประกอบการพิจารณา
- 12.จัดให้มีการพัฒนาทักษะบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ให้เป็นไปตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

นาย ชวลิต แสงสวຍ
พนักงานผู้ช่วยสัตวบาล

สรุปเนื้อหาบทเรียน

วิชา วิทยาศาสตร์ ๒

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการวัด IQ และ EQ ที่เป็นการวัดด้วยเชาว์ปัญญา และด้านอารมณ์

เพื่อให้มีความรู้ทางดิจิทัล ส่งเสริมให้เด็กๆ ทั่วโลกมีความรู้และทักษะในการใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์อย่างปลอดภัย

เพื่อใช้สื่อดิจิทัลสร้างภาพลักษณ์ในโลกออนไลน์

เพื่อรู้กฎหมายและจริยธรรมในโลกออนไลน์ เช่น การละเมิดลิขสิทธิ์ การกระทำความผิดทางสื่อออนไลน์

หัวข้อในการเรียน

- การเป็นพลเมืองดิจิทัล ที่ดี
- ทักษะในการเป็นตัวของตัวเองที่ดี (Digital Citizen Identity)
- ทักษะในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity Management)
- ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้งานมีการทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints)
- ทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy)
- การรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management)
- การคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking)

ประเด็นการเรียนรู้

– เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัล ในโลกไซเบอร์ เช่น ข่าวจริง ข่าวปลอม เว็บปลอม ภาพตัดต่อ การมีวิจารณญาณในการรับส่งข่าวสารและแสดงความคิดเห็น และควบคุมเพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างโลกออนไลน์ และโลกภายนอก ยังสามารถตระหนักถึงอันตรายจากการใช้เวลาหน้าจอมากเกินไป การทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน และมีความเห็นอกเห็นใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นบนโลกออนไลน์

สรุปเนื้อหาสาระสำคัญ

การเรียนรู้ในอินเทอร์เน็ตได้ให้ความรู้ข่าวสาร ได้ประโยชน์ จากการใช้อินเทอร์เน็ต
ในการใช้เพื่อความสำเร็จก้าวหน้าทางเทคโนโลยี บนสื่อสารออนไลน์ ได้เรียนรู้ทักษะในการรักษา
ความมั่นคงทางไซเบอร์ เข้าใจผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้น และได้รับ.

ฉลาดรู้เน็ต ตัวจริงต้องรู้

เมื่อพูดถึงความฉลาด หลายคนคงจะต้องนึกถึงการวัด IQ และ EQ ที่เป็นความฉลาดด้านเชาว์ปัญญา และด้านอารมณ์ แต่มาถึงยุคนี้ที่ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตไม่หยุดนิ่ง เราเลือกจะสื่อสารกันผ่านอินเทอร์เน็ตมากขึ้น จนเกิดสังคมใหม่บนสื่อออนไลน์

ความฉลาดทางดิจิทัล (DQ)

DQ เป็นผลจากการศึกษาและพัฒนาของหน่วยงานที่มีชื่อเรียกว่า DQ Institute เกิดจากความร่วมมือกันของภาครัฐและเอกชนทั่วโลกประสานงานร่วมกับ World Economic Forum ที่ส่งเสริมให้เด็ก ๆ ทั่วโลกมีความรู้และทักษะในการใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์อย่างปลอดภัย แต่ไม่ใช่แค่เด็ก ๆ เท่านั้นที่ควรเป็น “ผู้ฉลาดรู้เน็ต” แต่รวมไปถึง คุณปู่ คุณย่า และทุกคนที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต

สรุป เนื้อหาบทเรียน เรื่องราววิชา วิทยา ฉลาดรู้เน็ต

วัตถุประสงค์

- เพื่อสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้จากอินเทอร์เน็ต
- เพื่อได้รับข่าวสารที่อยู่ในโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ก
- เพื่อสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการป้องกันตรวจสอบความปลอดภัยด้วยตัวเอง
- เพื่อสามารถอธิบายสถานการณ์การใช้งานอินเทอร์เน็ตและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ประเด็นการเรียนรู้

INTERNET (อินเทอร์เน็ต) เป็นการเชื่อมโยงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ด้วยกันเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ ผู้ใช้สามารถท่องเว็บไซต์ ดูวิดีโอ เล่นโซเชียลเน็ตเวิร์ก แชต ไลน์ วิดีโอคอล ได้อย่างสะดวก เป็นการเชื่อมต่อที่มีทั้งแบบใช้สายและแบบไร้สาย เป็นเหมือนใยแมงมุมขนาดใหญ่ที่ใยเชื่อมโยงครอบคลุมถึงกันได้ทั้งหมด ไม่ว่าใครจะอยู่ที่ไหน มุมใด ในโลกก็สามารถติดต่อกันได้

ภัยคุกคามของระบบอินเทอร์เน็ต

ภัยคุกคามเกิดขึ้นกับฮาร์ดแวร์ ที่ใช้ในระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย เช่น ฮาร์ดดิสเสียหายหรือทำงานผิดพลาด และที่เกิดจากข้อมูลที่ผิดพลาด

แนวทางป้องกันภัยคุกคามทางอินเทอร์เน็ต

ทำการสำรองข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ และอัปเดตโปรแกรมป้องกันไวรัสและระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ และกำหนด Password ที่ยากต่อการคาดเดา และควรเปลี่ยน Password เป็นระยะๆ การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างระมัดระวังด้วย

สรุปเราสามารถเรียนรู้โลกกว้างได้จากอินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ต่างๆ จาก มือถือ นาฬิกา แอร์ และอุปกรณ์ต่างๆ ในอนาคตเพื่อเรียนรู้ได้อย่างสะดวกสบายมากขึ้น

Internet (อินเทอร์เน็ต)

เป็นอย่างไร?

อินเทอร์เน็ตเป็นการเชื่อมโยงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เข้าด้วยกันเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ ผู้ใช้สามารถท่องเว็บไซต์ ดูวิดีโอ เล่นโซเชียลเน็ตเวิร์ก แชต วิดีโอคอล ได้อย่างสะดวก การเชื่อมต่อก็มีทั้งแบบใช้สายและแบบไร้สาย ซึ่งคอมพิวเตอร์เหล่านั้นต้องมีอุปกรณ์รับส่งสัญญาณที่สามารถรับส่งข้อมูลที่ต้องการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ หากจะให้อธิบายอย่างเข้าใจง่าย มันคือเครือข่ายขนาดใหญ่ที่มีผู้ใช้งานอยู่ทั่วโลก เราอาจจะจินตนาการว่ามันเป็นเหมือนใยแมงมุมขนาดใหญ่ที่มีใยเชื่อมโยงครอบคลุมถึงกันทั้งหมด ไม่ว่าใครจะอยู่ที่ไหน มุมใด ในโลกก็สามารถติดต่อกันได้

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness)

ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

รัฐบาลดิจิทัล

หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานภาครัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะ โดยปรับปรุงการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลภาครัฐ และการทำงาน ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณชน และ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2563 – 2565

- ประชาชนได้รับบริการดิจิทัล จากภาครัฐที่สะดวก ถูกใจ ท ำได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านช่องทางออนไลน์แบบเบ็ดเสร็จ ด้วยบัตรประชาชนหรือ การยืนยันตัวตนทางดิจิทัล พร้อมติดตามสถานะการขอใช้บริการภาครัฐ ได้อย่างสะดวก
- ประชาชนสามารถติดตามการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาแบบเบ็ดเสร็จจบไว ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ
- ปรับเปลี่ยนรูปแบบ และลดขั้นตอนการทำงาน พึ่งพาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลภาครัฐ เพื่อการบริหารงานและ การให้บริการประชาชน
- สนับสนุนการเปิดเผย และการใช้ข้อมูลดิจิทัล
- แก้ปัญหาประชาชนด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลส าคัญภาครัฐ (ลดความเหลื่อมล ำ, เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน) 60 อันดับแรกของดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ภายในปี 2565*

เป้าหมายแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลปี 2563-2565

-การพัฒนาบริการดิจิทัลของภาครัฐตามมาตรฐาน • มีบุคลากรภาครัฐที่จำเป็นต่อการพัฒนาบริการดิจิทัล • หน่วยงานภาครัฐมีธรรมาภิบาลข้อมูล อย่างเพียงพอ 1 ตัวชี้ วัด: ทุกหน่วยงานของรัฐระดับกรมหรือเทียบเท่ามีความก้าวหน้าไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล

-แพลตฟอร์มภาครัฐเพื่อบริหารงานและให้บริการประชาชน

-การเปิดเผยและการใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐ

กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

- กลไกเชิงนโยบาย
- กลไกการพิจารณา กลั่นกรองโครงการ และงบประมาณ
- กลไกการมีส่วนร่วม จากหน่วยงาน ภาคีและภาคเอกชน
- กลไกการปรับปรุง โครงสร้างระบบราชการ ด้านบุคลากรภาครัฐ
- กลไกการติดตามและ ประเมินผลโครงการ

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ตาม พ.ร.บ.ฯ มาตรา 8 และประโยชน์ที่จะได้รับ หน่วยงาน

ภาครัฐ ต าเนินการจัดท ารธรรมาภิบาลข้อมูล หน่วยงานภาครัฐ ข้อมูล ได้ข้อมูลที่ดี (Good Data) มีความมั่นคงปลอดภัย มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีคุณภาพ • ให้สามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น (Data Integration) • ให้สามารถเปิดเผยข้อมูลที่ ่าเป็นสู่ประชาชน (Open Data) • ใช้วิเคราะห์เพื่อน ่าไปใช้ประโยชน์ใน มิติ ต่างๆ (Data Analytics) • การตัดสินใจเชิงนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูล • บริการที่มีคุณภาพ • นวัตกรรมจากข้อมูล ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งผลต่อความพึงพอใจ ภาคธุรกิจและประชาชน ยกระดับการบริหารงานและการ ให้บริการประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผลที่ได้ เพื่อ น ่าไปสู่ เป้าหมาย 11 มาตรา 8 ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐตามมาตรา 7 (2) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย 1) การก านหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของ หน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ ครอบครองหรือควบคุมข้อมูล ดังกล่าวในทุกขั้นตอน 2) การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ ครบถ้วน ตั้งแต่ การจัดท า การจัดเก็บ การจ านแนกหมวดหมู่ การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การ ปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการท าลาย 3) การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความ ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมี คุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้ง มีการวัดผลการบริหาร จัดการข้อมูลเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลที่มีคุณภาพและต่อยอดนวัตกรรม จากการใช้ข้อมูลได้ 4) การก านหนดนโยบาย หรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน และมีระบบบริหารจัดการ รวมทั้งมีมาตรการและ หลักประกันในการคุ้มครอง ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครอง ให้มีความมั่นคงปลอดภัยและมีให้ข้อมูลส่วน บุคคลถูกละเมิด 5) การจัดท าค วอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ โครงสร้าง ของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ แหล่งข้อมูล และสิทธิ ในการเข้าถึงข้อมูล 5 องค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประโยชน์ของ ธรรมาภิบาล

คำเฟิน คำหยาต

ลงชื่อนางคำเฟิน คำหยาต
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline) ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

ข้อมูลภาครัฐทุกวันนี้มีจำนวนมากมหาศาล แต่ขาดการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่ได้และประชาชนเข้าถึงยาก

ข้อมูลเปิดภาครัฐจะช่วยสร้างความโปร่งใสให้ภาครัฐในการบริหารประเทศ ช่วยสร้างคุณค่าให้กับ
สังคม และมูลค่าทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาครัฐ

1. เกิดธรรมาภิบาล
2. ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
3. วางแผนเชิงนโยบาย
4. บูรณาการการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน
5. ปรับปรุงการให้บริการสาธารณะ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาคเอกชน

1. ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ
2. ขับเคลื่อนนวัตกรรม
3. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาคประชาชน

1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ
2. ขับเคลื่อนนวัตกรรม
3. พัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ

ข้อมูลเปิดภาครัฐ คือ ข้อมูลที่รัฐจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายให้ใช้ได้อย่างเสรีอย่างไม่มี
จำกัดวัตถุประสงค์ และไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข้อมูลประเภทต่างๆแบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1. ข้อมูลขนาดใหญ่ คือ คลังข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมด จากทุกแหล่งจากทุกรูปแบบ
2. ข้อมูลเปิด คือ ข้อมูลที่เปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี
3. ข้อมูลภาครัฐ คือ ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
4. ข้อมูลเปิดภาครัฐ เป็นข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิด
5. ชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง คือชุดข้อมูลที่ครอบคลุมทุกประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์
ทั้งผู้ให้ข้อมูลและผู้นำข้อมูลไปใช้ซึ่งประกอบด้วยชุดข้อมูลที่มีคุณค่า เปิดเผยบนศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
(Data.go.th) 2 ปีขึ้นไป และมีจำนวนการเข้าชมข้อมูลมากกว่า 100 ครั้งต่อปี

ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

1. การเดินทางของประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 (สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม)
2. รายงาน COVID-19 ประจำวัน (กรมควบคุมโรค)
3. ข้อมูลโรงงานประเภท 101, 105, 106 (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)
4. รายงานภาวะการณ์ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน)

การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ

คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ ดังนี้

1. สมบูรณ์ ข้อมูลต้องครบถ้วน พร้อมใช้ และไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล
2. ปฐมภูมิ คือได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยไม่ปรับแต่ง
3. เป็นปัจจุบัน หรือต้องเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด
4. เข้าถึงง่าย และใช้งานได้หลายช่องทาง
5. อ่านได้ด้วยเครื่อง
6. ไม่เลือกปฏิบัติ โดยผู้ต้องใช้ข้อมูลได้อย่างอิสระ
7. ไม่จำกัดสิทธิ ซึ่งจะต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม
8. ปลอดภัยในทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ใช้สามารถใช้ได้โดยไม่ผิดกฎหมายและไม่ต้องขออนุญาตใคร
9. คงอยู่ถาวร หมายถึง ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และควบคุมการเปลี่ยนแปลงของ

ชุดข้อมูล

10. ไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้ใช้ข้อมูลต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล

การประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

1. การบริหารจัดการข้อมูลเปิด ด้วยการจัดทำแผนในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล
2. สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิด

ภาครัฐภายในหน่วยงาน

3. สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
4. งบประมาณ จะต้องมีการกำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผย
5. กำหนดกลยุทธ์ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

-ขั้นตอนที่ 1 สํารวจชุดข้อมูลที่มีอยู่ในหน่วยงาน

1. มีการทำธรรมาภิบาลภาครัฐแล้ว
2. คัดข้อมูลสาธารณะออกมา

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิด

ระบุประเภท ความสำคัญ และทิศทางที่จะนำไปใช้ โดยดูจากเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย
- เปิดตามภารกิจของหน่วยงาน
- สร้างความโปร่งใสป้องกันการทุจริต
- มีประโยชน์ต่อผู้พัฒนาบริการภาครัฐ
- มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน

ขั้นตอนที่ 3 จัดลำดับความสำคัญ

คุณภาพของชุดข้อมูล และการบริหารจัดการของชุดข้อมูลเปิด หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง มีคุณภาพ และรูปแบบพร้อมเปิดเผย ให้ข้อมูลชุดนั้นับการเปิดเผยก่อน

ขั้นตอนที่ 4 การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล

ให้จัดการคัดแยกและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง หลายที่ และหลายรูปแบบมาจัดทำเป็นชุดข้อมูลที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 5 การจำแนกประเภทข้อมูลและตัวอย่างตรวจสอบข้อมูลให้แน่ชัด โดยพิจารณา ดังนี้

1. เป็นข้อมูลเปิดตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540
2. เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงฯตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2562
3. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลฯตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
4. ข้อมูลที่มีกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผย
 - คุณภาพของข้อมูล
 - สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

ขั้นตอนที่ 6 การเตรียมความพร้อมก่อนนำขึ้นเผยแพร่

1. ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิด
2. ต้องแปลงไฟล์ได้
3. ต้องกำหนดความถี่ในการปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 7 ได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือราชการ

ขั้นตอนที่ 8 เปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านช่องทาง 2 ช่องทาง

1. ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ โดย สพร. คือศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
2. ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานเอง โดยสามารถเชื่อมมาที่แพลตฟอร์มของ สพร.ได้ด้วย

ขั้นตอนที่ 9 การวัดผล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 10 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1. แก้ไขและปรับปรุงข้อมูลเดิมที่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่
2. ปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีคุณภาพมากขึ้น
3. เพิ่มชุดข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้และเทรนด์โลก
4. กำหนดเป้าหมายให้เปิดเผยเพิ่มขึ้นในทุกๆปี
5. จัดทำ High Value Datasets

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือ data.go.th ซึ่งเป็น Open Government Data Platform ที่ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องไปตั้งงบใหม่เพื่อมาพัฒนาแพลตฟอร์มของตนเอง ผู้ใช้ข้อมูลสามารถใช้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกัน และมี API เชื่อมข้อมูลอยู่แล้ว ไม่เกิดปัญหาข้อมูลซ้ำซ้อนและผิดพลาด

อภินันท์ อภิชาติ
พท.กัมพูชา กัมพูชา

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง Digital Literacy

Digital Literacy คืออะไร

ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แทปเลต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ

การใช้ (Use)

เข้าใจ (Understand)

การสร้าง (create)

เข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเข้าใจดิจิทัล สิทธิและความรับผิดชอบ (Digital Right) การเข้าถึงดิจิทัล (Digital Access) การสื่อสารยุคดิจิทัล (Digital Communication) ความปลอดภัยยุคดิจิทัล (Digital Safety) การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy) มารยาทในสังคมดิจิทัล (Digital Etiquette) สุขภาพดียุคดิจิทัล (Digital Health) ดิจิทัลคอมเมิร์ซ (Digital Commerce) กฎหมายดิจิทัล (Digital Law) การใช้ดิจิทัล การใช้งานคอมพิวเตอร์ (Computer Usage) การใช้งานอินเทอร์เน็ต (Internet Usage) การใช้โปรแกรมนำเสนอ (Presentation Usage) การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processing Usage) การใช้โปรแกรมจัดการตาราง (Spreadsheets Usage) การใช้งานเพื่อความมั่นคงคอมพิวเตอร์ (Cyber Security Usage) การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล (Problem-solving with digital tools) การแก้ปัญหาทางเทคนิคของการใช้งานเทคโนโลยี (Solving technical problems) การจัดการสิ่งแวดล้อมดิจิทัล (Manage Digital Environment) การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ (Creatively Use Digital Technologies) การปรับเปลี่ยนทักษะในยุคดิจิทัล (Digital Reskill) เข้าใจข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ (Data and AI Literacy) การปรับตัวและเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability) การคิดริเริ่มและนำพาตนเอง (Initiative and Self-Direction) การสร้างผลผลิตและการเป็นผู้ประกอบการ (Productivity and Entrepreneurship) การทำงานร่วมในสังคมและวัฒนธรรมดิจิทัล (Digital Social and Cultural) การเป็นผู้นำ (Leadership)

ลงชื่อ

กฤษณะ กฤษณะ

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง เทคนิคการสร้างและการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) เพื่อการทำงานภาครัฐ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีเข้าใจความหมายและความแตกต่างของ Data Visualization และ Info Graphic
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบและจัดทำกราฟรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับข้อมูล
3. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการนำข้อมูลจริงมาใช้ในการวิเคราะห์และสร้างภาพข้อมูล

สรุปใจความสำคัญ

Data Visualization คือ การนำข้อมูลหรือ Data ที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ประมวลผล แล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบที่มองเห็นและทำความเข้าใจได้ด้วยตา เช่น แผนภูมิ รูปภาพ แผนที่ กราฟแสดงเทรนด์ ตาราง วิดีโอ อินโฟกราฟิก (Infographic) แดชบอร์ด (dashboard) ฯลฯ

จุดประสงค์สำคัญของการทำ Data Visualization คือ การนำเสนอข้อมูลให้เข้าใจง่าย ผู้อ่านข้อมูลสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าตัวชี้งาน (media) ต้องการสื่อสารอะไร ซึ่งจุดสำคัญของเนื้อหา และที่ Insight ข้อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจน ช่วยให้สังเกตเห็นจุดที่น่าสนใจของข้อมูลได้ง่ายขึ้น ฯลฯ

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ Cybersecurity Awareness

CyberSecurity หรือ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์คือ การนำเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยี และกระบวนการที่รวมถึง วิธีการปฏิบัติที่ถูกออกแบบไว้เพื่อป้องกันและรับมือที่อาจจะถูกโจมตีเข้ามายัง อุปกรณ์เครือข่าย, โครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศ, ระบบหรือโปรแกรมที่อาจจะเกิดความเสียหายจากการที่ถูกเข้าถึงจากบุคคลที่สามโดยไม่ได้รับอนุญาต ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนได้เริ่มให้ความสำคัญในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มากยิ่งขึ้น เนื่องจาก เป้าหมายในการโจมตีมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมถึงรูปแบบของการโจมตีทางด้านไซเบอร์มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และสร้างความเสียหายให้กับองค์กรเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางไซเบอร์

ลงชื่อ.....
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง เทคนิคการสร้างและการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) เพื่อการทำงานภาครัฐ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีเข้าใจความหมายและความแตกต่างของ Data Visualization และ Info Graphic
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบและจัดทำกราฟรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับข้อมูล
3. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการนำข้อมูลจริงมาใช้ในการวิเคราะห์และสร้างภาพข้อมูล

สรุปใจความสำคัญ

Data Visualization คือ การนำข้อมูลหรือ Data ที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ประมวลผล แล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบที่มองเห็นและทำความเข้าใจได้ด้วยตา เช่น แผนภูมิ รูปภาพ แผนที่ กราฟแสดงเทรนด์ ตาราง วิดีโอ อินโฟกราฟิก (Infographic) แดชบอร์ด (dashboard) ฯลฯ

จุดประสงค์สำคัญของการทำ Data Visualization คือ การนำเสนอข้อมูลให้เข้าใจง่าย ผู้อ่านข้อมูลสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าตัวชี้งาน (media) ต้องการสื่อสารอะไร ซึ่งจุดสำคัญของเนื้อหา และชี้ Insight ข้อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจน ช่วยให้สังเกตเห็นจุดที่น่าสนใจของข้อมูลได้ง่ายขึ้น ฯลฯ

ลงชื่อ..... อภิญญา

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง จุดประกายความคิดเพื่อสร้างนวัตกรรม Building an Innovation Mindset

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร
2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดเพื่อการสร้างนวัตกรรม
3. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการและเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร

คำอธิบายบทเรียน

บทเรียนนี้มุ่งเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของนวัตกรรม แนวคิดและวิธีการที่จะทำให้เกิดนวัตกรรม ประโยชน์ของการคิดเชิงนวัตกรรม กระบวนการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการสร้างไอเดียเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร รวมทั้งตัวอย่างของ แนวคิดเชิงนวัตกรรมที่นำมาใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน

ลงชื่อ..... นิสิต วิชาเทคโนโลยี

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนสำหรับบริการภาครัฐ (Blockchain for Government Services)

Blockchain คือเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลแบบ Shared Database หรือ ที่รู้จักกันในชื่อ “Distributed Ledger Technology (DLT)” โดยเป็นรูปแบบ การบันทึกข้อมูลที่รับประกันความปลอดภัยว่าข้อมูลที่ถูกรับบันทึกไปก่อนหน้านี้ ไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขได้ ซึ่งทุกผู้ใช้งานจะให้เห็นข้อมูลชุดเดียวกัน ทั้งหมด โดยใช้หลักการ Cryptography และความสามารถของ Distributed Computing เพื่อสร้างกลไกความน่าเชื่อถือ (Yermack, 2017)

จุดเริ่มต้นของเทคโนโลยี Blockchain เกิดขึ้นครั้งแรกในปี 2008 โดยการ นำเสนอของ “Satoshi Nakamoto” จากเอกสาร Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System เป็นการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้าง Platform ที่สามารถสร้างความปลอดภัยในการแลกเปลี่ยนเงินสกุลดิจิทัลที่มีชื่อว่า “Bitcoin” โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับการทำCryptography และ Distributed Computing

ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีคนกลางเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ธนาคาร หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโอนเงิน โดยได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย รวมทั้ง ได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญทั่วโลกว่าเป็น เทคโนโลยีที่มีศักยภาพ และสามารถ นำมาประยุกต์ใช้ในภาครัฐกิจอื่น ๆ ได้ไม่จำเพาะแค่ภาครัฐกิจการเงิน และการธนาคาร เท่านั้น แต่ยังรวมถึงภาครัฐก็ได้มีการตื่นตัวและศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยี Blockchain กันอย่างแพร่หลายเช่นกัน การทำงานของเทคโนโลยี Blockchain อาศัยการจัดเก็บข้อมูลแบบกระจายศูนย์ (Distributed Ledger Technology) โดยทุกข้อมูลจะมีการเชื่อมโยงกันทั้งระบบ และเมื่อมีรายการธุรกรรมใหม่เกิดขึ้นจะต้องมีการประกาศออกทุกเครื่องในระบบ

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนสำหรับบริการภาครัฐ (Blockchain for Government Services)

Blockchain คือเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลแบบ Shared Database หรือ ที่รู้จักกันในชื่อ “Distributed Ledger Technology (DLT)” โดยเป็นรูปแบบ การบันทึกข้อมูลที่รับประกันความปลอดภัยว่าข้อมูลที่ถูกรับบันทึกไปก่อนหน้านี้ ไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขได้ ซึ่งทุกผู้ใช้งานจะเห็นข้อมูลชุดเดียวกัน ทั้งหมด โดยใช้หลักการ Cryptography และความสามารถของ Distributed Computing เพื่อสร้างกลไกความน่าเชื่อถือ (Yermack, 2017)

จุดเริ่มต้นของเทคโนโลยี Blockchain เกิดขึ้นครั้งแรกในปี 2008 โดยการ นำเสนอของ “Satoshi Nakamoto” จากเอกสาร Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System เป็นการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้าง Platform ที่สามารถสร้างความปลอดภัยในการแลกเปลี่ยนเงินสกุลดิจิทัลที่มีชื่อว่า “Bitcoin” โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับการทำCryptography และ Distributed Computing

ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีคนกลางเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ธนาคาร หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจ่ายเงิน โดยได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย รวมทั้ง ได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญทั่วโลกว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีศักยภาพ และสามารถ นำมาประยุกต์ใช้ในภาครัฐกิจอื่น ๆ ได้ไม่จำเพาะแค่ภาครัฐกิจการเงิน และการธนาคาร เท่านั้น แต่ยังรวมถึงภาครัฐก็ได้มีการตื่นตัวและศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยี Blockchain กันอย่างแพร่หลายเช่นกัน การทำงานของเทคโนโลยี Blockchain อาศัยการจัดเก็บข้อมูลแบบกระจายศูนย์ (Distributed Ledger Technology) โดยทุกข้อมูลจะมีการเชื่อมโยงกันทั้งระบบ และเมื่อมีรายการธุรกรรมใหม่เกิดขึ้นจะต้องมีการประกาศออกทุกเครื่องในระบบ

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ Cybersecurity Awareness

CyberSecurity หรือ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์คือ การนำเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยี และกระบวนการที่รวมถึง วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องแบบไว้เพื่อป้องกันและรับมือที่อาจจะถูกโจมตีเข้ามายังอุปกรณ์เครือข่าย, โครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศ, ระบบหรือโปรแกรมที่อาจจะเกิดความเสียหายจากการที่ถูกเข้าถึงจากบุคคลที่สามโดยไม่ได้รับอนุญาต ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนได้เริ่มให้ความสำคัญในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มากยิ่งขึ้น เนื่องจาก เป้าหมายในการโจมตีมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมถึงรูปแบบของการโจมตีทางด้านไซเบอร์มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และสร้างความเสียหายให้กับองค์กรเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางไซเบอร์

ลงชื่อ..... พ.ดิเรก ๒๕๖๕

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนสำหรับบริการภาครัฐ (Blockchain for Government Services)

Blockchain คือเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลแบบ Shared Database หรือ ที่รู้จักกันในชื่อ “Distributed Ledger Technology (DLT)” โดยเป็นรูปแบบ การบันทึกข้อมูลที่รับประกันความปลอดภัยว่าข้อมูลที่ถูกรับบันทึกไปก่อนหน้านี้ ไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขได้ ซึ่งทุกผู้ใช้งานจะเห็นข้อมูลชุดเดียวกัน ทั้งหมด โดยใช้หลักการ Cryptography และความสามารถของ Distributed Computing เพื่อสร้างกลไกความน่าเชื่อถือ (Yermack, 2017)

จุดเริ่มต้นของเทคโนโลยี Blockchain เกิดขึ้นครั้งแรกในปี 2008 โดยการ นำเสนอของ “Satoshi Nakamoto” จากเอกสาร Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System เป็นการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้าง Platform ที่สามารถสร้างความปลอดภัยในการแลกเปลี่ยนเงินสกุลดิจิทัลที่มีชื่อว่า “Bitcoin” โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับการทำCryptography และ Distributed Computing

ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีคนกลางเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ธนาคาร หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจ่ายเงิน โดยได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย รวมทั้ง ได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญทั่วโลกว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีศักยภาพ และสามารถ นำมาประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจอื่น ๆ ได้ไม่จำเพาะแค่ภาคธุรกิจการเงิน และการธนาคาร เท่านั้น แต่ยังรวมถึงภาครัฐก็ได้มีการตื่นตัวและศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยี Blockchain กันอย่างแพร่หลายเช่นกัน การทำงานของเทคโนโลยี Blockchain อาศัยการจัดเก็บข้อมูลแบบกระจายศูนย์ (Distributed Ledger Technology) โดยทุกข้อมูลจะมีการเชื่อมโยงกันทั้งระบบ และเมื่อมีรายการธุรกรรมใหม่เกิดขึ้นจะต้องมีการประกาศออกทุกเครื่องในระบบ

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness)

Data Governance คือ แนวคิดและกระบวนการสำหรับการจัดการข้อมูลสำหรับองค์กรที่ให้ความสำคัญ กับ ข้อมูลเป็นหลัก โดยเชื่อว่าข้อมูลนั้นเป็นทรัพย์สินที่มีค่าอย่างหนึ่งสำหรับองค์กรหรือที่มักเรียกกันว่า Data as an Asset ดังนั้นเขาจึงมองว่าจะต้องมีวิธีการจัดการอย่างไรเพื่อน มาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและปลอดภัยนั่นเอง วิวัฒนาการของ Data จากอดีตถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 4 ช่วง 1. Data Denial ยุคอดีต ยุคที่ปฏิเสธ ไม่สนใจข้อมูล 2. Data Indifferent ยุคที่เริ่มมีข้อมูลเข้ามา แต่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร 3. Data Infotmed ยุคที่เริ่มอยากจะใช้ข้อมูล ซึ่งข้อมูลต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ 4. Data Driver ยุคที่ข้อมูลเข้ามาอยู่ในชีวิตประจำวันของเรา เราใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในหลายๆเรื่อง ในองค์กรทั่วไป เรามักมีงานดังนี้ การท ำ Report ส่งผู้บริหาร ตัวอย่างการท างาน เช่น เริ่มจากเก็บข้อมูลที่จะเป็นสำหรับธุรกิจ ข้อมูลลูกค้า ข้อมูลการซื้อขาย เมื่อเราได้ข้อมูลแล้ว เราน มาปรับปรุงให้อยู่ในรูปแบบที่ถูกต้อง เช่น ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ระบุที่อยู่ไม่ครบถ้วน เราก็จะต้องแก้ไข โดยการท ำให้สมบูรณ์ แล้วท ำเป็นรายงาน ส่งให้ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้ใช้ขั้นสุดท้าย

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง จุดประกายความคิดเพื่อสร้างนวัตกรรม Building an Innovation Mindset

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร
2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดเพื่อการสร้างนวัตกรรม
3. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการและเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร

คำอธิบายบทเรียน

บทเรียนนี้มุ่งเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของนวัตกรรม แนวคิดและวิธีการที่จะทำให้เกิดนวัตกรรม ประโยชน์ของการคิดเชิงนวัตกรรม กระบวนการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการสร้างไอเดียเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร รวมทั้งตัวอย่างของแนวคิดเชิงนวัตกรรมที่นำมาใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง เทคนิคการสร้างและการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) เพื่อการทำงานภาครัฐ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีเข้าใจความหมายและความแตกต่างของ Data Visualization และ Info Graphic
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบและจัดทำกราฟรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับข้อมูล
3. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการนำข้อมูลจริงมาใช้ในการวิเคราะห์และสร้างภาพข้อมูล

สรุปใจความสำคัญ

Data Visualization คือ การนำข้อมูลหรือ Data ที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ประมวลผล แล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบที่มองเห็นและทำความเข้าใจได้ด้วยตา เช่น แผนภูมิ รูปภาพ แผนที่ กราฟแสดงเทรนด์ ตาราง วิดีโอ อินโฟกราฟิก (Infographic) แดชบอร์ด (dashboard) ฯลฯ

จุดประสงค์สำคัญของการทำ Data Visualization คือ การนำเสนอข้อมูลให้เข้าใจง่าย ผู้อ่านข้อมูลสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าตัวชี้แจงงาน (media) ต้องการสื่อสารอะไร จุดสำคัญของเนื้อหา และใช้ Insight ข้อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจน ช่วยให้สังเกตเห็นจุดที่น่าสนใจของข้อมูลได้ง่ายขึ้น ฯลฯ

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness)

ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

รัฐบาลดิจิทัล

หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานภาครัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะ โดยปรับปรุงการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลภาครัฐ และการทำงาน ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณชน และ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2563 – 2565

- ประชาชนได้รับบริการดิจิทัล จากภาครัฐที่สะดวก ถูกใจ ทาได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านช่องทางออนไลน์แบบเบ็ดเสร็จ ด้วยบัตรประชาชนหรือ การยืนยันตัวตนทางดิจิทัล พร้อมติดตามสถานะการขอใช้บริการภาครัฐ ได้อย่างสะดวก
- ประชาชนสามารถติดตามการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาแบบเบ็ดเสร็จจบไว ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ
- ปรับเปลี่ยนรูปแบบ และลดขั้นตอนการทำงาน พึ่งพาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลภาครัฐ เพื่อการบริหารงานและ การให้บริการประชาชน
- สนับสนุนการเปิดเผย และการใช้ข้อมูลดิจิทัล
- แก้ปัญหาประชาชนด้วยการเชื่อมโยงข้อมูล ภาครัฐ (ลดความเหลื่อมล ำ, เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน) 60 อันดับแรกของดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ภายในปี 2565*

เป้าหมายแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลปี 2563-2565

-การพัฒนาบริการดิจิทัลของภาครัฐตามมาตรฐาน • มีบุคลากรภาครัฐที่จำเป็นต่อการพัฒนาบริการดิจิทัล • หน่วยงานภาครัฐมีธรรมาภิบาลข้อมูล อย่างเพียงพอ 1 ตัวชี้ วัด: ทุกหน่วยงานของรัฐระดับกรมหรือเทียบเท่ามีความก้าวหน้าไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล

-แพลตฟอร์มภาครัฐเพื่อบริหารงานและให้บริการประชาชน

-การเปิดเผยและการใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐ

กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

- กลไกเชิงนโยบาย
- กลไกการพิจารณา กลั่นกรองโครงการ และงบประมาณ
- กลไกการมีส่วนร่วม จากหน่วยงาน ภาคีและภาคเอกชน
- กลไกการปรับปรุง โครงสร้างระบบราชการ ด้านบุคลากรภาครัฐ
- กลไกการติดตามและ ประเมินผลโครงการ

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ตาม พ.ร.บ.ฯ มาตรา 8 และประโยชน์ที่จะได้รับ หน่วยงาน

ภาครัฐ ต าเนินการจัดท ารธรรมาภิบาลข้อมูล หน่วยงานภาครัฐ ข้อมูล ได้ข้อมูลที่ดี (Good Data) มีความมั่นคงปลอดภัย มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีคุณภาพ • ให้สามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น (Data Integration) • ให้สามารถเปิดเผยข้อมูลทั้ง ำเป็นสู่ประชาชน (Open Data) • ใช้วิเคราะห์เพื่อน ำไปใช้ประโยชน์ใน มิติ ต่างๆ (Data Analytics) • การตัดสินใจเชิงนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูล • บริการที่มีคุณภาพ • นวัตกรรมจากข้อมูล ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งผลต่อความพึงพอใจ ภาคธุรกิจและประชาชน ยกระดับการบริหารงานและการ ให้บริการประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผลที่ได้ เพื่อน ำไปสู่ เป้าหมาย 11 มาตรา 8 ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐตามมาตรา 7 (2) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย 1) การก าหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของ หน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ ครอบครองหรือควบคุมข้อมูล ดังกล่าวในทุกขั้นตอน 2) การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูล ที่ครบถ้วน ตั้งแต่ การจัดท ำ การจัดเก็บ การจ ำ แนกหมวดหมู่ การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การ ปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการท ำ ลาย 3) การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความ ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมี คุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้ง มีการวัดผลการบริหาร จัดการข้อมูลเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลที่มีคุณภาพและต่อยอดนวัตกรรม จากการใช้ข้อมูลได้ 4) การก าหนดนโยบาย หรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน และ มีระบบบริหารจัดการ รวมทั้งมีมาตรการและ หลักประกันในการคุ้มครอง ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครอง ให้มีความมั่นคงปลอดภัยและมีให้ข้อมูลส่วน บุคคลถูกละเมิด 5) การจัดท ำ ค ำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ โครงสร้าง ของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ แหล่งข้อมูล และสิทธิ ในการเข้าถึงข้อมูล 5 องค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประโยชน์ของ ธรรมาภิบาล

ลงชื่อนายจักรินทร์ รักมี
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline) ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

ข้อมูลภาครัฐทุกวันนี้มีจำนวนมากมหาศาล แต่ขาดการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่ได้และประชาชนเข้าถึงยาก

ข้อมูลเปิดภาครัฐจะช่วยสร้างความโปร่งใสให้ภาครัฐในการบริหารประเทศ ช่วยสร้างคุณค่าให้กับ
สังคม และมูลค่าทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาครัฐ

1. เกิดธรรมาภิบาล
2. ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
3. วางแผนเชิงนโยบาย
4. บูรณาการการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน
5. ปรับปรุงการให้บริการสาธารณะ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาคเอกชน

1. ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ
2. ขับเคลื่อนนวัตกรรม
3. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาคประชาชน

1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ
2. ขับเคลื่อนนวัตกรรม
3. พัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ

ข้อมูลเปิดภาครัฐ คือ ข้อมูลที่รัฐจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายให้ได้อย่างเสรีอย่างไม่มี
จำกัดวัตถุประสงค์ และไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข้อมูลประเภทต่างๆแบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1. ข้อมูลขนาดใหญ่ คือ คลังข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมด จากทุกแหล่งจากทุกรูปแบบ
2. ข้อมูลเปิด คือ ข้อมูลที่เปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี
3. ข้อมูลภาครัฐ คือ ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
4. ข้อมูลเปิดภาครัฐ เป็นข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิด
5. ชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง คือชุดข้อมูลที่ครอบคลุมทุกประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ทั้งผู้ให้ข้อมูลและผู้นำข้อมูลไปใช้ซึ่งประกอบได้ด้วยชุดข้อมูลที่มีคุณค่า เปิดเผยบนศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
(Data.go.th) 2 ปีขึ้นไป และมีจำนวนการเข้าชมข้อมูลมากกว่า 100 ครั้งต่อปี

ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

1. การเดินทางของประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 (สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม)
2. รายงาน COVID-19 ประจำวัน (กรมควบคุมโรค)
3. ข้อมูลโรงงานประเภท 101, 105, 106 (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)
4. รายงานภาวะการณ์ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน)

การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ

คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ ดังนี้

1. สมบูรณ์ ข้อมูลต้องครบถ้วน พร้อมใช้ และไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล
2. ปฐมภูมิ คือได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยไม่ปรับแต่ง
3. เป็นปัจจุบัน หรือต้องเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด
4. เข้าถึงง่าย และใช้งานได้หลายช่องทาง
5. อ่านได้ด้วยเครื่อง
6. ไม่เลือกปฏิบัติ โดยผู้ต้องใช้ข้อมูลได้อย่างอิสระ
7. ไม่จำกัดสิทธิ ซึ่งจะต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม
8. ปลอดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ใช้สามารถใช้ได้โดยไม่ผิดกฎหมายและไม่ต้องขออนุญาตใคร
9. คงอยู่ถาวร หมายถึง ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และควบคุมการเปลี่ยนแปลงของ

ชุดข้อมูล

10. ไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้ใช้ข้อมูลต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล

การประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

1. การบริหารจัดการข้อมูลเปิด ด้วยการจัดทำแผนในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล
2. สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิด

ภาครัฐภายในหน่วยงาน

3. สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
4. งบประมาณ จะต้องมีการกำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผย
5. กำหนดกลยุทธ์ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

-ขั้นตอนที่ 1 สรรวจชุดข้อมูลที่มีอยู่ในหน่วยงาน

1. มีการทำกรรมสิทธิ์ภาครัฐแล้ว
2. คัดข้อมูลสาธารณะออกมา

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิด

ระบุประเภท ความสำคัญ และทิศทางที่จะนำไปใช้ โดยดูจากเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย
- เปิดตามภารกิจของหน่วยงาน
- สร้างความโปร่งใสป้องกันการทุจริต
- มีประโยชน์ต่อผู้พัฒนาบริการภาครัฐ
- มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน

ขั้นตอนที่ 3 จัดลำดับความสำคัญ

คุณภาพของชุดข้อมูล และการบริหารจัดการของชุดข้อมูลเปิด หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง มีคุณภาพ และรูปแบบพร้อมเปิดเผย ให้ข้อมูลชุดนั้นับการเปิดเผยก่อน

ขั้นตอนที่ 4 การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล

ให้จัดการคัดแยกและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง หลายที่ และหลายรูปแบบมาจัดทำเป็นชุดข้อมูลที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 5 การจำแนกประเภทข้อมูลและตัวอย่างตรวจสอบข้อมูลให้แน่ชัด โดยพิจารณาดังนี้

1. เป็นข้อมูลเปิดตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540
2. เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงฯตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2562
3. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลฯตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
4. ข้อมูลที่มีกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผย
 - คุณภาพของข้อมูล
 - สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

ขั้นตอนที่ 6 การเตรียมความพร้อมก่อนนำขึ้นเผยแพร่

1. ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิด
2. ต้องแปลงไฟล์ได้
3. ต้องกำหนดความถี่ในการปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 7 ได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือราชการ

ขั้นตอนที่ 8 เปิดเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านช่องทาง 2 ช่องทาง

1. ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ โดย สพร. คือศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
2. ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานเอง โดยสามารถเชื่อมมาที่แพลตฟอร์มของ สพร. ได้ด้วย

ขั้นตอนที่ 9 การวัดผล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 10 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1. แก้ไขและปรับปรุงข้อมูลเดิมที่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่
2. ปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีคุณภาพมากขึ้น
3. เพิ่มชุดข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้และเทรนด์โลก
4. กำหนดเป้าหมายให้เปิดเผยเพิ่มขึ้นในทุกๆปี
5. จัดทำ High Value Datasets

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือ data.go.th ซึ่งเป็น Open Government Data Platform ที่ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องไปตั้งงบประมาณใหม่เพื่อมาพัฒนาแพลตฟอร์มของตนเอง ผู้ใช้ข้อมูลสามารถใช้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกัน และมี API เชื่อมข้อมูลอยู่แล้ว ไม่เกิดปัญหาข้อมูลซ้ำซ้อนและผิดพลาด

นายจักกพันธุ์ วัณณิ

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (Understanding and Using Digital Technology)

Digital Literacy คืออะไร

ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แทปเลต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ

การใช้ (Use)

เข้าใจ (Understand)

การสร้าง (create)

เข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเข้าใจดิจิทัล สิทธิและความรับผิดชอบ (Digital Right) การเข้าถึงดิจิทัล (Digital Access) การสื่อสารยุคดิจิทัล (Digital Communication) ความปลอดภัยยุคดิจิทัล (Digital Safety) การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy) มารยาทในสังคมดิจิทัล (Digital Etiquette) สุขภาพดียุคดิจิทัล (Digital Health) ดิจิทัลคอมเมิร์ซ (Digital Commerce) กฎหมายดิจิทัล (Digital Law) การใช้ดิจิทัล การใช้งานคอมพิวเตอร์ (Computer Usage) การใช้งานอินเทอร์เน็ต (Internet Usage) การใช้โปรแกรมนำเสนอ (Presentation Usage) การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processing Usage) การใช้โปรแกรมจัดการตาราง (Spreadsheets Usage) การใช้งานเพื่อความมั่นคงคอมพิวเตอร์ (Cyber Security Usage) การแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล (Problem-solving with digital tools) การแก้ปัญหาทางเทคนิคของการใช้งานเทคโนโลยี (Solving technical problems) การจัดการสิ่งแวดล้อมดิจิทัล (Manage Digital Environment) การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ (Creatively Use Digital Technologies) การปรับเปลี่ยนทักษะในยุคดิจิทัล (Digital Reskill) เข้าใจข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ (Data and AI Literacy) การปรับตัวและเรียนรู้ในยุคดิจิทัล การยืดหยุ่นและปรับตัว (Flexibility and Adaptability) การคิดริเริ่มและนำพาตนเอง (Initiative and Self-Direction) การสร้างผลผลิตและการเป็นผู้ประกอบการ (Productivity and Entrepreneurship) การทำงานร่วมในสังคมและวัฒนธรรมดิจิทัล (Digital Social and Cultural) การเป็นผู้นำ (Leadership)

ลงชื่อ.....
ผู้เขียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง จุดประกายความคิดเพื่อสร้างนวัตกรรม Building an Innovation Mindset

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร
2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดเพื่อการสร้างนวัตกรรม
3. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการและเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร

คำอธิบายบทเรียน

บทเรียนนี้มุ่งเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของนวัตกรรม แนวคิดและวิธีการที่จะทำให้เกิดนวัตกรรม ประโยชน์ของการคิดเชิงนวัตกรรม กระบวนการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการสร้างไอเดียเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร รวมทั้งตัวอย่างของแนวคิดเชิงนวัตกรรมที่นำมาใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน

ลงชื่อ.....

เมทินี

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (PDPA for Government Officer)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
2. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
3. เพื่อให้สามารถดำเนินการปรับปรุงและจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับกฎหมายได้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้และผลจากการฝึกปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานได้

สรุปใจความสำคัญของ PDPA

จะเห็นได้ว่า PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหัวใจสำคัญก็เพื่อต้องการรักษาสิทธิที่พึงมีแก่เจ้าของข้อมูล ว่าข้อมูล ส่วนตัวของเราจะปลอดภัย นำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการและยินยอมของเจ้าของข้อมูลอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก็ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเช่นกันว่าการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในแต่ละครั้ง **เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร? ข้อมูลที่ให้ไปมีเพียงพอกับวัตถุประสงค์นั้นแล้วหรือยัง?** หากมองว่ามีการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูล เราก็สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลนั้นได้ เพื่อเป็นการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิดหรือหาผลประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลของเราก็เป็นได้

สำหรับในส่วนผู้เก็บข้อมูลนั้น นับว่าได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นอย่างมากกับ PDPA ที่จะต้องปฏิบัติตาม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจึงต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลภายในองค์กรและให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร, ระบุขอบเขตการเก็บรวบรวม การใช้ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล, มีระบบการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่ปลอดภัย, มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล, มีการบันทึกกิจกรรมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้ล้วนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สอดคล้องกับ PDPA ต่อไป มาถึงตรงนี้ผู้อ่านก็พอจะทราบแล้วว่า PDPA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร

ชื่อ.....

นางสาว นนทิยา

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

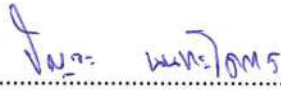
เรื่อง จุดประกายความคิดเพื่อสร้างนวัตกรรม Building an Innovation Mindset

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร
2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดเพื่อการสร้างนวัตกรรม
3. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการและเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร

คำอธิบายบทเรียน

บทเรียนนี้มุ่งเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของนวัตกรรม แนวคิดและวิธีการที่จะทำให้เกิดนวัตกรรม ประโยชน์ของการคิดเชิงนวัตกรรม กระบวนการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการสร้างไอเดียเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร รวมทั้งตัวอย่างของแนวคิดเชิงนวัตกรรมที่นำมาใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (PDPA for Government Officer)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
2. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
3. เพื่อให้สามารถดำเนินการปรับปรุงและจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับกฎหมายได้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้และผลจากการฝึกปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานได้

สรุปใจความสำคัญของ PDPA

จะเห็นได้ว่า PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหัวใจสำคัญก็เพื่อต้องการรักษาสิทธิที่พึงมีแก่เจ้าของข้อมูล ว่าข้อมูล ส่วนตัวของเราจะปลอดภัย นำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการและยินยอมของเจ้าของข้อมูลอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก็ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเช่นกันว่าการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในแต่ละครั้ง **เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร? ข้อมูลที่ให้ไปมีเพียงพอกับวัตถุประสงค์นั้นแล้วหรือยัง?** หากมองว่ามีการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูล เราก็สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลนั้นได้ เพื่อเป็นการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิดหรือหาผลประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลของเราก็เป็นได้

สำหรับในส่วนผู้เก็บข้อมูลนั้น นับว่าได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นอย่างมากกับ PDPA ที่จะต้องปฏิบัติตาม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจึงต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลภายในองค์กรและให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร, ระบุขอบเขตการเก็บรวบรวม การใช้ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล, มีระบบการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่ปลอดภัย, มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล, มีการบันทึกกิจกรรมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้ล้วนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สอดคล้องกับ PDPA ต่อไป มาถึงตรงนี้ผู้อ่านก็พอจะทราบแล้วว่า PDPA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร

ลงชื่อ.....มหา มัท.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง เทคนิคการสร้างและการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) เพื่อการทำงานภาครัฐ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีเข้าใจความหมายและความแตกต่างของ Data Visualization และ Info Graphic
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบและจัดทำกราฟรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับข้อมูล
3. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการนำข้อมูลจริงมาใช้ในการวิเคราะห์และสร้างภาพข้อมูล

สรุปใจความสำคัญ

Data Visualization คือ การนำข้อมูลหรือ Data ที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ประมวลผล แล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบที่มองเห็นและทำความเข้าใจได้ด้วยตา เช่น แผนภูมิ รูปภาพ แผนที่ กราฟแสดงเทรนด์ ตาราง วิดีโอ อินโฟกราฟิก (Infographic) แดชบอร์ด (dashboard) ฯลฯ

จุดประสงค์สำคัญของการทำ Data Visualization คือ การนำเสนอข้อมูลให้เข้าใจง่าย ผู้อ่านข้อมูลสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าตัวชี้งาน (media) ต้องการสื่อสารอะไร ซึ่งจุดสำคัญของเนื้อหา และชี้ Insight ข้อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจน ช่วยให้เห็นจุดที่น่าสนใจของข้อมูลได้ง่ายขึ้น ฯลฯ

ลงชื่อ.....อมาพร มั่นคง.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness)

ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

รัฐบาลดิจิทัล

หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานภาครัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะ โดยปรับปรุงการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลภาครัฐ และการทำงาน ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณชน และ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2563 – 2565

- ประชาชนได้รับบริการดิจิทัล จากภาครัฐที่สะดวก ถูกใจ ทาได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านช่องทางออนไลน์แบบเบ็ดเสร็จ ด้วยบัตรประชาชนหรือ การยืนยันตัวตนทางดิจิทัล พร้อมติดตามสถานะการขอใช้บริการภาครัฐ ได้อย่างสะดวก
- ประชาชนสามารถติดตามการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาแบบเบ็ดเสร็จจบไว ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ
- ปรับเปลี่ยนรูปแบบ และลดขั้นตอนการทำงาน พึ่งพาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลภาครัฐ เพื่อการบริหารงานและ การให้บริการประชาชน
- สนับสนุนการเปิดเผย และการใช้ข้อมูลดิจิทัล
- แก้ปัญหาประชาชนด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลส าคัญภาครัฐ (ลดความเหลื่อมล ำ, เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน) 60 อันดับแรกของดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ภายในปี 2565*

เป้าหมายแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลปี 2563-2565

-การพัฒนาบริการดิจิทัลของภาครัฐตามมาตรฐาน • มีบุคลากรภาครัฐที่จำเป็นต่อการพัฒนาบริการดิจิทัล • หน่วยงานภาครัฐมีธรรมาภิบาลข้อมูล อย่างเพียงพอ 1 ตัวชี้ วัด: ทุกหน่วยงานของรัฐระดับกรมหรือเทียบเท่ามีความก้าวหน้าไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล

-แพลตฟอร์มภาครัฐเพื่อบริหารงานและให้บริการประชาชน

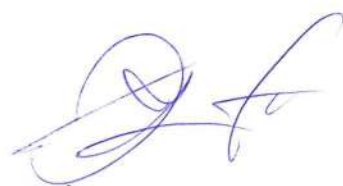
-การเปิดเผยและการใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐ

กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

- กลไกเชิงนโยบาย
- กลไกการพิจารณา กลั่นกรองโครงการ และงบประมาณ
- กลไกการมีส่วนร่วม จากหน่วยงาน ภาคีและภาคเอกชน
- กลไกการปรับปรุง โครงสร้างระบบราชการ ด้านบุคลากรภาครัฐ
- กลไกการติดตามและ ประเมินผลโครงการ

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ตาม พ.ร.บ.ฯ มาตรา 8 และประโยชน์ที่จะได้รับ หน่วยงาน

ภาครัฐ ต าเนินการจัดท ารธรรมาภิบาลข้อมูล หน่วยงานภาครัฐ ข้อมูล ได้ข้อมูลที่ดี (Good Data) มีความมั่นคงปลอดภัย มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีคุณภาพ • ให้สามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น (Data Integration) • ให้สามารถเปิดเผยข้อมูลทั้ง ำเป็นสู่ประชาชน (Open Data) • ใช้วิเคราะห์เพื่อน ำไปใช้ประโยชน์ใน มิติ ต่างๆ (Data Analytics) • การตัดสินใจเชิงนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูล • บริการที่มีคุณภาพ • นวัตกรรมจากข้อมูล ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งผลต่อความพึงพอใจ ภาคธุรกิจและประชาชน ยกระดับการบริหารงานและการ ให้บริการประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผลที่ได้ เพื่อ น ำไปสู่ เป้าหมาย 11 มาตรา 8 ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐตามมาตรา 7 (2) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย 1) การก ำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของ หน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ ครอบครองหรือควบคุมข้อมูล ดังกล่าวในทุกขั้นตอน 2) การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ ครบถ้วน ตั้งแต่ การจัดท ำ การจัดเก็บ การจ ำแนกหมวดหมู่ การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การ ปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการท ำลาย 3) การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความ ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมี คุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้ง มีการวัดผลการบริหาร จัดการข้อมูลเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลที่มีคุณภาพและต่อยอดนวัตกรรม จากการใช้ข้อมูลได้ 4) การก ำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน และ มีระบบบริหารจัดการ รวมทั้งมีมาตรการและ หลักประกันในการคุ้มครอง ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครอง ให้มีความมั่นคงปลอดภัยและมีให้ข้อมูลส่วน บุคคลถูกละเมิด 5) การจัดท ำค ำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ โครงสร้าง ของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ แหล่งข้อมูล และสิทธิ ในการเข้าถึงข้อมูล 5 องค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประโยชน์ของธรรมาภิบาล

ลงชื่อนายพลากร ศิริมาตย์
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline)

ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

ข้อมูลภาครัฐทุกวันนี้มีจำนวนมากมหาศาล แต่ขาดการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่ได้และประชาชนเข้าถึงยาก

ข้อมูลเปิดภาครัฐจะช่วยสร้างความโปร่งใสให้ภาครัฐในการบริหารประเทศ ช่วยสร้างคุณค่าให้กับ
สังคม และมูลค่าทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาครัฐ

1. เกิดธรรมาภิบาล
2. ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
3. วางแผนเชิงนโยบาย
4. บูรณาการการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน
5. ปรับปรุงการให้บริการสาธารณะ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาคเอกชน

1. ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ
2. ขับเคลื่อนนวัตกรรม
3. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาคประชาชน

1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ
2. ขับเคลื่อนนวัตกรรม
3. พัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ

ข้อมูลเปิดภาครัฐ คือ ข้อมูลที่รัฐจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายให้ใช้ได้อย่างเสรีอย่างไม่มี
จำกัดวัตถุประสงค์ และไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข้อมูลประเภทต่างๆแบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1. ข้อมูลขนาดใหญ่ คือ คลังข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมด จากทุกแหล่งจากทุกรูปแบบ
2. ข้อมูลเปิด คือ ข้อมูลที่เปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี
3. ข้อมูลภาครัฐ คือ ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
4. ข้อมูลเปิดภาครัฐ เป็นข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิด
5. ชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง คือชุดข้อมูลที่ครอบคลุมทุกประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ทั้งผู้ให้ข้อมูลและผู้นำข้อมูลไปใช้ซึ่งประกอบด้วยชุดข้อมูลที่มีคุณค่า เปิดเผยบนศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
(Data.go.th) 2 ปีขึ้นไป และมีจำนวนการเข้าชมข้อมูลมากกว่า 100 ครั้งต่อปี

ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

1. การเดินทางของประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 (สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม)
2. รายงาน COVID-19 ประจำวัน (กรมควบคุมโรค)
3. ข้อมูลโรงงานประเภท 101, 105, 106 (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)
4. รายงานภาวะการณ์ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน)

การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ

คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ ดังนี้

1. สมบูรณ์ ข้อมูลต้องครบถ้วน พร้อมใช้ และไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล
2. ปฐมภูมิ คือได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยไม่ปรับแต่ง
3. เป็นปัจจุบัน หรือต้องเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด
4. เข้าถึงง่าย และใช้งานได้หลายช่องทาง
5. อ่านได้ด้วยเครื่อง
6. ไม่เลือกปฏิบัติ โดยผู้ต้องใช้ข้อมูลได้อย่างอิสระ
7. ไม่จำกัดสิทธิ ซึ่งจะต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม
8. ปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ใช้สามารถใช้ได้โดยไม่ผิดกฎหมายและไม่ต้องขออนุญาตใคร
9. คงอยู่ถาวร หมายถึง ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และควบคุมการเปลี่ยนแปลงของ

ชุดข้อมูล

10. ไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้ใช้ข้อมูลต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล

การประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

1. การบริหารจัดการข้อมูลเปิด ด้วยการจัดทำแผนในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล
2. สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิด

ภาครัฐภายในหน่วยงาน

3. สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
4. งบประมาณ จะต้องมีการกำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผย
5. กำหนดกลยุทธ์ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

-ขั้นตอนที่ 1 สํารวจชุดข้อมูลที่มีอยู่ในหน่วยงาน

1. มีการทำธรรมเนียมปฏิบัติแล้ว
2. คัดข้อมูลสาธารณะออกมา

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิดเผย

ระบุประเภท ความสำคัญ และทิศทางที่จะนำไปใช้ โดยดูจากเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย
- เปิดตามภารกิจของหน่วยงาน
- สร้างความโปร่งใสป้องกันการทุจริต
- มีประโยชน์ต่อผู้พัฒนาบริการภาครัฐ
- มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน

ขั้นตอนที่ 3 จัดลำดับความสำคัญ

คุณภาพของชุดข้อมูล และการบริหารจัดการของชุดข้อมูลเปิดเผย หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง มีคุณภาพ และรูปแบบพร้อมเปิดเผย ให้ข้อมูลชุดนั้นับการเปิดเผยก่อน

ขั้นตอนที่ 4 การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล

ให้จัดการคัดแยกและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง หลายที่ และหลายรูปแบบมาจัดทำเป็นชุดข้อมูลที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 5 การจำแนกประเภทข้อมูลและตัวอย่างตรวจสอบข้อมูลให้แน่ชัด โดยพิจารณา ดังนี้

1. เป็นข้อมูลเปิดเผยตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540
2. เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงฯตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และ พ.ร.บ. ข้าราชการแห่งชาติ พ.ศ. 2562
3. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลฯตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
4. ข้อมูลที่มีกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผย
 - คุณภาพของข้อมูล
 - สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

ขั้นตอนที่ 6 การเตรียมความพร้อมก่อนนำขึ้นเผยแพร่

1. ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิดเผย
2. ต้องแปลงไฟล์ได้
3. ต้องกำหนดความถี่ในการปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 7 ได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือราชการ

ขั้นตอนที่ 8 เปิดเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านช่องทาง 2 ช่องทาง

1. ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ โดย สพร. คือศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
2. ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานเอง โดยสามารถเชื่อมมาที่แพลตฟอร์มของ สพร. ได้ด้วย

ขั้นตอนที่ 9 การวัดผล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 10 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1. แก้ไขและปรับปรุงข้อมูลเดิมที่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่
2. ปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีคุณภาพมากขึ้น
3. เพิ่มชุดข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้และเทรนด์โลก
4. กำหนดเป้าหมายให้เปิดเผยเพิ่มขึ้นในทุกๆ ปี
5. จัดทำ High Value Datasets

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือ data.go.th ซึ่งเป็น Open Government Data Platform ที่ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องไปตั้งงบใหม่เพื่อมาพัฒนาแพลตฟอร์มของตนเอง ผู้ใช้ข้อมูลสามารถใช้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกัน และมี API เชื่อมข้อมูลอยู่แล้ว ไม่เกิดปัญหาข้อมูลซ้ำซ้อนและผิดพลาด

หม่อมหลวง

ดิวิเนตม์

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Transformation)
ผ่านเว็บไซต์หน่วยงานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) “นำภาครัฐสู่การเป็นรัฐสู่การเป็น
รัฐบาลดิจิทัล” <https://tdga.dga.or.th/>

การเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) มี 9 หัวข้อหลัก คือ

1. การขับเคลื่อนเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล
 - Core capabilities สมรรถนะหลัก
 - Organizational Enablers ตัวช่วยผลักดันสนับสนุน
2. บริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัล
3. การเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัลอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
4. การพัฒนาพันธุ์ใหม่ (Digital DNA)
5. การทำงานร่วมกันแบบข้ามหน่วยงาน
6. วัฒนธรรมดิจิทัล
7. การจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร
8. บริการเทคโนโลยี
9. Service Level Agreement

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายของการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัลได้
ผู้เรียนสามารถอธิบายแนวทางการเปลี่ยนผ่านสู่วัฒนธรรมการทำงานแบบดิจิทัลได้
2. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายและองค์ประกอบของสถาปัตยกรรมองค์กรเพื่อเป็นแนวทางการ
ออกแบบงานเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง
3. ผู้เรียนสามารถอธิบายบริการและมาตรฐานการให้บริการดิจิทัลภาครัฐได้
4. ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้แนวทางการปรับเปลี่ยนไปสู่องค์กรดิจิทัลในการปฏิบัติงานในองค์กรได้

(นางสาววิภาวดี กุลอักษ)

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cybersecurity Awareness)
ผ่านเว็บไซต์หน่วยงานสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) “นำภาครัฐสู่การเป็นรัฐสู่การเป็น
รัฐบาลดิจิทัล” <https://tdga.dga.or.th/>

รายละเอียดหัวข้อ มี 4 หัวข้อ คือ

1. Cybersecurity
2. ความรู้พื้นฐานของ Cybersecurity
3. รูปแบบภัยคุกคามของ Cybersecurity
4. ความตระหนักรู้ด้าน Cybersecurity ในชีวิตประจำวัน

Cybersecurity หรือความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ คือ การนำเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีและกระบวนการที่รวมถึงวิธีการปฏิบัติที่ถูกออกแบบไว้เพื่อป้องกันและรับมือที่อาจจะถูกโจมตีเข้ามายังอุปกรณ์เครือข่าย โครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศ ระบบหรือโปรแกรมที่อาจจะเกิดความเสียหายจากการที่ถูกเข้าถึงจากบุคคลที่สาม โดยไม่ได้รับอนุญาต

ความรู้พื้นฐานความรู้พื้นฐานของ Cybersecurity มี 3 หัวข้อ คือ 1. C :confidentiality หรือ การรักษาความลับของข้อมูล 2. I :Integrity หรือ การรักษาความถูกต้องของข้อมูล 3. Availability หรือ ความพร้อมใช้งานของข้อมูล

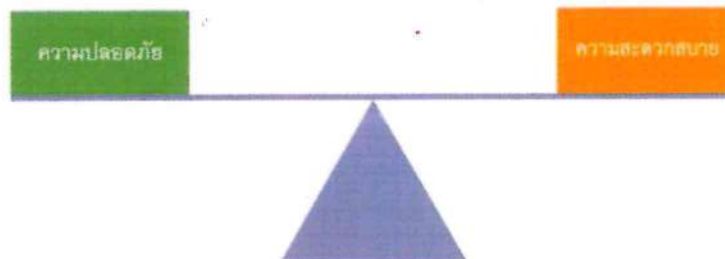
รูปแบบภัยคุกคามของ Cybersecurity มีดังนี้ คือ

- Malware ซอฟต์แวร์ หรือ Code
- Web-based attacks วิธีการโจมตีเหยื่อโดยผ่านทางเว็บไซต์
- Phishing วิธีการโจมตีเหยื่อผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Email SMS
- Web application attacks วิธีการโจมตีเว็บไซต์เป้าหมายโดยอาศัยช่องโหว่ต่างๆ
- Spamวิธีการที่ผู้ส่งหรือผู้ไม่ประสงค์ทำกาส่งข้อมูล ข้อความหรือ โฆษณาต่างๆผ่านช่องทางต่างๆ
- DDos วิธีการโจมตีเป้าหมายที่เป็นเว็บไซต์ ระบบการให้บริการ ระบบเครือข่ายล่มเพื่อให้เว็บไซต์ให้บริการได้
- Data breach การรั่วไหลของข้อมูลหรือการโจมตีเพื่อขโมยข้อมูลทางเว็บไซต์
- Insider threat ภัยที่เกิดจากภายในบุคลากรภายในขององค์กร
- Bothets โปรแกรมถูกเขียนขึ้นโดยผู้ไม่ประสงค์ดี
- Ransomware Malware ประเภทหนึ่งเมื่อถูกติดตั้งที่เครื่องคอมแล้วจะทำการล็อคไฟล์
- Cryptojacking วิธีการที่ แฮกเกอร์เข้ามาเครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อโดยวิธีการต่างๆ

ความตระหนักรู้ด้าน Cybersecurity ในชีวิตประจำวัน

- Computer ควรมีการแยก User ใช้งานกันแต่ละบุคคล
- Password ไม่ควรใช้ Password ซ้ำกันในแต่ละระบบ
- E-mail ไม่ควรเปิด E-mail ที่น่าสงสัย
- Website ไม่ควรเข้าเว็บไซต์จากช่องทางที่ไม่แน่ชัด
- Messaging ไม่ควรบันทึก Password ไว้ในโปรแกรม , อัปเดตโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ
- Fake News ข่าวปลอมหรือภัยใกล้ตัวที่น่ากลัว
- Conference แชร์เอกสารต่างๆอย่างระมัดระวัง , ใช้โปรแกรมที่ผู้ใช้งานทั่วไปนิยมใช้
- Cloud Storage ปิดการเข้าถึงไฟล์หรือปิดการแชร์ไฟล์เมื่อไม่มีความจำเป็น, มีการตั้ง Password ที่ดี และไม่บอก Password แก่ผู้อื่น

สรุป : การสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์

(นางสาววิภาวดี กุลอักษ)

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง จุดประกายความคิดเพื่อสร้างนวัตกรรม Building an Innovation Mindset

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร
2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดเพื่อการสร้างนวัตกรรม
3. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการและเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร

คำอธิบายบทเรียน

บทเรียนนี้มุ่งเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของนวัตกรรม แนวคิดและวิธีการที่จะทำให้เกิดนวัตกรรม ประโยชน์ของการคิดเชิงนวัตกรรม กระบวนการคิดเชิงนวัตกรรมโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการสร้างไอเดียเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร รวมทั้งตัวอย่างของ แนวคิดเชิงนวัตกรรมที่นำมาใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง เทคนิคการสร้างและการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) เพื่อการทำงานภาครัฐ

Data Visualization คือ การนำข้อมูลหรือ Data ที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ประมวลผลแล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบที่มองเห็นและทำความเข้าใจได้ด้วยตา เช่น แผนภูมิ รูปภาพ แผนที่ กราฟแสดงเทรนด์ ตาราง วิดีโอ อินโฟกราฟิก (Infographic) แดชบอร์ด (dashboard) ฯลฯ

จุดประสงค์สำคัญของการทำ Data Visualization คือ การนำเสนอข้อมูลให้เข้าใจง่าย ผู้อ่านข้อมูลสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าตัวชี้งาน (media) ต้องการสื่อสารอะไร ซึ่งจุดสำคัญของเนื้อหา และชี้ Insight ข้อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจน ช่วยให้สังเกตเห็นจุดที่น่าสนใจของข้อมูลได้ง่ายขึ้น ฯลฯ

ประโยชน์ของการทำ Data Visualization

ภาพและสีสามารถเล่าเรื่องได้ง่ายและให้ความรู้สึกได้ดีกว่าข้อความหรือตัวเลข เราทำ Data Visualization ก็เพื่อ “ย่อ” ข้อมูลที่ซับซ้อนและมีอยู่มากมายออกมา “เล่า” ให้เป็นเรื่องราวที่เราเข้าใจได้ง่ายๆ แล้วยังช่วยให้ข้อมูลดิบๆ ที่อาจดูน่าเบื่อมีความน่าสนใจขึ้นมา

ซึ่งประโยชน์ของการทำ Data Visualization ก็สรุปได้หลักๆ ดังนี้

ช่วยให้เข้าใจข้อมูลได้ง่ายขึ้น เพราะเป็นข้อมูลที่ย่อและจัดรูปแบบให้เข้าใจได้ทันทีด้วยภาพ

ช่วยให้มองเห็น Insight ได้ชัดเจน เห็นข้อเปรียบเทียบ เห็นแนวโน้มหรือเทรนด์ของข้อมูล ช่วยให้อนุมานความสัมพันธ์ของข้อมูลได้ง่ายขึ้น

ช่วยประหยัดเวลาในการตีความข้อมูลและตัดสินใจ เข้าใจข้อมูลได้โดยไม่ต้องตีความ ลดภาระการค้นหาและเปรียบเทียบข้อมูล

ช่วยให้สามารถมองเห็นจุดที่น่าสนใจของชุดข้อมูลได้ แม้ยังไม่ได้ตั้งข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับข้อมูล ก็สามารถมองเห็นข้อมูลที่มีความโดดเด่นบางอย่างขึ้นมาได้จากการทำความเข้าใจภาพ

ช่วยให้ข้อมูลมีความน่าสนใจมากขึ้น จากการนำเสนอที่มีเรื่องราวหรือใช้สีสรรที่ดึงดูด สวยงาม

6 รูปแบบพื้นฐานของการทำ Data Visualization

Data Visualization มีหลากหลายรูปแบบและไม่จำกัดว่าต้องใช้รูปแบบต่อไปนี้ในการนำเสนอข้อมูลเท่านั้น เพราะแต่ละรูปแบบก็มีฟังก์ชันเฉพาะของการนำเสนอข้อมูล บางรูปแบบใช้เปรียบเทียบข้อมูลแต่ละชุดได้ดี บางรูปแบบช่วยให้มองเห็นเทรนด์ได้ง่าย บางรูปแบบช่วยเล่าข้อมูลที่ใกล้เคียงให้เข้าใจได้ง่ายโดยการเปรียบเทียบให้สอดคล้องกับสิ่งที่คุ้นเคยในชีวิตประจำวัน

และ 6 รูปแบบการทำ Data Visualization ต่อไปนี้ คือ รูปแบบพื้นฐานที่ควรทำความรู้จักเพื่อเป็นตัวเลือกในการนำเสนอข้อมูลอย่างที่ใช้กันบ่อย

ลงชื่อ.....
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ Cybersecurity Awareness

ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) “นำภาครัฐสู่การเป็นรัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล” <https://tdga.dga.or.th/>

การสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ CyberSecurity Awareness

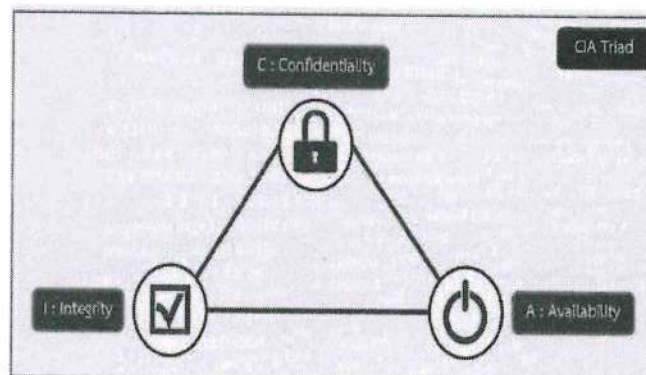
Cybersecurity หรือ ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ คือ การนำเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีและกระบวนการที่รวมถึงวิธีการปฏิบัติที่ถูกออกแบบไว้เพื่อป้องกันและรับมือที่อาจจะถูกโจมตีเข้ามายังอุปกรณ์เครือข่าย โครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศ ระบบหรือโปรแกรมที่อาจจะเกิดความเสียหายจากการที่ถูกเข้าถึงจากบุคคลที่สามโดยไม่ได้รับอนุญาต ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนได้เริ่มให้ความสำคัญในเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป้าหมายในการโจมตีมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นรวมถึงรูปแบบของการโจมตีทางด้านไซเบอร์มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และสร้างความเสียหายให้กับองค์กรเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางไซเบอร์

- พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ. ศ. 2562
- พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ. ศ. 2560
- พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- มาตรฐานด้านความปลอดภัย ISO 27001 (ระบบบริหารจัดการความปลอดภัยของข้อมูล)

ความรู้พื้นฐานของ Cybersecurity

พื้นฐานของหลักการปฏิบัติเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ CIA Triad หรือ CIA Model ซึ่งประกอบด้วยตัวซี (C) ตัวไอ (I) และตัวเอ (A)

C: Confidentiality หรือ การรักษาความลับของข้อมูล คือ การรักษาความลับของข้อมูล คือ การที่ระบุสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลกับผู้ที่สามารถเข้าถึงได้ในแต่ละชุดข้อมูลตามลำดับของชั้นความลับที่กำหนดไว้ ตัวอย่างเช่น

- ข้อมูลส่วนเงินเดือนของพนักงานในบริษัท จัดเป็น ความลับสูงสุด ผู้ที่สามารถเข้าถึงได้ คือ ผู้จัดการส่วนทรัพยากรบุคคลเท่านั้น

- เบอร์โทรของพนักงานในบริษัท จัดเป็น ข้อมูลภายในเท่านั้น ผู้ที่สามารถเข้าถึงได้ คือ พนักงานบริษัททุกคน

I: Integrity หรือ การรักษาความถูกต้องของข้อมูล คือ การที่ระบบสิทธิของการแก้ไขข้อมูล และการรักษาความถูกต้องของข้อมูลให้มีความถูกต้องอย่างต่อเนื่อง เช่น

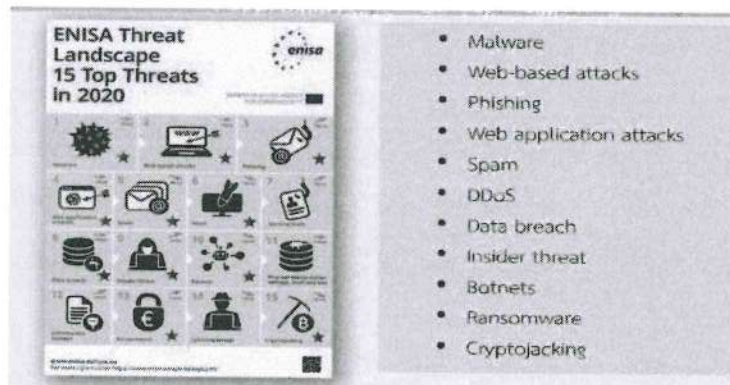
- ข้อมูลของธนาคารด้านการเงิน เช่น ข้อมูลบัญชีธนาคาร
- ข้อมูลที่อยู่บนระบบคอมพิวเตอร์

A: Availability หรือ ความพร้อมใช้งานของข้อมูล คือ การที่ข้อมูลพร้อมให้เข้าถึงใช้งานได้ตลอดเวลา รักษาความต่อเนื่องในการให้บริการข้อมูล ตัวอย่างเช่น

- ข้อมูลของธนาคารด้านการเงิน เช่น ข้อมูลบัญชีธนาคาร
- ข้อมูลที่อยู่บนระบบคอมพิวเตอร์

สรุปคือ CIA Model สามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับส่วนของข้อมูลที่อยู่บนระบบคอมพิวเตอร์ได้

รูปแบบภัยคุกคามของ Cybersecurity

ในภาพคือตัวอย่างจาก ENISA คือ องค์กรของฝั่งยุโรปที่ดูแลเรื่องภัยคุกคามทางไซเบอร์ สรุป 15 ภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในปี 2020

Malware คือ ซอฟต์แวร์หรือ Code ประเภทหนึ่งที่มีจุดประสงค์ในการผลิตออกมาเพื่อส่งผลกระทบต่อระบบคอมพิวเตอร์ที่เมื่อถูกติดตั้งหรือเปิดในระบบคอมพิวเตอร์ Malware จะทำให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรของระบบคอมพิวเตอร์ และอาจแชร์ข้อมูลไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆในเครือข่าย รวมถึงเซิร์ฟเวอร์ต่างๆได้ โดยมีพฤติกรรมแตกต่างกันตามที่ไม่ประสงค์ดีที่ทำการผลิตออกมา ชื่อเรียก Malware นั้น ครอบคลุมถึง

- ไวรัส (Virus)
- เวิร์ม (Worms)
- โทรจัน (Trojans)

Web-based attacks คือ วิธีการโจมตีเหยื่อโดยผ่านช่องทางเว็บไซต์ โดยทำเว็บไซต์ หรือ Hackเว็บไซต์ที่มีช่องโหว่เพื่อแก้ไขเว็บไซต์ โดยการใส่ Code ที่ทำให้เหยื่อเมื่อเข้าเว็บไซต์ดังกล่าวแล้ว จะนำเหยื่อไปที่เป้าหมายปลายทางที่เป็นเว็บไซต์ที่ทำการวาง Malware ไว้เพื่อทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อติด Malwareเพิ่มเติม : เว็บไซต์ส่วนใหญ่ที่โดน Hack เพื่อแก้ไข Code ส่วนมากจะเป็นเว็บไซต์ประเภท CMS(Content Management System)

Phishing คือ วิธีการโจมตีเหยื่อผ่านทางช่องทางต่างๆเช่น E-Mail,SMS,เว็บไซต์ หรือ ช่องทาง Social โดยใช้วิธีหลอกล่อเหยื่อด้วยวิธีการต่างๆ ที่ทำให้เหยื่อหลงเชื่อและให้ข้อมูลส่วนตัว เช่น Username,Password หรือ ข้อมูลสำคัญอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวของเหยื่อไปใช้ในการทำธุรกรรม**Web application attack** คือ วิธีการโจมตีเว็บไซต์เป้าหมายโดยอาศัยช่องโหว่ต่างๆ เช่น

- Code ของเว็บไซต์ เช่น CMS
- Web Server หรือ Database Server

วิธีการโจมตีที่นิยมใช้

- Cross-Site Scripting
- SQL injection
- Path Traversal

สามารถศึกษาวิธีการป้องกันเพิ่มเติมได้จากมาตรฐาน OWASP Top Ten

Spam คือ วิธีการที่ผู้ส่ง หรือผู้ไม่ประสงค์ดีทำการส่งข้อมูล, ข้อความ, หรือโฆษณาต่างๆ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังผู้รับ เช่น E-Mail, SMS, เว็บไซต์ หรือ ช่องทาง Social โดยเป็นการส่งจำนวนมาก หรือส่งโดยที่ไม่ได้ขออนุญาตไปยังผู้รับเพื่อสร้างความรำคาญหรือก่อกวน

DDos (Distributed Denial of Service) คือ วิธีการโจมตีเป้าหมายที่เป็นเว็บไซต์, ระบบการให้บริการ หรือระบบเครือข่าย โดยใช้เครื่องโจมตีที่เป็นต้นทางจำนวนมากยิงมาที่เป้าหมายเดียว ภายในเวลาเดียวกันจุดประสงค์ที่เพื่อให้เว็บไซต์, ระบบการให้บริการ ระบบเครือข่ายไม่สามารถใช้งานได้หรือระบบล่ม**Data Breach** คือ เกิดการรั่วไหลของข้อมูลที่เกิดจากช่องโหว่ หรือการโจมตีเพื่อขโมยข้อมูลของเว็บไซต์, ข้อมูลของแอปพลิเคชัน หรือระบบที่ให้บริการต่างๆ โดยที่เจ้าของข้อมูลหรือผู้ให้บริการ แอปพลิเคชันหรือผู้ให้บริการระบบไม่ทราบ ซึ่งผู้โจมตีต้องการนำข้อมูลไปขาย หรือเพื่อเรียกค่าไถ่ของชุดข้อมูลนั้นๆ ผลกระทบ

- ข้อมูลสำคัญส่วนตัว หรือขององค์กรโดนนำไปเผยแพร่
- ในบางกรณีมีการเรียกค่าไถ่ของข้อมูล
- สร้างผลกระทบต่อชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือขององค์กร

Inside threat คือ ภัยที่เกิดจากภายในบุคลากรภายในองค์กร ซึ่งอาจจะเกิดจากความตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจ ผ่านช่องทางการใช้งานปกติของบุคลากร เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ของบริษัท หรือ สมาร์ทโฟน เป็นต้นซึ่ง Inside threat เป็นภัยประเภทที่มีความรุนแรงเนื่องจากภายในองค์กร อาจจะมีการป้องกันในระดับต่ำทำให้เกิดการโจมตีประเภทนี้ได้ง่าย และผลลัพธ์ของภัยนี้มีความรุนแรงวิธีการป้องกันนำหลักการ Zero Trust มาใช้ภายในองค์กร Zero Trust เป็นคอนเซ็ปต์การจัดการซิกเนเจอร์ที่สมัยใหม่ ที่หลายองค์กรได้นำมาปรับใช้ ตั้งแต่การตรวจสอบผู้เข้าระบบทุกครั้ง การให้สิทธิ์ที่น้อยที่สุดหรือเท่าที่จำเป็นกับผู้ใช้งาน

Botnets หรือ Robot Network คือ โปรแกรมที่ถูกเขียนขึ้นโดยผู้ไม่ประสงค์ดี ที่ทำการติดตั้ง

โปรแกรมแบบแฝงตัวอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อรอรับคำสั่งให้ทำการโจมตีเป้าหมายหรือดำเนินการบางอย่างที่ถูกโปรแกรมไว้ ซึ่งส่วนมากเครื่องที่ Botnets แฝงตัวบนเครื่องของเหยื่อจะไม่ทราบว่ามีการติด Botnets เนื่องจาก Botnets จะไม่ทำงานตลอดเวลา จะทำงานก็ต่อเมื่อมีการเรียกจากผู้ผลิต (ผู้ไม่ประสงค์ดี)

Ransomware คือ Malware ประเภทหนึ่งที่ถูกติดตั้งที่เครื่องคอมพิวเตอร์แล้วจะทำการล็อกไฟล์โดยวิธีการเข้ารหัสไฟล์ข้อมูลทั้งหมดในเครื่อง ทำให้ข้อมูลที่อยู่ในเครื่องไม่สามารถเปิดเพื่อใช้งานได้ซึ่งจุดประสงค์ของ Ransomware ทำการล็อกไฟล์เพื่อที่จะเรียกค่าไถ่ของรหัสผ่านที่ใช้ในการปลดล็อกไฟล์เพื่อให้ไฟล์ที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นกลับมาใช้งานได้อีกครั้งวิธีการป้องกัน

- สำรองข้อมูลเป็นประจำ โดยทำการแยกเก็บไฟล์สำรองข้อมูล
- ควรติดตั้ง Anti-Malware และมีการ update อย่างสม่ำเสมอ
- ก่อนเปิดไฟล์ต่างๆ ที่ได้รับมา ควรมีความระมัดระวังก่อนที่จะทำการเปิด

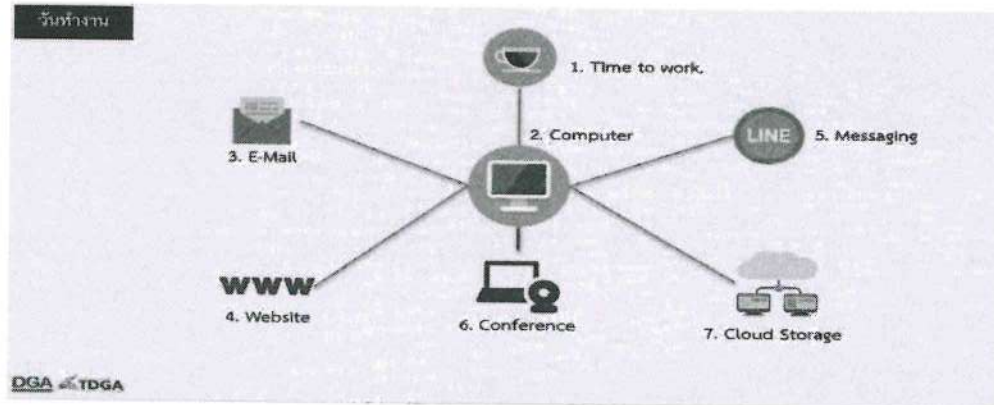

Cryptocurrency คือเหรียญดิจิทัล ซึ่งเหรียญดิจิทัลจะมีการประมวลผลตลอดเวลาซึ่งในการประมวลผลจำเป็นที่จะต้องใช้ในส่วนของ CPU หรือ GPU หรือการ์ดจอบนเครื่องคอมพิวเตอร์ทำการประมวลผล และหลังจากประมวลผลเสร็จแล้วเหรียญก็จะส่งกลับไปส่วนกองส่วนกลางของเหรียญนั้นๆ เพื่อที่จะได้รับค่าตอบแทนในการประมวลผลเครื่องที่ติด Cryptojacking จะเห็นว่าบางที CPU หรือ GPU เราขึ้นไปถึง 100 เปอร์เซ็นต์โดยที่เรายังไม่ได้ใช้งานอะไรเลยให้ลองเช็คดูอาจจะเกิดจาก Cryptojacking

ความตระหนักรู้ด้าน Cyber security ในชีวิตประจำวัน

- วันทำงาน
- วันพักผ่อน

วันทำงาน

1. Time to work
2. Computer
3. E-mail
4. Website
5. Messaging
6. Conference
7. Cloud Storage

Computer

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

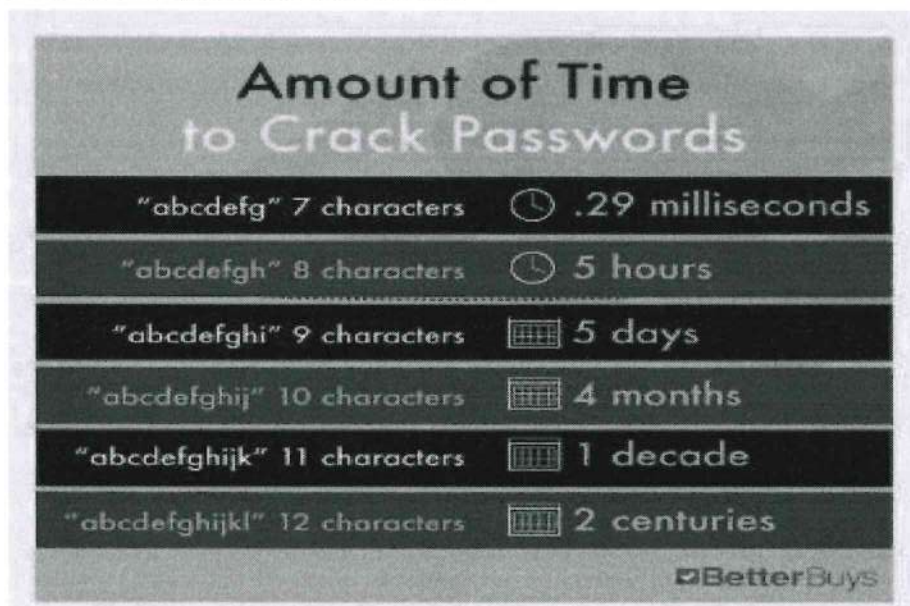
1. ควรมีการแยก user ใช้งานกันของแต่ละบุคคล
2. ควร logout เมื่อไม่อยู่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ควรติดตั้ง Anti-Malware และมีการ update อย่างสม่ำเสมอ
4. มีการอัปเดต Patch ระบบปฏิบัติการ (OS) อย่างสม่ำเสมอ
5. มีการ Update Version ของโปรแกรมบนเครื่องอย่างสม่ำเสมอ
6. ไม่ควรจด password และติด password ไว้ที่หน้าจอ
7. มีการใช้ password ที่ดีและไม่ควรบอก password แก่ผู้อื่น

Position	Password	Number of users	Time to crack it	Times exposed
1. #100	123456	2,545,286	Less than a second	33,697,311
2. #100	123456789	940,435	Less than a second	7,970,634
3. #1000	picture1	373,812	3 Hours	6,100
4. #100	password	660,467	Less than a second	5,793,319
5. #100	12345678	323,887	Less than a second	5,944,616
6. #100	111111	650,507	Less than a second	5,124,566
7. #100	123123	189,527	Less than a second	2,268,694
8. #100	12345	680,266	Less than a second	2,389,787
9. #100	1234567890	671,724	Less than a second	5,264,384
10. #1000	seoha	96,726	10 Seconds	8,215
11. #100	1234567	365,909	Less than a second	2,636,606

Password การใช้ Password ที่ดี คือ

1. มีความซับซ้อน เช่น ตัวอักษรเล็ก ตัวอักษรใหญ่ ตัวเลข และอักขระพิเศษ
2. มีความยาวของ Password อย่างน้อย 8 ตัวอักษร
3. ควรหลีกเลี่ยงการใช้ Common password หรือ Default password หรือ สิ่งที่สามารถคาดเดาได้ง่าย เช่น password,123456,วันเกิด,หมายเลขโทรศัพท์
4. มีการเปลี่ยน Password อย่างสม่ำเสมอ
5. ใช้ Multi Factor Authentication ในกรณีที่สามารถใช้งานได้
6. ไม่ควรใช้ Password ซ้ำกันในแต่ละระบบ
7. ไม่ควรบอก Password แก่ผู้อื่น

เหตุผลที่ควรหลีกเลี่ยงการใช้ Common password หรือ Default password หรือ สิ่งที่สามารถคาดเดาได้ง่าย เช่น password,123456,วันเกิด,หมายเลขโทรศัพท์

เหตุผลที่ต้องมีความยาวของ Password อย่างน้อย 8 ตัวอักษร

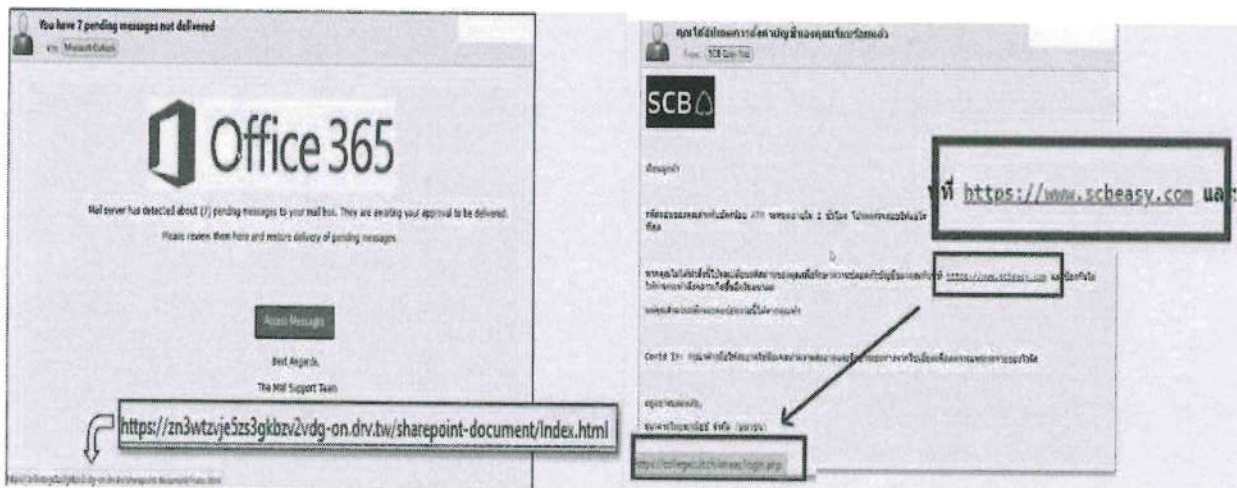
E-mail

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

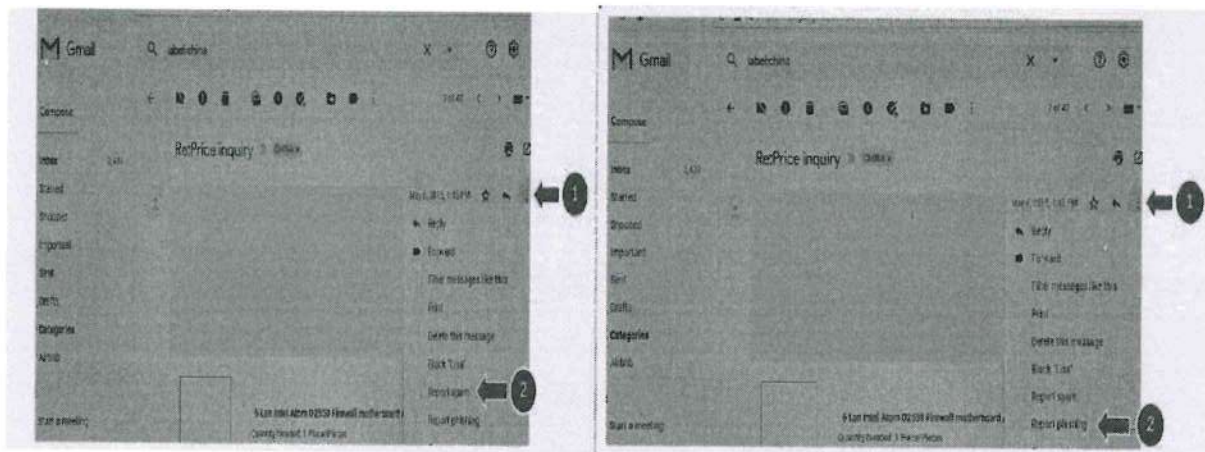
1. ไม่เปิด E-mail ที่น่าสงสัยหรือผู้ส่งไม่ชัดเจน
2. ไม่เปิดไฟล์แนบจาก E-mail ที่น่าสงสัยหรือผู้ส่งไม่ชัดเจน
3. ไม่คลิกลิงก์ใน E-mail โดยไม่มีการตรวจสอบเช็ค
4. เรื่องที่มีความสำคัญก่อนทำธุรกรรมต่างๆ ควรมีการเช็คผ่านทางช่องทางอื่นๆ เพิ่มเติม

เหตุผลที่ไม่เปิด E-mail ที่น่าสงสัยหรือผู้ส่งไม่ชัดเจน

เหตุผลที่ไม่คลิกลิงก์ใน E-mail โดยไม่มีการตรวจเช็ค

Gmail-Report Spam Mail /Gmail-Report Phishing Mail

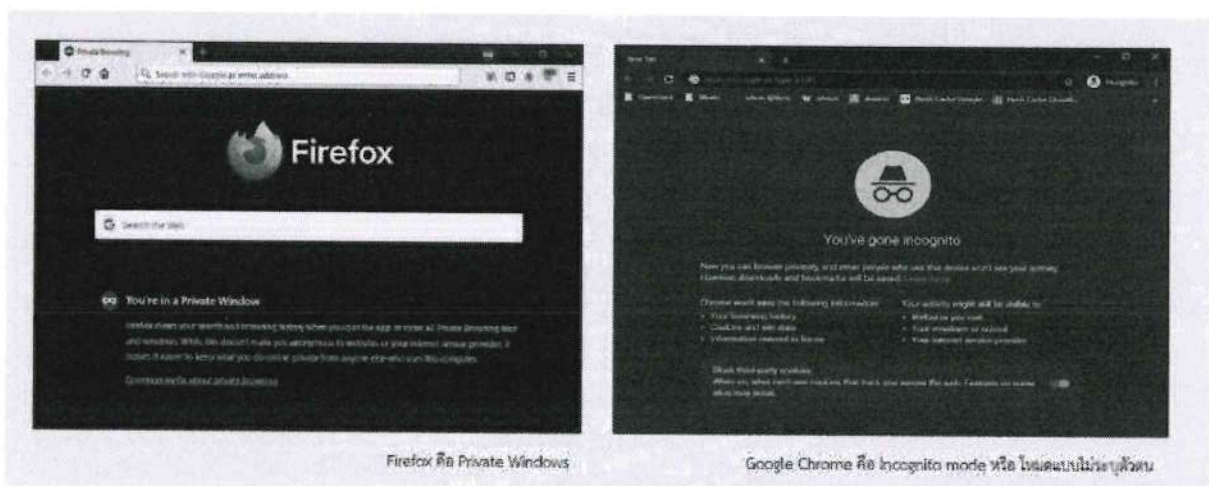
Website

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

1. ไม่เข้าเว็บไซต์ที่ได้รับจากช่องทางที่ไม่แน่ชัด เช่น จากการแชร์ผ่านช่องทาง social ต่างๆ
2. ไม่ควรทำการบันทึก Password ต่างๆบน Browser
3. เว็บไซต์สำหรับการทำธุรกรรมที่สำคัญ หรือต้องมีการกรอกข้อมูลที่สำคัญต้องมี SSL และใช้งานผ่าน HTTPS เท่านั้น
4. ใช้ Browser ที่ผู้ใช้งานทั่วไปนิยมใช้งานเช่น google chrome mozilla firefox เป็นต้น
5. ควรมีการอัปเดตเวอร์ชันของ Browser อย่างสม่ำเสมอ
6. ในกรณีที่เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานไม่ใช่เครื่องส่วนตัวควรใช้งาน browser ในโหมด safe web browsing
7. ควรติดตั้ง anti-malware และ update อย่างสม่ำเสมอ

เว็บไซต์สำหรับการทำธุรกรรมที่สำคัญ หรือต้องมีการกรอกข้อมูลที่สำคัญต้องมี SSL และใช้งานผ่าน HTTPS เท่านั้น

ในกรณีที่เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานไม่ใช่เครื่องส่วนตัวควรใช้งาน browser ในโหมด safe web browsing

ตัวอย่าง Facebook ที่ผ่านการยืนยันความถูกต้อง

Messaging

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

1. ไม่ควรบันทึก password ไว้ที่โปรแกรม
2. กรณีไม่ใช่เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวไม่ควรบันทึกไฟล์ต่างๆ ไว้บนเครื่อง
3. มีความระหนังก่อนเปิดลิงค์หรือไฟล์ต่างๆที่ได้รับมา
4. มีการอัปเดตเวอร์ชันของโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ

เพิ่มเติม : ไม่ควรแชร์ข้อมูลหรือข่าวสารต่างๆโดยไม่ทราบที่มาของข้อมูล

Fake News

Fake News หรือ ข่าวปลอมเป็นภัยคุกคามใกล้ตัวประเภทหนึ่งที่มีความน่ากลัวอย่างมาก เนื่องจากข่าวปลอมที่นำมาเผยแพร่ นั้นดูมีความน่าเชื่อถือจึงทำให้ผู้ที่รับข่าวสารหลงเชื่อ สามารถสร้างกระแส ปลุกปั่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผยแพร่ทางช่องทางออนไลน์ เช่น LINE, Facebook ทำให้มีการกระจายข่าวได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

วิธีการสังเกตข่าวปลอม

1. มีการพาดหัวข่าว หรือข้อความที่เกินจริง เพื่อสร้างความน่าสนใจ
2. ระบุที่มาของข่าวไม่ได้
3. มักจะไม่ระบุวันที่ และเวลาที่เกิดเหตุการณ์
4. ส่วนวนการเขียนออกแนวการโฆษณา

ที่มา <http://www.antifakenewcenter.com>

ชนิดของบัญชี LINE Official Account

บัญชี LINE เพื่อธุรกิจมีทั้งหมด 3 แบบโดยสามารถดูได้จากลักษณะของโลโก้

บัญชีทั่วไป	บัญชีรับรอง	บัญชีพรีเมียม
บัญชีโลโก้ที่มีโลโก้ LINE Official Account จะได้รับเมื่อเริ่มดำเนินงาน ถึงสามารถเปิดเทรดบัญชี เป็นบัญชีรับรองหรือบัญชีพรีเมียมได้ในภายหลัง	บัญชีโลโก้สีเงิน ที่ช่วยให้ลูกค้าค้นหาธุรกิจได้ง่ายขึ้นกับระบบ LINE via Search engine ต่างๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 888 บาท ตลอดอายุการใช้งาน	บัญชีโลโก้สีเขียว ที่เหมาะสำหรับธุรกิจหรือองค์กร ขนาดใหญ่ ที่ต้องการสร้างฐานผู้ติดตามเป็นหลัก สามารถค้นหาเจอได้ง่าย และใช้ฐานส่งมอบเซอร์วิสให้กับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่มา <https://lineforbusiness.com/th/service/line-oa-features>

Line Official Account

ชนิดของบัญชี Line Official Account

Conference

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

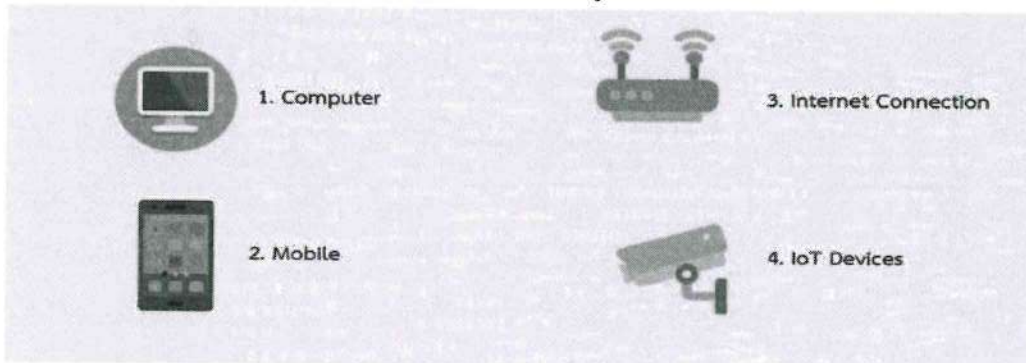
1. ใช้สถานที่เหมาะสมกับการ Conference
2. ในการประชุม Conference ควรมีแต่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. แชร์เอกสารต่างๆ อย่างระมัดระวัง
4. ใช้โปรแกรมที่ผู้ใช้งานทั่วไปนิยมใช้งาน
5. มีการอัปเดตเวอร์ชันของโปรแกรม Conference อย่างสม่ำเสมอ

เพิ่มเติม : ควรมีการขออนุญาตผู้เข้าร่วมประชุม Conference ก่อนที่จะบันทึกภาพและเสียงในการประชุม

Cloud Storage

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

1. แยก User ในการใช้งานของแต่ละบุคคล
2. ควรกำหนดผู้เข้าถึงไฟล์ได้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น
3. ปิดการเข้าถึงไฟล์ หรือปิดการแชร์ไฟล์เมื่อไม่มีความจำเป็น
4. ควรติดตั้ง anti-malware และ update อย่างสม่ำเสมอ
5. มีการอัปเดตเวอร์ชันของโปรแกรมอย่างสม่ำเสมอ
6. มีการตั้ง Password ที่ดีและไม่บอก Password แก่ผู้อื่น

วันพักผ่อน

1. Computer
2. Mobile
3. Internet Connection
4. IoT Devices

-Webcam Cover

Computer

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

1. ควรมีการแยก User ใช้งานกันของแต่ละบุคคล
2. ควร Logout เมื่อไม่อยู่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ควรติดตั้ง anti-malware และมีการอัปเดตอย่างสม่ำเสมอ
4. มีการอัปเดต Patch ระบบปฏิบัติการ (OS) อย่างสม่ำเสมอ
5. มีการอัปเดตเวอร์ชันของโปรแกรมบนเครื่องอย่างสม่ำเสมอ
6. ไม่ควรจด Password และติด Password ไว้ที่หน้าจอ
7. มีการใช้ Password ที่ดีและไม่ควรบอก Password แก่ผู้อื่น

Free WIFI

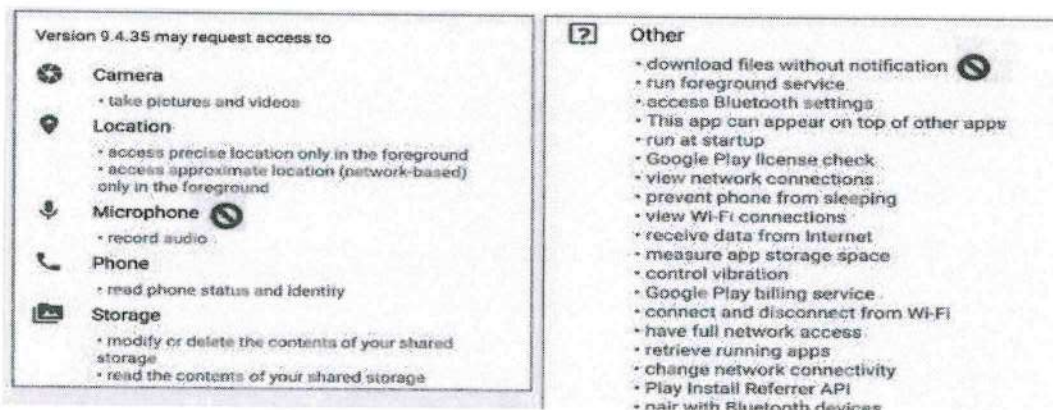
สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

1. ไม่ควรใช้งาน WiFi ที่เปิดให้ใช้บริการแบบไม่มีรหัสผ่าน
2. หลีกเลี่ยงการใช้งาน WiFi ที่ไม่รู้ที่มาในการให้บริการ

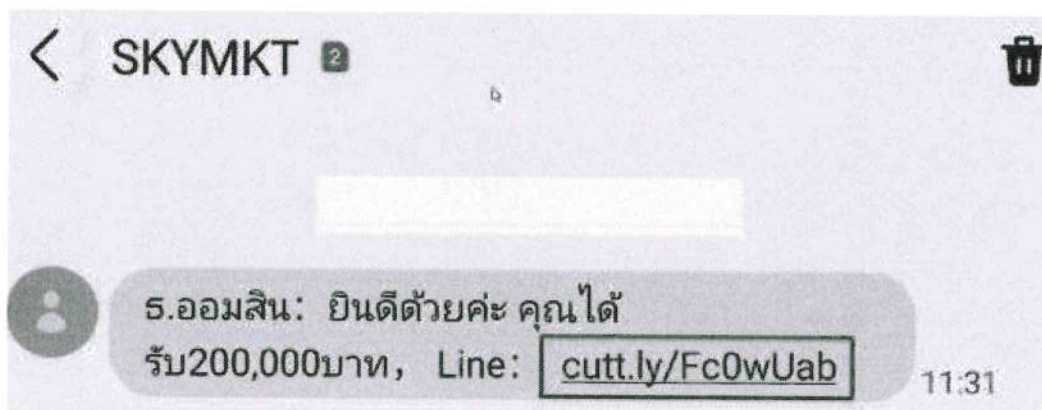
Mobile

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

1. เปิดการใช้งาน PIN/Password, Face scan หรือ Fingerprint ในการเข้าใช้งานอุปกรณ์
2. ไม่ติดตั้ง Application ที่น่าสงสัยหรือไม่รู้แหล่งที่มา
3. กำหนด Application permission ให้เหมาะสม
4. มีการอัปเดต Patch ระบบปฏิบัติการ (OS) อย่างเหมาะสม
5. มีการอัปเดตเวอร์ชันของโปรแกรมบนเครื่องอย่างสม่ำเสมอ

กำหนด Application permission ให้เหมาะสม

SMS หลอกหลวง

Internet Connection

สิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

1. เปลี่ยน Default Password ของ Router ที่มาจากโรงงาน
2. เปลี่ยน SSID และรหัสผ่านของ WiFi ที่กำหนดมาจากผู้ให้บริการ
3. กำหนดผู้ที่สามารถเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตเท่าที่จำเป็น

IoT Devices คือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการ

ทำงานร่วมกับระบบต่างๆ หรือ Application ต่างๆ ได้ เช่น หลอดไฟ,พัดลม,เครื่องกรองอากาศ ซึ่งเมื่อสามารถต่อกับเครือข่ายได้ก็จำเป็นที่จะต้องมีความปลอดภัยทางด้านเครือข่าย เปรียบได้กับเป็นคอมพิวเตอร์ขนาดจิ๋ว สิ่งที่เราควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย

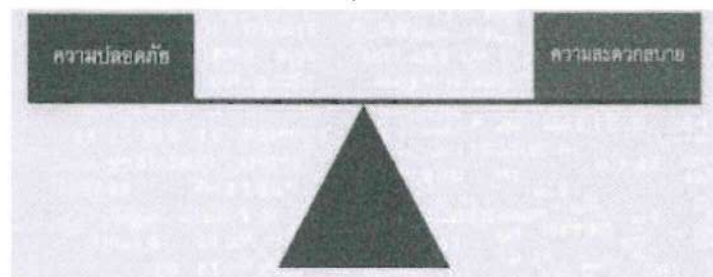
1. เปลี่ยน Default Password ที่มาจากโรงงาน
2. ควรมีการอัปเดตเฟิร์มแวร์ให้เป็นเวอร์ชันล่าสุด
3. ใช้ application ที่ใช้ในการคอนโทรลกับอุปกรณ์ต่างๆให้เป็นเวอร์ชันล่าสุด

กล้องวงจรปิดที่ดูผ่านอินเทอร์เน็ตควรมีการเปลี่ยน password ที่ไม่ใช่ default password จากโรงงาน

ตัวอย่าง IoT Devices เช่น เต้าแม่เหล็กไฟฟ้ารุ่นใหม่ต้องต่อกับสมาร์ทโฟนเพื่อทำการคอนโทรล

สรุปเรื่องการสร้างความตระหนักรู้ความมั่นคงทางไซเบอร์ในส่วนของการปลอดภัยกับความสะดวกสบาย ตัวอย่างในรูปจะให้เห็นว่าสิ่งที่เราต้องทำคือเราต้องพยายามถ่วงน้ำหนักให้เท่ากันในส่วนในเรื่องความปลอดภัยทางด้านไซเบอร์ซีเคียวริตี้และความสะดวกสบาย หลักสูตรนี้น่าจะสร้างความตระหนักรู้ความมั่นคงทางไซเบอร์ให้ทุกท่านได้เห็นภาพมากยิ่งขึ้นและในหลายๆส่วนอยากจะให้ทุกท่านนำไปปฏิบัติตามเพื่อความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน

ลงชื่อ.....

(นางสาวดรณี อุดคำเที่ยง)

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (PDPA for Government Officer)

ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

“นำภาครัฐสู่การเป็นรัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล” <https://tdga.dga.or.th/>

กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (PDPA for Government Officer)

1. PDPA คืออะไร

PDPA ย่อมาจาก Personal Data Protection Act) เป็นกฎหมายว่าด้วยการให้สิทธิกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล สร้างมาตรฐานการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลให้ปลอดภัย และนำไปใช้ให้ถูกวัตถุประสงค์ตามความยินยอมที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลอนุญาต โดยกฎหมาย PDPA Thailand (พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล) ได้ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2562 และปัจจุบันได้ถูกเลื่อนให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2565

2. ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ภายใต้การคุ้มครองของ PDPA

ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data) เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เพื่อระบุตัวตนของเจ้าของข้อมูลที่เป็นบุคคลธรรมดา คนๆ หนึ่งได้ ไม่ว่าจะทางตรงและทางอ้อม ตัวอย่างข้อมูล 1) ส่วนบุคคลทั่วไป

- ชื่อ-นามสกุล
- เบอร์โทรศัพท์ อีเมลส่วนตัว ที่อยู่ปัจจุบัน
- เลขบัตรประชาชน เลขหนังสือเดินทาง เลขใบอนุญาตขับขี่
- ข้อมูลทางการศึกษา ข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลทางการแพทย์
- ทะเบียนรถยนต์ โฉนดที่ดิน ทะเบียนบ้าน
- วันเดือนปีเกิด สัญชาติ น้ำหนักส่วนสูง
- ข้อมูลบนอื่น ๆ บนอินเทอร์เน็ตที่สามารถระบุตัวตนได้ เช่น Username /Password, Cookies IP address, GPS Location ถ้าข้อมูลไหนที่ไม่สามารถระบุตัวตนของเจ้าของข้อมูลได้ เช่น ข้อมูลบริษัท จะไม่ถือว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคล และ ไม่อยู่ภายใต้บังคับตาม PDPA 2) ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความอ่อนไหว คือข้อมูลดังต่อไปนี้

- เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์
- ความคิดเห็นทางการเมือง
- ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา
- พฤติกรรมทางเพศ
- ประวัติอาชญากรรม
- ข้อมูลด้านสุขภาพ ความพิการ เช่น โรคประจำตัว การฉีดวัคซีน ใบรับรองแพทย์
- ข้อมูลสหภาพแรงงาน
- ข้อมูลพันธุกรรม
- ข้อมูลชีวภาพ เช่น ลายนิ้วมือ แบบจำลองใบหน้า ข้อมูลม่านตา

3. บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล

1. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หรือ Data Subject ก็คือคนที่ข้อมูลส่วนบุคคลชุดนั้นๆ จะขึ้นมาที่ตัวตนของบุคคลนั้น ได้ ซึ่งก็คือตัวเรานั้นเอง ภายใต้ PDPA เจ้าของข้อมูลเป็นผู้ได้รับการปกป้องคุ้มครองและมีสิทธิต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของตน

2. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือ Data Controller คือคน บริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เป็นคนตัดสินใจว่า จะมี การประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอะไร เพื่ออะไร อย่างไร ภายใต้ PDPA ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเป็นผู้มีหน้าที่และความ รับผิดชอบหลักที่ต้องปฏิบัติตาม PDPA ให้ครบถ้วน เช่น พนักงานขายของออนไลน์และรับข้อมูลที่อยู่สำหรับจัดส่งสินค้าให้ลูกค้า พนักงานก็จัดเป็น Data Controller และบริษัทถึงแม้จะมีพนักงานคนแรก และคนเดียว ก็เป็น Data Controller เพราะต้องใช้ข้อมูลเพื่อจ่ายเงินเดือนให้พนักงาน

3. ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor) ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล หรือ Data Processor คือ คน บริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ที่ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล โดยจะท ำภายใต้คำสั่ง หรือในนามของ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller) เท่านั้น ไม่ได้เป็นคนตัดสินใจ ท ำการประมวลผลข้อมูลด้วยตัวเอง

4. PDPA ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) ได้รับสิทธิอะไรบ้าง

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject) จะได้รับสิทธิอะไรบ้าง จาก PDPA

- สิทธิได้รับการแจ้งให้ทราบ
- สิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล
- สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- สิทธิขอให้ลบหรือท ำลาย
- สิทธิในการเพิกถอนความยินยอม
- สิทธิขอให้ระงับการใช้ข้อมูล
- สิทธิในการขอให้แก้ไขข้อมูลส่วนบุคคล
- สิทธิในการขอให้โอนข้อมูลส่วนบุคคล

5. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะสามารถรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล ได้อย่างไร

บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล (บริษัท ห้างร้าน มูลนิธิ สมาคม หน่วยงาน องค์กร ร้านค้า หรืออื่นใดก็ตาม) หากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลไว้ หรือมีการน าข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ หรือน าไปเปิดเผยไม่ว่าจะวัตถุประสงค์ใดก็ตาม จำเป็นต้องได้รับ คำยินยอม (Consent) จากเจ้าของข้อมูลด้วย เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อยกเว้นที่ พ.ร.บ.กำหนดไว้ โดยมีข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

1) ข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป (Personal Data)

- จัดทำเอกสารประวัติศาสตร์ หรือจดหมายเหตุเพื่อประโยชน์สาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาวิจัยหรือการจัดทำสถิติ
- เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล

- จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามสัญญาเกี่ยวกับเจ้าของข้อมูล เช่น การซื้อขายของออนไลน์ ต้องใช้ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ อีเมล
- จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจรัฐ
- จำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือของบุคคลอื่น
- เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ส่งข้อมูลพนักงานให้กรมสรรพากรเรื่องภาษี เป็นต้น

2) ข้อยกเว้นสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลที่อ่อนไหว (Sensitive Personal Data)

- เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล
- การดำเนินกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมายที่มีการคุ้มครองที่เหมาะสมของ มูลนิธิ สมาคม องค์กรไม่แสวงหากำไร เช่น เรื่องศาสนาหรือความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งจำเป็นต้องเปิดเผยให้ทราบก่อนเข้าองค์กรนั้น ๆ เป็นต้น
- เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยชัดแจ้งของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เช่น บุคคลสาธารณะที่มีข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะอยู่แล้วในความยินยอมของเจ้าของข้อมูล
- เป็นการจำเป็นเพื่อการก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหรือการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือการยกขึ้นต่อสู้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย
- เป็นการจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับ เวชศาสตร์ป้องกันหรืออาชีวเวชศาสตร์ เช่น การเก็บข้อมูลสุขภาพของพนักงานซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) องค์กรมักใช้ข้อนี้ในการอ้างสิทธิที่จำเป็นต้องเก็บข้อมูลนี้ไว้ เป็นต้น / ประโยชน์ด้าน สาธารณะ สุข การคุ้มครองแรงงาน การประกันสังคม, หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ / การศึกษาวิจัยทาง วิทยาศาสตร์ประวัติศาสตร์ สถิติหรือประโยชน์สาธารณะอื่น / ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ

6. ข้อมูลเก่าที่เคยเก็บไว้ก่อนที่ พ.ร.บ. นี้จะบังคับใช้ ต้องทำอย่างไร

ข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้เก็บรวบรวมไว้ ก่อนหน้าที่ PDPA จะบังคับใช้ใน วันที่ 1 มิถุนายน 2565 ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องทำอย่างไรบ้าง ตามมาตรา ๔๕ ซึ่งใน พ.ร.บ.ได้ระบุไว้ว่า “ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต่อไปได้ตามวัตถุประสงค์เดิม ทั้งนี้ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องกำหนดวิธีการยกเลิกความยินยอม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ประสงค์ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเก็บรวบรวม และใช้ข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวสามารถแจ้งยกเลิกความยินยอมได้โดยง่าย”

7. การส่ง หรือ โอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ

ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ ต้องตรวจสอบว่าประเทศปลายทางหรือองค์การระหว่างประเทศที่รับข้อมูลส่วนบุคคลนั้น มีมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เพียงพอหรือไม่ ยกเว้น ว่าจะเป็นไปเพื่อ 1) เป็นไปตามกฎหมาย 2) ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล 3) จำเป็นเพื่อปฏิบัติตาม สัญญา 4) ป้องกันอันตรายที่จะเกิดต่อเจ้าของข้อมูลที่ไม่สามารถให้ยินยอมในขณะนั้นได้ และ 5) เพื่อดำเนินการทาง เพื่อประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ

8. บทลงโทษเมื่อไม่ปฏิบัติตาม PDPA หลังจากที่บังคับใช้แล้ว

ถ้าไม่ปฏิบัติตาม PDPA บทลงโทษของผู้ที่ไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) มี 3 บทลงโทษ ได้แก่

1) โทษทางแพ่ง โทษทางแพ่งก หนดให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจริงให้กับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหาย จากการละเมิด และอาจจะต้องจ่ายบวกเพิ่มอีกเป็นค่าค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มเติม สูงสุดได้อีก 2 เท่าของ ค่าเสียหายจริง

2) โทษทางอาญา โทษทางอาญามีทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ โดยมี โทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับ ไม่เกิน 1 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยโทษสูงสุดดังกล่าวจะเกิดจากการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล หรือ ส่งโอนข้อมูลไปยังต่างประเทศ ประเภทข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) ส่วนกรณีหากผู้กระทำความผิด คือ บริษัท (นิติบุคคล) ก็อาจจะสงสัยว่าใครจะเป็นผู้ถูกจำคุก เพราะบริษัทติด คุกไม่ได้ ในส่วนตรงนี้ก็อาจจะตก มาที่ ผู้บริหาร กรรมการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้น ๆ ที่จะต้องได้รับการลงโทษจำคุกแทน

3) โทษทางปกครอง โทษทางปกครอง ปรับ ตั้งแต่ 1 ล้านบาทจนถึงสูงสุดไม่เกิน 5 ล้านบาท ซึ่งโทษปรับ สูงสุด 5 ล้านบาท จะเป็นกรณีของการไม่ปฏิบัติตาม PDPA ในส่วนการใช้ข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูล หรือส่งโอนข้อมูล ไปยังต่างประเทศของประเภท ข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน (Sensitive Personal Data) ซึ่งโทษทางปกครองนี้จะแยก ต่างหากกับการชดใช้ค่าเสียหายที่ เกิดจากโทษทางแพ่งและโทษทางอาญาด้วย

ลงชื่อ.....

นางสาวตรุณี อุดคำเที่ยง

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness)

ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

รัฐบาลดิจิทัล

หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานภาครัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะ โดยปรับปรุงการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลภาครัฐ และการทำงาน ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและ มีธรรมาภิบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณชน และ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2563 – 2565

- ประชาชนได้รับบริการดิจิทัล จากภาครัฐที่สะดวก ถูกใจ ทาได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านช่องทางออนไลน์แบบเบ็ดเสร็จ ด้วยบัตรประชาชนหรือ การยืนยันตัวตนทางดิจิทัล พร้อมติดตามสถานะการขอใช้บริการภาครัฐ ได้อย่างสะดวก
- ประชาชนสามารถติดตามการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาแบบเบ็ดเสร็จจบไว ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ
- ปรับเปลี่ยนรูปแบบ และลดขั้นตอนการทำงาน พึ่งพาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลภาครัฐ เพื่อการบริหารงานและ การให้บริการประชาชน
- สนับสนุนการเปิดเผย และการใช้ข้อมูลดิจิทัล
- แก้ปัญหาประชาชนด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลส าคัญภาครัฐ (ลดความเหลื่อมล ะ, เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน) 60 อันดับแรกของดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (EGDI) ภายในปี 2565*

เป้าหมายแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลปี 2563-2565

-การพัฒนาบริการดิจิทัลของภาครัฐตามมาตรฐาน • มีบุคลากรภาครัฐที่จำเป็นต่อการพัฒนาบริการดิจิทัล • หน่วยงานภาครัฐมีธรรมาภิบาลข้อมูล อย่างเพียงพอ 1 ตัวชี้ วัด: ทุกหน่วยงานของรัฐระดับกรมหรือเทียบเท่ามีความก้าวหน้าไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล

-แพลตฟอร์มภาครัฐเพื่อบริหารงานและให้บริการประชาชน

-การเปิดเผยและการใช้ประโยชน์ข้อมูลภาครัฐ

กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

- กลไกเชิงนโยบาย
- กลไกการพิจารณา กลั่นกรองโครงการ และงบประมาณ
- กลไกการมีส่วนร่วม จากหน่วยงาน ภาคีและภาคเอกชน
- กลไกการปรับปรุง โครงสร้างระบบราชการ ด้านบุคลากรภาครัฐ
- กลไกการติดตามและ ประเมินผลโครงการ

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ตาม พ.ร.บ.ฯ มาตรา 8 และประโยชน์ที่จะได้รับ หน่วยงานภาครัฐ ต าเนินการจัดท ำธรรมาภิบาลข้อมูล หน่วยงานภาครัฐ ข้อมูล ได้ข้อมูลที่ดี (Good Data) มีความมั่นคงปลอดภัย มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีคุณภาพ • ให้สามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น (Data Integration) • ให้สามารถเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ (Open Data) • ใช้วิเคราะห์เพื่อน ำไปใช้ประโยชน์ใน มิติ ต่างๆ (Data Analytics) • การตัดสินใจเชิงนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูล • บริการที่มีคุณภาพ • นวัตกรรมจากข้อมูล ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งผลต่อความพึงพอใจ ภาคธุรกิจและประชาชน ยกย่องการบริหารงานและการ ให้บริการประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผลที่ได้ เพื่ อ ำไปสู เป้าหมาย 11 มาตรา 8 ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐตามมาตรา 7 (2) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย 1) การก ำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของ หน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ครอบครองหรือควบคุมข้อมูล ดังกล่าวในทุกขั้นตอน 2) การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วน ตั้งแต่ การจัดท ำ การจัดเก็บ การจ ำแนกหมวดหมู่ การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การ ปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการท ำลาย 3) การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความ ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมี คุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้ง มีการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลที่มีคุณภาพและต่อยอดนวัตกรรม จากการใช้ข้อมูลได้ 4) การก ำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน และ มีระบบบริหารจัดการ รวมทั้งมีมาตรการและหลักประกันในการคุ้มครอง ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครอง ให้มีความมั่นคงปลอดภัยและมีให้ข้อมูลส่วน บุคคลถูกละเมิด 5) การจัดท ำค ำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ โครงสร้าง ของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ แหล่งข้อมูล และสิทธิ ในการเข้าถึงข้อมูล 5 องค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประโยชน์ของธรรมาภิบาล

ลงชื่อนายทินกร ชัยชนะ
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline) ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

ข้อมูลภาครัฐทุกวันนี้มีจำนวนมากมหาศาล แต่ขาดการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่ได้และประชาชนเข้าถึงยาก

ข้อมูลเปิดภาครัฐจะช่วยสร้างความโปร่งใสให้ภาครัฐในการบริหารประเทศ ช่วยสร้างคุณค่าให้กับ
สังคม และมูลค่าทางเศรษฐกิจ พร้อมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาครัฐ

1. เกิดธรรมาภิบาล
2. ลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
3. วางแผนเชิงนโยบาย
4. บูรณาการการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกัน
5. ปรับปรุงการให้บริการสาธารณะ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาคเอกชน

1. ต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ
2. ขับเคลื่อนนวัตกรรม
3. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับประเทศ

ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐที่มีต่อภาคประชาชน

1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ
2. ขับเคลื่อนนวัตกรรม
3. พัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่างๆ

ข้อมูลเปิดภาครัฐ คือ ข้อมูลที่รัฐจะต้องเปิดเผยต่อสาธารณะตามกฎหมายให้ใช้ได้อย่างเสรีอย่างไม่มี
จำกัดวัตถุประสงค์ และไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข้อมูลประเภทต่างๆแบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1. ข้อมูลขนาดใหญ่ คือ คลังข้อมูลขนาดใหญ่ทั้งหมด จากทุกแหล่งจากทุกรูปแบบ
2. ข้อมูลเปิด คือ ข้อมูลที่เปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี
3. ข้อมูลภาครัฐ คือ ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
4. ข้อมูลเปิดภาครัฐ เป็นข้อมูลเปิดที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิด
5. ชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง คือชุดข้อมูลที่ครอบคลุมทุกประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์
ทั้งผู้ให้ข้อมูลและผู้นำข้อมูลไปใช้ซึ่งประกอบด้วยชุดข้อมูลที่มีคุณค่า เปิดเผยบนศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
(Data.go.th) 2 ปีขึ้นไป และมีจำนวนการเข้าชมข้อมูลมากกว่า 100 ครั้งต่อปี

ตัวอย่างชุดข้อมูลที่มีคุณค่าสูง

1. การเดินทางของประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 (สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม)
2. รายงาน COVID-19 ประจำวัน (กรมควบคุมโรค)
3. ข้อมูลโรงงานประเภท 101, 105, 106 (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)
4. รายงานภาวะการณ์ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน)

การพิจารณาคุณลักษณะข้อมูลเปิดภาครัฐ

คุณลักษณะของข้อมูลเปิดภาครัฐ ควรพิจารณาให้เป็นไปตามคุณลักษณะของข้อมูลเปิด 10 ประการ ดังนี้

1. สมบูรณ์ ข้อมูลต้องครบถ้วน พร้อมใช้ และไม่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล
2. ปฐมภูมิ คือได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยตรง โดยไม่ปรับแต่ง
3. เป็นปัจจุบัน หรือต้องเป็นข้อมูลที่ปรับปรุงล่าสุด
4. เข้าถึงง่าย และใช้งานได้หลายช่องทาง
5. อ่านได้ด้วยเครื่อง
6. ไม่เลือกปฏิบัติ โดยผู้ต้องใช้ข้อมูลได้อย่างอิสระ
7. ไม่จำกัดสิทธิ ซึ่งจะต้องอยู่ในรูปแบบมาตรฐานที่สามารถใช้ได้หลายแพลตฟอร์ม
8. ปลอดภัยในทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ใช้สามารถใช้ได้โดยไม่ผิดกฎหมายและไม่ต้องขออนุญาตใคร
9. คงอยู่ถาวร หมายถึง ข้อมูลต้องสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และควบคุมการเปลี่ยนแปลงของ

ชุดข้อมูล

10. ไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้ใช้ข้อมูลต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงข้อมูล

การประเมินความพร้อมของการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ

1. การบริหารจัดการข้อมูลเปิด ด้วยการจัดทำแผนในการบริหารจัดการและเปิดเผยข้อมูล
2. สร้างองค์ความรู้และทักษะให้กับผู้ใช้ข้อมูล ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลเปิด

ภาครัฐภายในหน่วยงาน

3. สนับสนุนและส่งเสริมการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
4. งบประมาณ จะต้องมีการกำหนดงบประมาณที่จำเป็นต่อการเปิดเผย
5. กำหนดกลยุทธ์ หรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

-ขั้นตอนที่ 1 สรรวจชุดข้อมูลที่มีอยู่ในหน่วยงาน

1. มีการทำกรรมสิทธิ์ภาครัฐแล้ว
2. คัดข้อมูลสาธารณะออกมา

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาชุดข้อมูลที่จะนำมาเปิด

ระบุประเภท ความสำคัญ และทิศทางที่จะนำไปใช้ โดยดูจากเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- กฎหมายกำหนดให้เปิดเผย
- เปิดตามภารกิจของหน่วยงาน
- สร้างความโปร่งใสป้องกันการทุจริต
- มีประโยชน์ต่อผู้พัฒนาบริการภาครัฐ
- มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน

ขั้นตอนที่ 3 จัดลำดับความสำคัญ

คุณภาพของชุดข้อมูล และการบริหารจัดการของชุดข้อมูลเปิด หากข้อมูลชุดใดมีคุณค่าสูง มีคุณภาพ และรูปแบบพร้อมเปิดเผย ให้ข้อมูลชุดนั้นับการเปิดเผยก่อน

ขั้นตอนที่ 4 การรวบรวมจัดทำชุดข้อมูล

ให้จัดการคัดแยกและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง หลายที่ และหลายรูปแบบมาจัดทำเป็นชุดข้อมูลที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 5 การจำแนกประเภทข้อมูลและตัวอย่างตรวจสอบข้อมูลให้แน่ชัด โดยพิจารณาดังนี้

1. เป็นข้อมูลเปิดตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540
2. เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2562
3. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
4. ข้อมูลที่มีกฎหมายเฉพาะให้เปิดเผย
 - คุณภาพของข้อมูล
 - สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

ขั้นตอนที่ 6 การเตรียมความพร้อมก่อนนำขึ้นเผยแพร่

1. ชุดข้อมูลอยู่ในรูปแบบเปิด
2. ต้องแปลงไฟล์ได้
3. ต้องกำหนดความถี่ในการปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 7 ได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือราชการ

ขั้นตอนที่ 8 เปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านช่องทาง 2 ช่องทาง

1. ผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ โดย สพร. คือศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ
2. ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานเอง โดยสามารถเชื่อมมาที่แพลตฟอร์มของ สพร. ได้ด้วย

ขั้นตอนที่ 9 การวัดผล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลเปิดภาครัฐอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 10 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1. แก้ไขและปรับปรุงข้อมูลเดิมที่ยังมีข้อผิดพลาดอยู่
2. ปรับปรุงข้อมูลเดิมให้มีคุณภาพมากขึ้น
3. เพิ่มชุดข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้และเทรนด์โลก
4. กำหนดเป้าหมายให้เปิดเผยเพิ่มขึ้นในทุกๆปี
5. จัดทำ High Value Datasets

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ หรือ data.go.th ซึ่งเป็น Open Government Data Platform ที่ทำให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องไปตั้งบับใหม่เพื่อมาพัฒนาแพลตฟอร์มของตนเอง ผู้ใช้ข้อมูลสามารถใช้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกัน และมี API เชื่อมข้อมูลอยู่แล้ว ไม่เกิดปัญหาข้อมูลซ้ำซ้อนและผิดพลาด

นางสาว คณิตา

ผู้บังคับ

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การออกแบบ UX/UI สุดปัง เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ใช้ (Awesome UX/UI design to Grab the User Attention) เพื่อการทำงานภาครัฐ

ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน TDGA

UX = ให้ความสำคัญกับอารมณ์และความรู้สึกของผู้ใช้

UI = ให้ความสำคัญกับความสวยงาม การติดต่อกับผู้ใช้ และข้อมูลทางด้านเทคนิคอื่นๆ มองง่ายๆ ก็คือ ส่วนที่ผู้ใช้มองเห็น และกระทำการบางอย่างกับมัน (interface และ interact)

หากเราอยากจะทำออกแบบเว็บไซต์ (Design Web) เช่น การออกแบบลวดลาย, การเลือกสีของตัวอักษร, ขนาดของตัวอักษร, Background, Mood&Tone ของเว็บไซต์, อิมที่ใช้ หรือแม้แต่การใช้เว็บไซต์ที่มีชื่อเสียงเป็นตัวอย่างในการออกแบบความสวยงามให้เหมาะสม ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่จัดว่าเป็น UI

ส่วนการที่ต้องมีฟังก์ชันพื้นฐานในการใช้เว็บไซต์ เช่น การแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหา, ช่องทางการติดต่อ, การเชื่อมต่อ User กับแพลตฟอร์มที่สะดวก, ฟังก์ชันการค้นหาที่มีคุณภาพ ฯลฯ แม้แต่การเพิ่มฟังก์ชันที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ล้วนเรียกว่า UX

ตอนนี้เราก็ได้รู้ถึงความต่างระหว่าง UX และ UI กันแล้ว งั้นเรามาเริ่ม 4 ขั้นตอนของการออกแบบ UX/UI กันเลยดีกว่าค่ะ

1. Concept is! important
2. Functional
3. Usability
4. Visual Design

สรุป

- UX และ UI ไม่ใช่หน้าที่เดียวกัน เป็นเพียงแคหน้าที่ที่ต้องทำงานร่วมกัน
- Products ของเราจะต้องมีทั้งประโยชน์และความสวยงามให้กับผู้ใช้ เพราะฉะนั้น UX จะสร้างสิ่งที่มีประโยชน์ให้ ส่วน UI จะสร้างสิ่งที่สวยงามให้
- ขั้นตอนหลักๆ ของการออกแบบมี 4 ขั้นตอนที่ต้องทำ คือ

1. คิดและตกลงกันเรื่อง Concept ให้ดี
2. เรียง Feature ที่จำเป็นต้องทำตามลำดับ
3. ทำ Usability สำหรับทดสอบ เพื่อให้ได้รู้ถึงความต้องการที่ชัดเจนของผู้ใช้
4. ออกแบบ UI ให้สวยงามและใช้งานง่าย

กฤต. กิตทอง
1

กลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

- กลไกเชิงนโยบาย
- กลไกการพิจารณา กลั่นกรองโครงการ และงบประมาณ
- กลไกการมีส่วนร่วม จากหน่วยงาน ภาคีและภาคเอกชน
- กลไกการปรับปรุง โครงสร้างระบบราชการ ด้านบุคลากรภาครัฐ
- กลไกการติดตามและ ประเมินผลโครงการ

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ตาม พ.ร.บ.ฯ มาตรา 8 และประโยชน์ที่จะได้รับ หน่วยงาน

ภาครัฐ ต าเนินการจัดท ารธรรมาภิบาลข้อมูล หน่วยงานภาครัฐ ข้อมูล ได้ข้อมูลที่ดี (Good Data) มีความมั่นคงปลอดภัย มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีคุณภาพ • ให้สามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น (Data Integration) • ให้สามารถเปิดเผยข้อมูลที่เป็นสู่ประชาชน (Open Data) • ใช้วิเคราะห์เพื่อน ำไปใช้ประโยชน์ใน มิติ ต่างๆ (Data Analytics) • การตัดสินใจเชิงนโยบายบนพื้นฐานของข้อมูล • บริการที่มีคุณภาพ • นวัตกรรมจากข้อมูล ข้อมูลที่ถูกต้อง ส่งผลต่อความพึงพอใจ ภาคธุรกิจและประชาชน ยกระดับการบริหารงานและการ ให้บริการประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ผลที่ได้ เพื่อ ำ ไปสู่ เป้าหมาย 11 มาตรา 8 ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐตามมาตรา 7 (2) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย 1) การก าหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของ หน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ ครอบครองหรือควบคุมข้อมูล ดังกล่าวในทุกขั้นตอน 2) การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ ครบถ้วน ตั้งแต่ การจัดท ำ การจัดเก็บ การจ ำ แนกหมวดหมู่ การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การ ปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการท ำลาย 3) การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความ ถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมี คุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้ง มีการวัดผลการบริหาร จัดการข้อมูลเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลที่มีคุณภาพและต่อยอดนวัตกรรม จากการใช้ข้อมูลได้ 4) การก าหนดนโยบาย หรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจน และมีระบบบริหารจัดการ รวมทั้งมีมาตรการและ หลักประกันในการคุ้มครอง ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครอง ให้มีความมั่นคงปลอดภัยและมีให้ข้อมูลส่วน บุคคลถูกละเมิด 5) การจัดท ำค ำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ โครงสร้าง ของข้อมูล เนื้อหาสาระ รูปแบบการจัดเก็บ แหล่งข้อมูล และสิทธิ ในการเข้าถึงข้อมูล 5 องค์ประกอบของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประโยชน์ของ ธรรมาภิบาล

ลงชื่อ ว่าที่ร้อยตรีกีติพงษ์ อุ่นเมือง
ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (PDPA for Government Officer) <https://tdga.dga.or.th/>

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
2. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
3. เพื่อให้สามารถดำเนินการปรับปรุงและจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับกฎหมายได้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้และผลจากการฝึกปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานได้

สรุปใจความสำคัญของ PDPA

จะเห็นได้ว่า PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหัวใจสำคัญก็เพื่อต้องการรักษาสิทธิที่พึงมีแก่เจ้าของข้อมูล ว่าข้อมูล ส่วนตัวของเราจะปลอดภัย นำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการและยินยอมของเจ้าของข้อมูลอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก็ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเช่นกันว่าการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในแต่ละครั้ง **เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร? ข้อมูลที่ให้ไปมีเพียงพอกับวัตถุประสงค์นั้นแล้วหรือยัง?** หากมองว่ามีการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูล เราก็สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลนั้นได้ เพื่อเป็นการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิดหรือหาผลประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลของเราก็เป็นได้

สำหรับในส่วนผู้เก็บข้อมูลนั้น นับว่าได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นอย่างมากกับ PDPA ที่จะต้องปฏิบัติตาม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจึงต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลภายในองค์กรและให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร, ระบุขอบเขตการเก็บรวบรวม การใช้ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล, มีระบบการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่ปลอดภัย, มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล, มีการบันทึกกิจกรรมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ดังเหล่านี้ล้วนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้

สอดคล้องกับ PDPA ต่อไป มาถึงตรงนี้ผู้อ่านก็พอจะทราบแล้วว่า PDPA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับเรา
อย่างไร

ลงชื่อ.....

ผู้เขียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง เทคนิคการสร้างและการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) เพื่อการทำงานภาครัฐ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีเข้าใจความหมายและความแตกต่างของ Data Visualization และ Info Graphic
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบและจัดทำกราฟรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับข้อมูล
3. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการนำข้อมูลจริงมาใช้ในการวิเคราะห์และสร้างภาพข้อมูล

สรุปใจความสำคัญ

Data Visualization คือ การนำข้อมูลหรือ Data ที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ประมวลผล แล้วนำเสนอออกมาในรูปแบบที่มองเห็นและทำความเข้าใจได้ด้วยตา เช่น แผนภูมิ รูปภาพ แผนที่ กราฟแสดงเทรนด์ ตาราง วิดีโอ อินโฟกราฟิก (Infographic) แดชบอร์ด (dashboard) ฯลฯ

จุดประสงค์สำคัญของการทำ Data Visualization คือ การนำเสนอข้อมูลให้เข้าใจง่าย ผู้อ่านข้อมูลสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าตัวชี้งาน (media) ต้องการสื่อสารอะไร ซึ่งจุดสำคัญของเนื้อหา และ Insight ข้อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจน ช่วยให้สังเกตเห็นจุดที่น่าสนใจของข้อมูลได้ง่ายขึ้น ฯลฯ

ลงชื่อ.....

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง การสร้างความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness)

Data Governance คือ แนวคิดและกระบวนการสำหรับการจัดการข้อมูลสำหรับองค์กรที่ให้ความสำคัญกับข้อมูลเป็นหลักโดยเชื่อว่าข้อมูลนั้นเป็นทรัพย์สินที่มีค่าอย่างหนึ่งสำหรับองค์กรหรือที่มักเรียกกันว่า Data as an Asset ดังนั้นเขาจึงมองว่าจะต้องมีวิธีการบริหารจัดการอย่างไรเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพถูกต้องและปลอดภัยนั่นเอง วิวัฒนาการของ Data จากอดีตถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 4 ช่วง 1. Data Denial ยุคอดีต ยุคที่ปฏิเสธ ไม่สนใจข้อมูล 2. Data Indifferent ยุคที่เริ่มมีข้อมูลเข้ามา แต่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร 3. Data Informed ยุคที่เริ่มอยากจะใช้ข้อมูล ซึ่งข้อมูลต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ 4. Data Driver ยุคที่ข้อมูลเข้ามาอยู่ในชีวิตประจำวันของเรา เราใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในหลายๆเรื่อง ในองค์กรทั่วไป เรามักมีงานดังนี้ การทำ Report ส่งผู้บริหาร ตัวอย่างการทำงาน เช่น เริ่มจากเก็บข้อมูลที่จะเป็นสำหรับธุรกิจ ข้อมูลลูกค้า ข้อมูลการขาย เมื่อเราได้ข้อมูลแล้ว เราสามารถปรับปรุงให้อยู่ในรูปแบบที่ถูกต้อง เช่น ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ระบุที่อยู่ไม่ครบถ้วน เราจะต้องแก้ไข โดยการทำให้สมบูรณ์ แล้วทำเป็นรายงาน ส่งให้ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้ใช้นั้นสุดท้าย

ลงชื่อ.....

สิวโรจน์ อดดะห์

ผู้เรียน

สรุปเนื้อหาบทเรียน

เรื่อง กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ (PDPA for Government Officer)

<https://tdga.dga.or.th/>

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
2. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
3. เพื่อให้สามารถดำเนินการปรับปรุงและจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับกฎหมายได้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้และผลจากการฝึกปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในหน่วยงานได้

สรุปใจความสำคัญของ PDPA

จะเห็นได้ว่า PDPA หรือ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีหัวใจสำคัญก็เพื่อต้องการรักษาสิทธิที่พึงมีแก่เจ้าของข้อมูล ว่าข้อมูล ส่วนตัวของเราจะปลอดภัย นำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการและยินยอมของเจ้าของข้อมูลอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก็ควรพิจารณาอย่างรอบคอบเช่นกันว่าการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในแต่ละครั้ง เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อะไร? ข้อมูลที่ให้ไปมีเพียงพอกับวัตถุประสงค์นั้นแล้วหรือยัง? หากมองว่ามีการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูล เราก็สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลนั้นได้ เพื่อเป็นการป้องกันการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิดหรือหาผลประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลของเราก็เป็นได้

สำหรับในส่วนผู้เก็บข้อมูลนั้น นับว่าได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นอย่างมากกับ PDPA ที่จะต้องปฏิบัติตาม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจึงต้องมีการกำหนดนโยบายความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลภายในองค์กรและให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร, ระบุขอบเขตการเก็บรวบรวม การใช้ การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล, มีระบบการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลที่ปลอดภัย, มีการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล, มีการบันทึกกิจกรรมการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้ล้วนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สอดคล้องกับ PDPA ต่อไป มาถึงตรงนี้ผู้อ่านก็พอจะทราบแล้วว่า PDPA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับเราอย่างไร

ลงชื่อ..... จิราภรณ์ อดิชาติ

ผู้เรียน